

Nemendakönnun 6.-10.b. 2017-2018

Grunnskóli Hornafjarðar

Síðast uppfærð 4. júní 2018

skolapulsinn@skolapulsinn.is

Efnisyfirlit

Um rannsóknina

Virgni nemenda í skólanum

- 1.1. Ánægja af lestri
- 1.2. Þrautseigja í námi
- 1.3. Áhugi á stærðfræði
- 1.4. Ánægja af náttúrufræði
- 1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi
- 1.6. Trú á eigin námsgetu

Líðan og heilsa

- 2.1. Sjálfsálit
- 2.2. Stjórn á eigin lífi
- 2.3. Vellíðan
- 2.4. Áhyggjur og stress - ástæður
- 2.5. Einelti
- 2.6. Tíðni eineltis
- 2.7. Staðir eineltis
- 2.8. Tíðni hreyfingar - 2 í viku eða oftar
- 2.9. Hollt mataræði

Skóla- og bekkjarandi

- 3.1. Samsömun við nemendahópinn
- 3.2. Samband nemenda við kennara
- 3.3. Agi í tímum
- 3.4. Virk þátttaka nemenda í tímum
- 3.5. Mikilvægi heimavinnu í náminu

Opin Svör

Um rannsóknina

Nemendakönnunin fer fram í u.þ.b. 40 nemenda úrtökum sem dreift er samhverft yfir skólaárið þar sem fjöldi úrtaka fer eftir stærð hvers skóla fyrir sig. Skólaárið 2017-2018 tóku 117 skólar með 18.542 nemendum í 6.-10. bekk þátt í nemendakönnun Skólapúlsins. Skv. Hagstofu Íslands voru alls 21.220 nemendur skráðir í 6. -10. bekk í 170 skólum árið 2016. Miðað við heildarfjölda nemenda 2016 tóku því 87% nemenda þátt í nemendakönnun Skólapúlsins skólaárið 2007-2018. Val spurninga byggir að mestu á rannsóknum á íslenskum PISA gögnunum, kvörðum frá Námsmatsstofnun og HBSC (Health Behaviour in School-Aged Children) rannsókninni sem er samstarfsverkefni Háskólans á Akureyri og Lýðheilsustöðvar. Valið er endurskoðað árlega að vori á samráðsfundi með notendum kerfisins.

Niðurstöður einstakra matsþátta eru í flestum tilfellum settar fram á stöðluðum kvarða sem kallast staðalnír (e. stanines). Staðalnír eru með meðaltalið 5 og staðalfrávikíð 2. Sem viðmiðunarregla er munur uppá 0,5 stig á staðalníukvarða ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur. Túlkun á mikilvægi munarins fer eftir efni og dreifingu hvers matsþáttar fyrir sig. Í undantekningartilfellum eru niðurstöður settar fram sem hlutfall svara við ákveðnum svarmöguleikum. Í þeim tilfellum er engin almenn viðmiðunarregla um túlkun.

Forprófun könnunarinnar var gerð á skólaárinu 2008-2009 og tölurnar notaðar til viðmiðunar fram til skólaársins 2014-15. Viðmiðin voru uppfærð í upphafi skólaárs 2015 og því merkir talan 5 dæmigerðan nemanda skólaársins 2014-15. Könnunin var stytta árið 2015 þar sem nýjar greiningaraðferðir gerðu það mögulegt að fjarlægja spurningar án þess að draga úr réttmæti kvarðanna. Öryggismörk í marktektarprófum eru 90%. Lágmarkssvarhlutfall í hverjum skóla er 80%. Þegar svarhlutfall er lægra en 60% eru niðurstöður ekki birtar og svör nemenda eru ekki tekin með í landsmeðaltalið.

Þegar um er að ræða óáreiðanlegan svarstíl eða ósamræmi í svörum eru svör viðkomandi nemanda fjarlægð. Ef áhugi er að koma á samstarfi við skóla sem eru með sérstaklega góða útkomu á einhverjum matsþætti er mögulegt að senda tölvupóst á skolapulsinn@skolapulsinn.is og athugað verður hvort vilji er á slíku samstarfi.

Könnun hafin: 1. ágú. 2017

Könnun lýkur: 1. jún. 2018

Fjöldi þátttakenda: 134

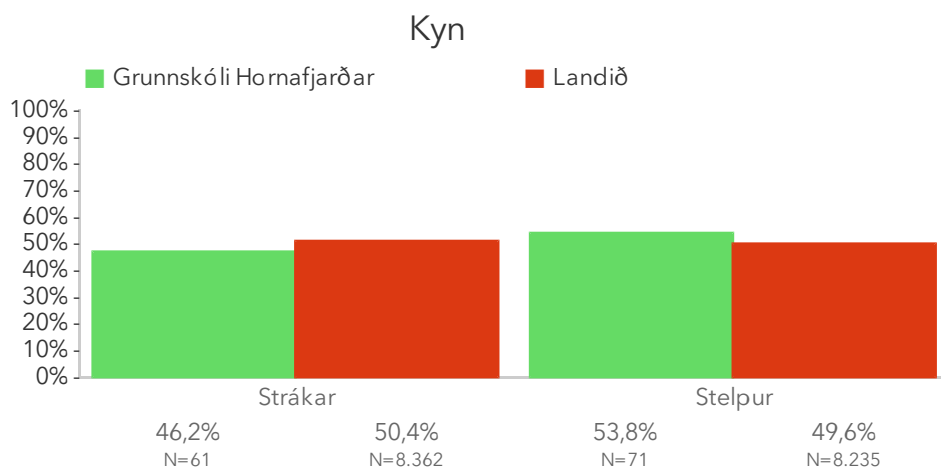
Fjöldi svarenda: 132

Svarhlutfall: 98,5%

Þátttaka eftir mánuðum

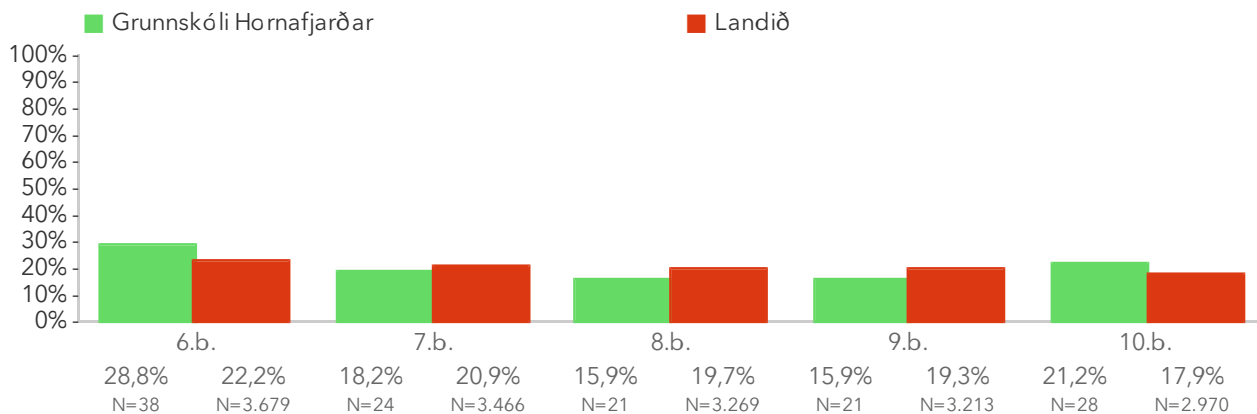
Mánuður	Fjöldi þátttakenda	Fjöldi svarenda	Svarhlutfall (%)
sept	45	45	100,0
okt			0
nóv			0
des			0
jan	45	44	97,8
feb			0
mar			0
apr			0
maí	44	43	97,7

Þessi tafla sýnir svarhlutfall í skólanum hvern mánuð sem skólinn tekur þátt.

Þessi mynd sýnir kynjahlutfall meðal þátttakenda í skólanum samanborið við hlutfallið í viðmiðunarhópnum.

Árgangamunur

Þessi mynd sýnir hlutfall þátttakenda í hverjum árgangi skólans samanborið við viðmiðunarhópinn.

Þátttaka eftir spurningum

Spurningar	Svör	Sleppt	Svarhlutfall (%)
1.1.1 Ég les bara þegar ég verð að gera það.	130	4	97,0%
1.1.2 Lestur er eitt af uppáhaldsáhugamálum mínum.	130	4	97,0%
1.1.3 Mér finnst gaman að tala um bækur við aðra.	129	5	96,3%
1.1.4 Ég verð ánægð(ur) ef ég fæ bók að gjöf.	129	5	96,3%
1.1.5 Lestur er tímasóun fyrir mig.	130	4	97,0%
1.1.6 Mér finnst gaman að fara í bókabúð eða á bókasafn.	130	4	97,0%
1.2.1 Þegar ég læri, legg ég eins hart að mér og mögulegt er.	130	4	97,0%
1.2.2 Þegar ég læri þá held ég áfram jafnvel þó efnið sé erfitt.	130	4	97,0%
1.2.3 Þegar ég læri, reyni ég að gera mitt besta til að ná tókum á þeirri þekkingu og hæfni sem verið er að kenna.	130	4	97,0%
1.2.4 Þegar ég læri legg ég mig alla(n) fram.	130	4	97,0%
1.3.1 Ég hef gaman af því að lesa bækur og texta sem fjallar um tölur og útreikninga.	130	4	97,0%
1.3.2 Ég hlakka til stærðfræðitíma.	129	5	96,3%
1.3.3 Ég sinni stærðfræðináminu vegna þess að mér finnst gaman í stærðfræði.	130	4	97,0%
1.3.4 Ég hef áhuga á því sem ég læri í stærðfræði.	130	4	97,0%
1.4.1 Mér finnst yfirleitt gaman þegar ég er að læra um náttúrufræði	130	4	97,0%

1.4.2 Mér finnst gaman að lesa um náttúrufræði	129	5	96,3%
1.4.3 Ég er ánægð(ur) þegar ég er að leysa verkefni í náttúrufræði	130	4	97,0%
1.4.4 Ég hef áhuga á að læra um náttúrufræði	130	4	97,0%
1.5.1 Alltaf einbeitt mér að námsefninu í kennslustundum	130	4	97,0%
1.5.2 Skrifað hjá mér góða minnispunkta í kennslustundum	130	4	97,0%
1.5.3 Notað bókasafnið til að afla upplýsinga fyrir skólaverkefni	129	5	96,3%
1.5.4 Skipulagt skólavinnu mína	130	4	97,0%
1.5.5 Fest mér í minni upplýsingar sem ég fæ í kennslustundum og úr námsbókum	130	4	97,0%
1.6.1 Lært íslensku	130	4	97,0%
1.6.2 Lært stærðfræði	130	4	97,0%
1.6.3 Lært dönsku†	94	1	98,9%
1.6.4 Lært ensku	130	4	97,0%
1.6.5 Lært íþróttir - líkams- og heilsurækt	130	4	97,0%
1.6.6 Lært náttúrufræði og umhverfismennt	130	4	97,0%
1.6.7 Lært samfélagsgreinar	130	4	97,0%
1.6.8 Lært kristinfræði, siðfræði og trúarbragðafræði	130	4	97,0%
1.6.9 Lært listgreinar	130	4	97,0%
1.6.10 Lært lífsleikni	129	5	96,3%
1.6.11 Lært heimilisfræði	130	4	97,0%
1.6.12 Lært hönnun og smíði	130	4	97,0%
1.6.13 Lært upplýsinga- og tæknimennt	130	4	97,0%
2.1.1 Mér finnst ég vera að minnsta kosti jafn mikils virði og aðrir.	128	6	95,5%
2.1.2 Ég hef marga góða eiginleika.	130	4	97,0%
2.1.3 Ég er misheppnuð/misheppnaður.	130	4	97,0%
2.1.4 Ég get gert margt jafn vel og aðrir.	130	4	97,0%
2.1.5 Ég er ánægð(ur) með sjálfa(n) mig.	129	5	96,3%
2.1.6 Stundum finnst mér ég ekki skipta neinu máli fyrir aðra.	130	4	97,0%

2.2.1 Það er í raun útilokað fyrir mig að leysa úr sumum vandamálum mínum.	129	5	96,3%
2.2.2 Stundum finnst mér að aðrir stjórni lífi mínu of mikið.	130	4	97,0%
2.2.3 Ég hef litla stjórn á því sem kemur fyrir mig í lífinu.	130	4	97,0%
2.2.4 Ég get gert næstum allt sem ég einbeiti mér að.	130	4	97,0%
2.2.5 Oft veit ég ekki hvað ég á að gera þegar ég stend frammi fyrir vandamálum í lífinu.	129	5	96,3%
2.3.1 Gleði	130	4	97,0%
2.3.2 Áhyggjur	130	4	97,0%
2.3.3 Dapur/Döpur	129	5	96,3%
2.3.4 Niðurdregin(n)	129	5	96,3%
2.3.5 Reiði	129	5	96,3%
2.3.6 Stress	129	5	96,3%
2.5.1 Mér fannst að einhver væri að baktala mig.	129	5	96,3%
2.5.2 Ég var beitt(ur) ofbeldi.	129	5	96,3%
2.5.3 Ég var skilin(n) útundan.	129	5	96,3%
2.5.4 Einhver sagði eitthvað særandi við mig.	129	5	96,3%
2.5.5 Mér leið mjög illa yfir því hvernig krakkarnir létu við mig.	129	5	96,3%
2.5.6 Mér leið mjög illa yfir því sem krakkarnir sögðu um mig eða við mig á netinu.	129	5	96,3%
2.6.1 Á síðustu <u>30 dögum</u> , hve mörgum sinnum hefur þú verið lagður/lögð í einelti í skólanum?	130	4	97,0%
2.8.1 Hve oft tekur þú þátt í íþróttum og líkamsþjálfun í skólanum fyrir utan íþróttatíma, t.d. í frímínútum?	130	4	97,0%
2.8.2 Hve oft stundar þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi?	130	4	97,0%
2.8.3 Þegar þú ert ekki í skólanum eða á æfingu með íþróttafélagi, hve oft hreyfirðu þig þannig að þú mæðist verulega og svitnir?	129	5	96,3%
2.8.4 Hve oft ert þú í íþróttatímum í skólanum?	130	4	97,0%
2.9.1 Ávextir (t.d. epli, appelsínur, bananar)	129	5	96,3%

2.9.2 Grænmeti (t.d. gulrætur, salat, gúrka, paprika)	129	5	96,3%
2.9.3 Vítamín eða fjölvítamín (t.d. lýsi)	130	4	97,0%
3.1.1 Líður mér eins og ég sé skilin(n) útundan.	130	4	97,0%
3.1.2 á ég auðvelt með að eignast vini.	130	4	97,0%
3.1.3 tilheyri ég hópnum.	130	4	97,0%
3.1.4 Líður mér kjánalega og eins og ég passi ekki við hina.	130	4	97,0%
3.1.5 Líkar öðrum vel við mig.	129	5	96,3%
3.1.6 er ég einmana.	129	5	96,3%
3.1.7 er ég hamingjusöm/hamingjusamur.	130	4	97,0%
3.1.8 er allt í besta lagi.	130	4	97,0%
3.2.1 Nemendum semur vel við flesta kennara.	130	4	97,0%
3.2.2 Flestir kennarar eru áhugasamir um að nemendum líði vel.	129	5	96,3%
3.2.3 Flestir kennararnir mínir hlusta vel á það sem ég hef að segja.	130	4	97,0%
3.2.4 Ef mig vantar auka aðstoð þá fæ ég hana frá kennurunum mínum.	130	4	97,0%
3.2.5 Flestir kennararnir mínir eru sanngjarnir við mig.	130	4	97,0%
3.3.1 Kennarinn þarf að bíða lengi eftir því að nemendur róist.	130	4	97,0%
3.3.2 Nemendur geta ekki unnið vel.	130	4	97,0%
3.3.3 Nemendur hlusta ekki á það sem kennarinn segir.	130	4	97,0%
3.3.4 Nemendur byrja ekki að vinna fyrr en langt er liðið á kennslustundina.	130	4	97,0%
3.3.5 Það er hávaði og óróleiki.	130	4	97,0%
3.4.1 Nemendur fá tækifæri til að útskýra hugmyndir sínar.	130	4	97,0%
3.4.2 Í tímum fá nemendur tækifæri til að koma skoðunum sínum um ákveðin viðfangsefni á framfæri.	130	4	97,0%
3.4.3 Nemendur ræða saman um námsefnið.	130	4	97,0%
3.5.1 Ég klára heimavinnuna mína á réttum tíma.	124	10	92,5%
3.5.2 Kennararnir fara yfir heimavinnuna mína.	123	11	91,8%
3.5.3 Ég fæ heimaverkefni sem mér finnst áhugaverð.	124	10	92,5%

Taflan sýnir fjölda þeirra sem svöruðu eða slepptu spurningu.

Nemendakönnun 6.-10.b. 2017-2018

Á þessari síðu má sjá yfirlit yfir alla matspætti rannsóknarinnar. Niðurstaða hvers þáttar er annað hvort meðaltal mæligilda á bilinu 1 til 9 (staðalníur) eða hlutfall svarenda sem velja tiltekna svarmöguleika. Niðurstaða skólans á hverjum matspætti er borin saman við samanlagða útkomu allra skóla sem taka þátt. Útkoma allra skóla sem taka þátt (dálkurinn Landið) er vigtuð í samræmi við stærð skóla og endurspeglar sú tala því stöðuna á landinu í heild.

Hægt er að raða matspáttunum með því að smella á viðkomandi dálkaheiti. Bláar tölur merkja að svör þátttakenda í rannsókninni hafi verið tölfræðilega marktækt frábrugðin svörum viðmiðunarhópsins og að líkur megi leiða að því að munurinn sem kemur fram í úrtakinu sé einnig til staðar í þýðinu.

Hátt gildi á kvarða sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum. Sem viðmiðunarregla er munur á staðalnúkvarða uppá 0,5 stig ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur. Túlkun á mikilvægi munarins fer eftir efni og dreifingu hvers matspáttar fyrir sig.

Nánar má lesa um túlkun hvers matspáttar með því að smella á viðkomandi matspátt.

1. Virkni nemenda í skólanum

Matspættir	Niðurstaða	N	Landið	N	Mismunur
1.1. Ánægja af lestri	4,8	130	4,8	16.465	0,0
1.2. Þrautseigja í námi	4,7	130	5,0	16.219	-0,3*
1.3. Áhugi á stærðfræði	5,3	130	5,1	16.445	0,2
1.4. Ánægja af náttúrufræði	4,5	130	4,9	16.440	-0,4*
1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi	4,9	130	5,0	16.181	-0,1
1.6. Trú á eigin námsgetu	4,6	130	4,8	16.428	-0,2*

2. Líðan og heilsa

Matsþættir	Niðurstaða	N	Landið	N	Mismunur
2.1. Sjálfsálit	4,9	130	4,9	16.176	0,0
2.2. Stjórn á eigin lífi	4,7	130	4,9	16.156	-0,2
2.3. Velliðan	4,7	129	4,9	16.405	-0,2
2.4. Áhyggjur og stress - ástæður	-	39	-	-	-
2.5. Einelti	5,4	129	5,2	16.391	0,2
2.6. Tíðni eineltis	16,2%	21 _{/130}	12,3%	2008 _{/16369}	3,9%
2.7. Staðir eineltis	-	22	-	-	-
2.8. Tíðni hreyfingar - 2 í viku eða oftar	44,2%	57 _{/129}	40,6%	6455 _{/15886}	3,6%
2.9. Hollt mataræði	4,5	129	4,8	16.143	-0,3*

3. Skóla- og bekkjarandi

Matsþættir	Niðurstaða	N	Landið	N	Mismunur
3.1. Samsömun við nemendahópinn	4,5	130	5,0	16.133	-0,5*
3.2. Samband nemenda við kennara	5,3	130	5,0	16.370	0,3
3.3. Agi í tímum	4,5	130	5,0	16.361	-0,5*
3.4. Virk þátttaka nemenda í tímum	5,3	130	5,1	16.343	0,2
3.5. Mikilvægi heimavinnu í náminu	5,0	124	4,7	15.030	0,3

4. Opin Svör

Matsþættir	Niðurstaða	N	Landið	N	Mismunur
4.1. Vinsamlegast lýstu því hvað þér finnst sérstaklega <u>gott</u> við skólann.	-	106	-	-	-
4.2. Vinsamlegast lýstu því hvað þér þykir <u>slæmt</u> eða megi betur fara í skólanum þínum	-	101	-	-	-

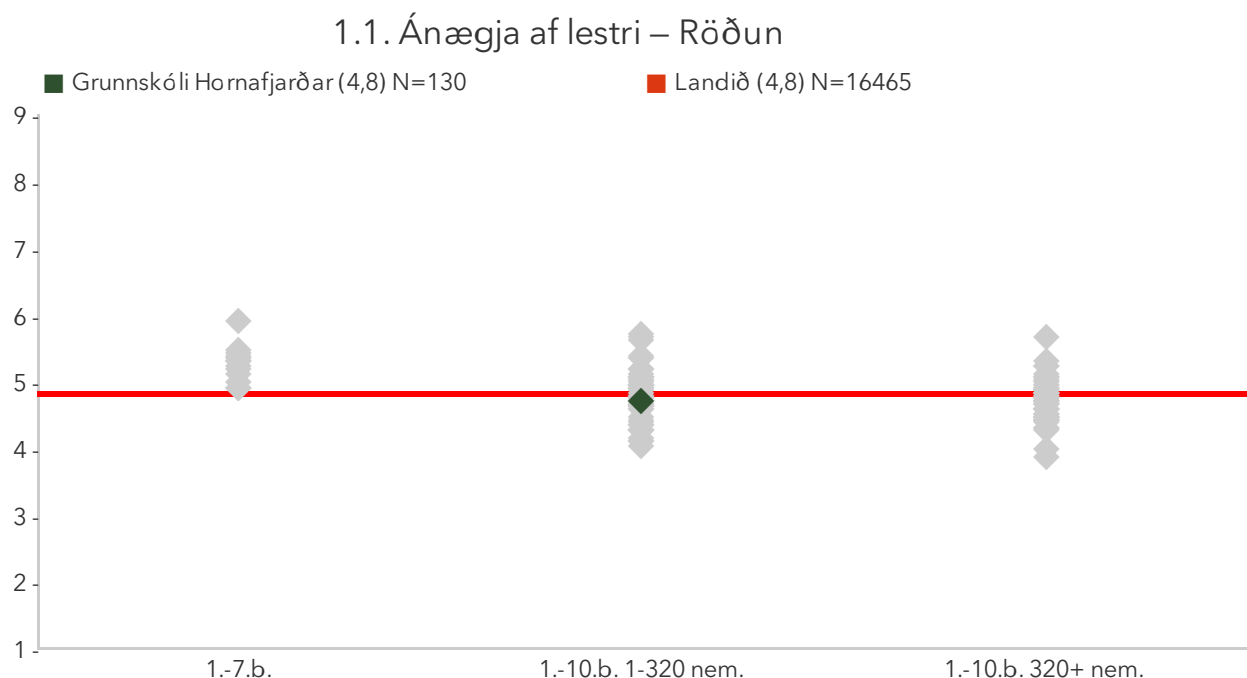
Virknir nemenda í skólanum

1.1. Ánægja af lestri

Ánægja af lestri er kvarði sem þróaður var af OECD fyrir PISA 2000. Samkvæmt OECD hafa fyrri rannsóknir sýnt að nemendur sem hafa jákvætt viðhorf til lesturs og nemendur sem lesa mikið eru með betri lesskilning.

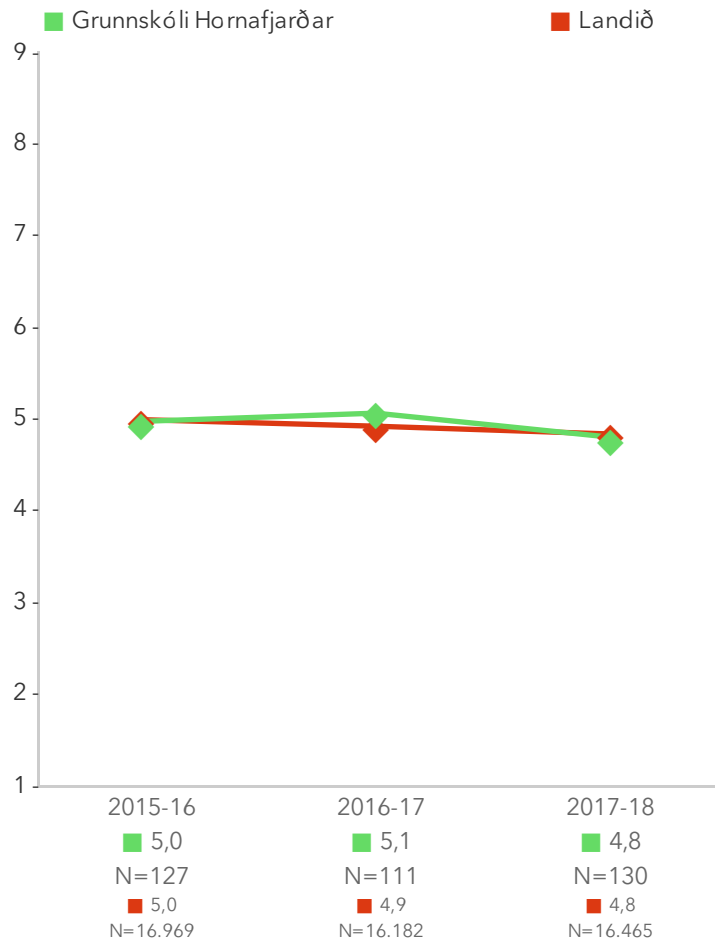
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

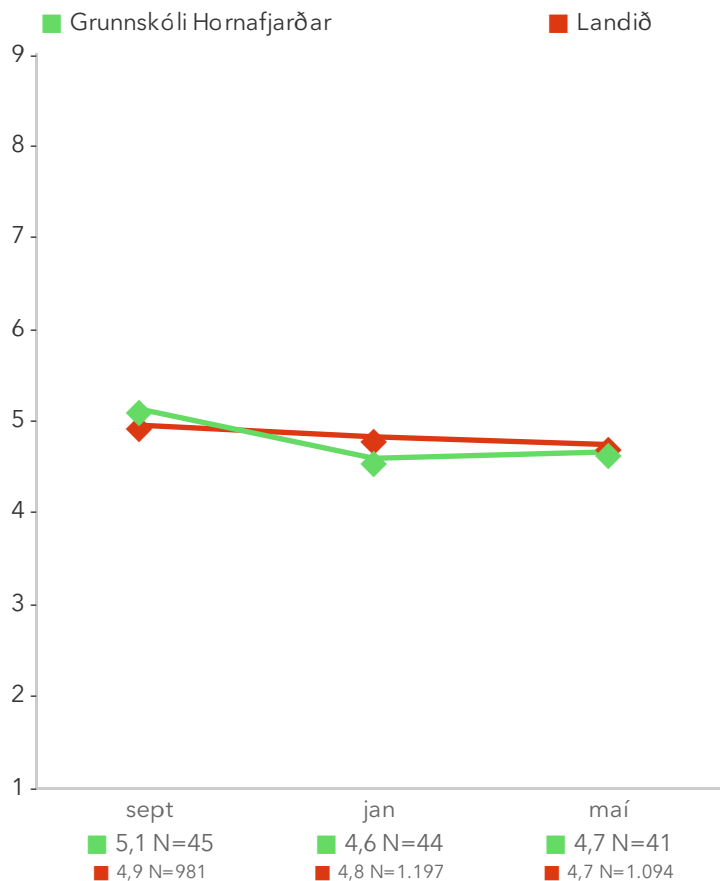
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

1.1. Ánægja af lestri – Ársmeðaltöl

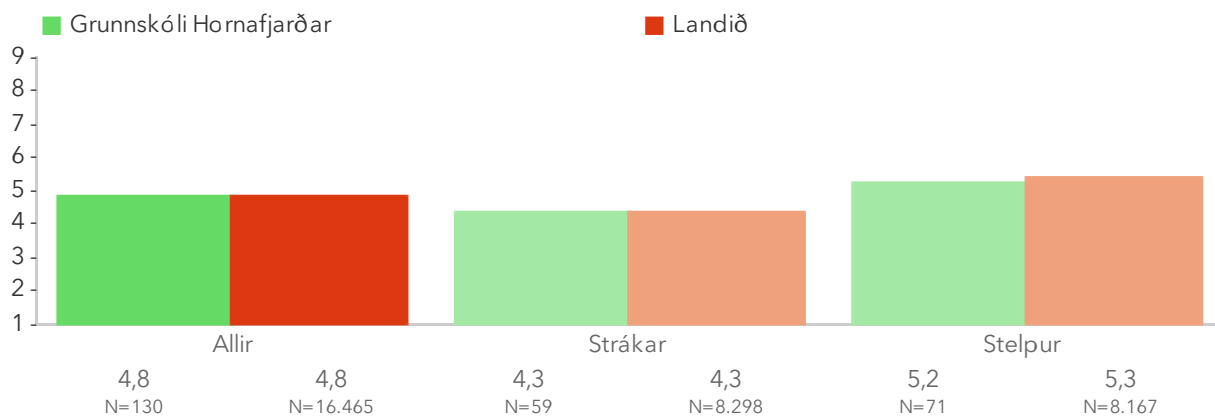
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

1.1. Ánægja af lestri – Innan skólaárs

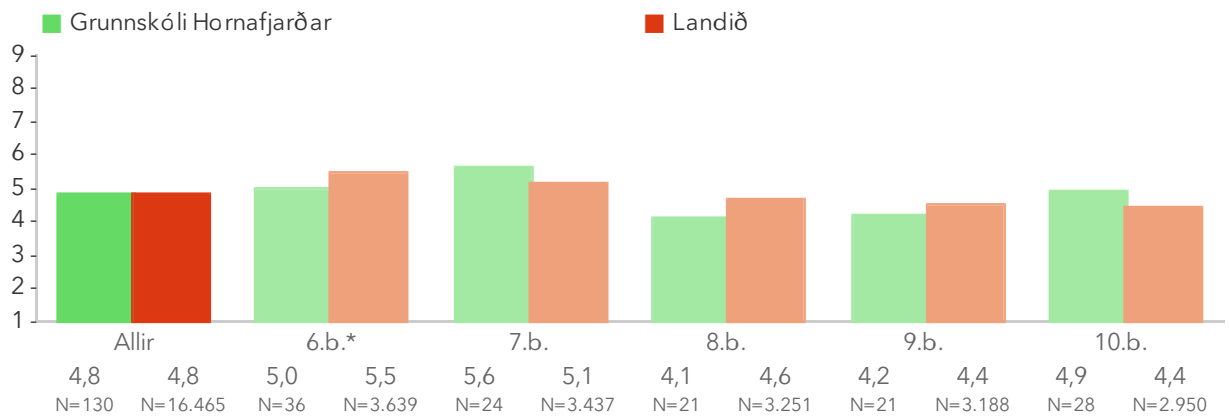
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

1.1. Ánægja af lestri – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal nemenda í skólanum, samanborið við kynjamun á landinu í heild. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

1.1. Ánægja af lestri – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal nemenda í skólanum samanborið við landið. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

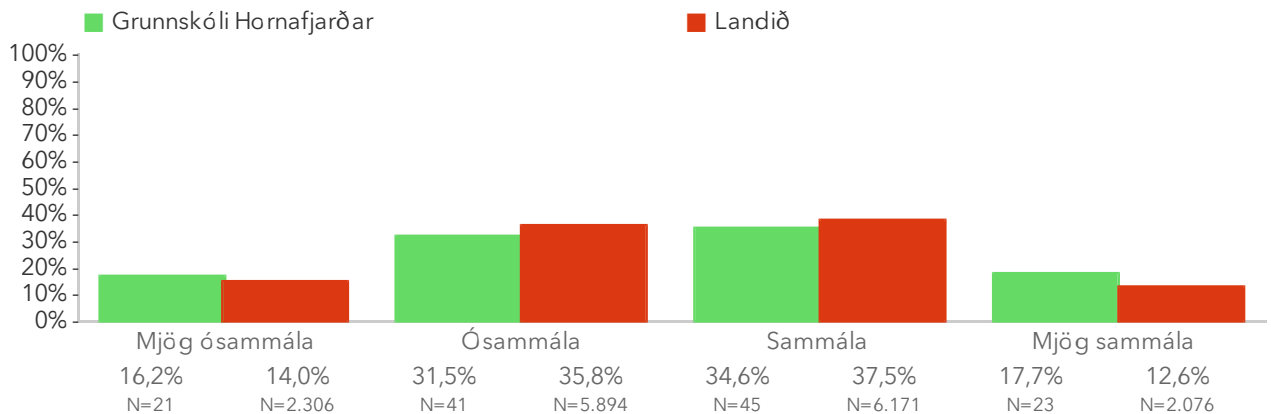
Nemendur eru beðnir að merkja við hversu sammála eða ósammála þeir eru neðangreindum staðhæfingum.

Athugið að liðir 1.1.1 og 1.1.5 eru orðaðir andstætt við aðra liði í spurningasafninu og heildareinkunn á kvarðanum.

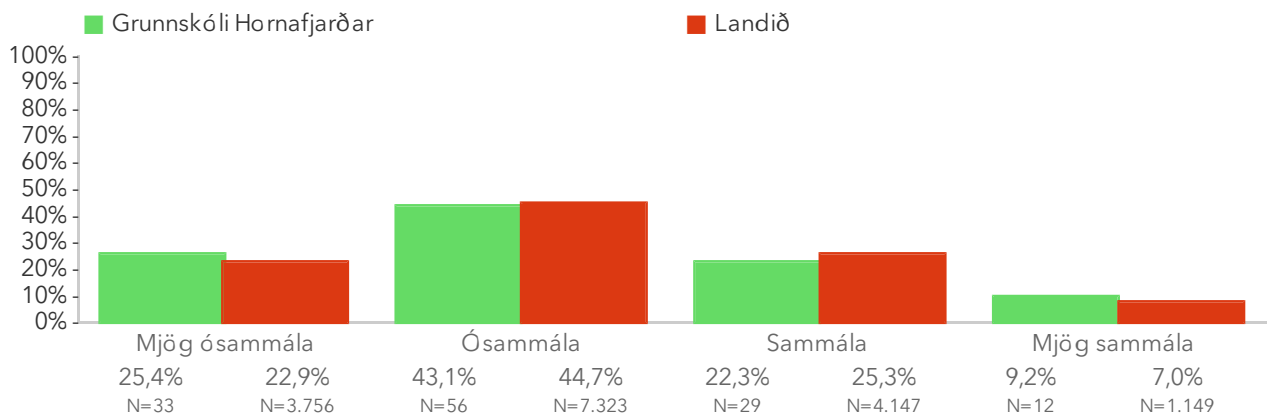
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve ósammála eða sammála ert þú eftirfarandi setningum?

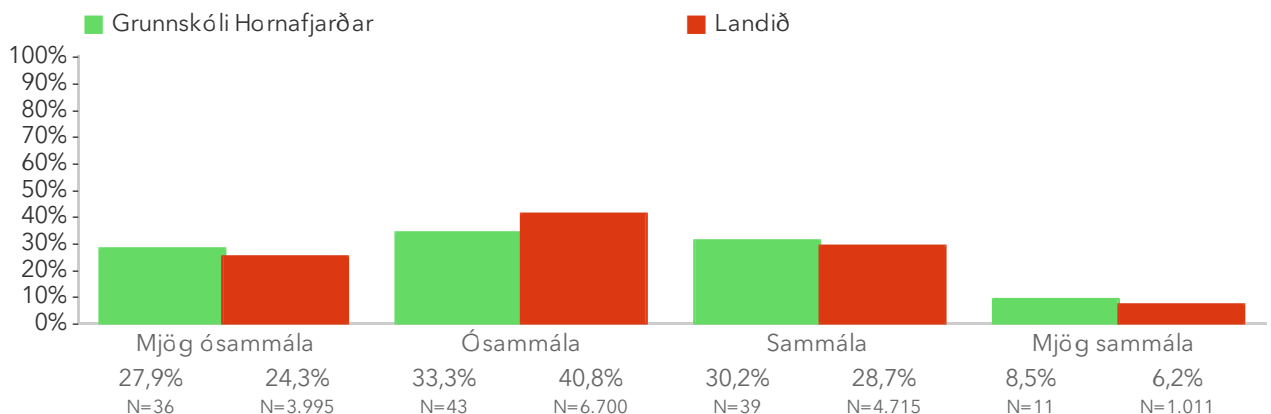
1.1.1 Ég les bara þegar ég verð að gera það.

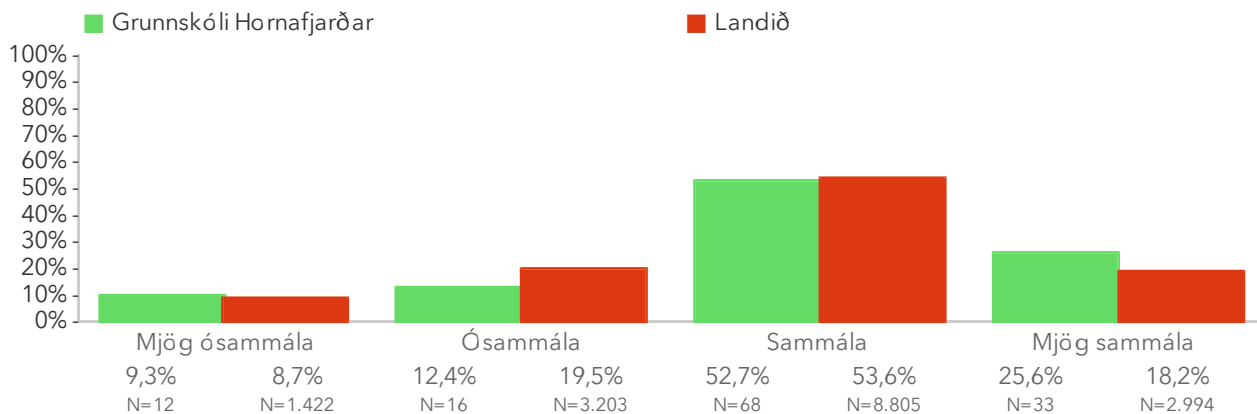
1.1.2 Lestur er eitt af uppáhaldsárhugamálum mínum.

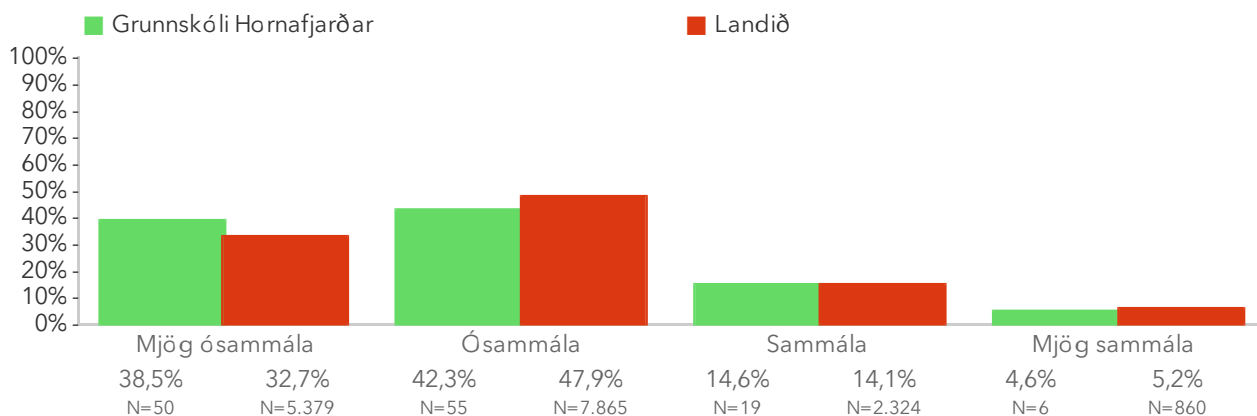
1.1.3 Mér finnst gaman að tala um bækur við aðra.

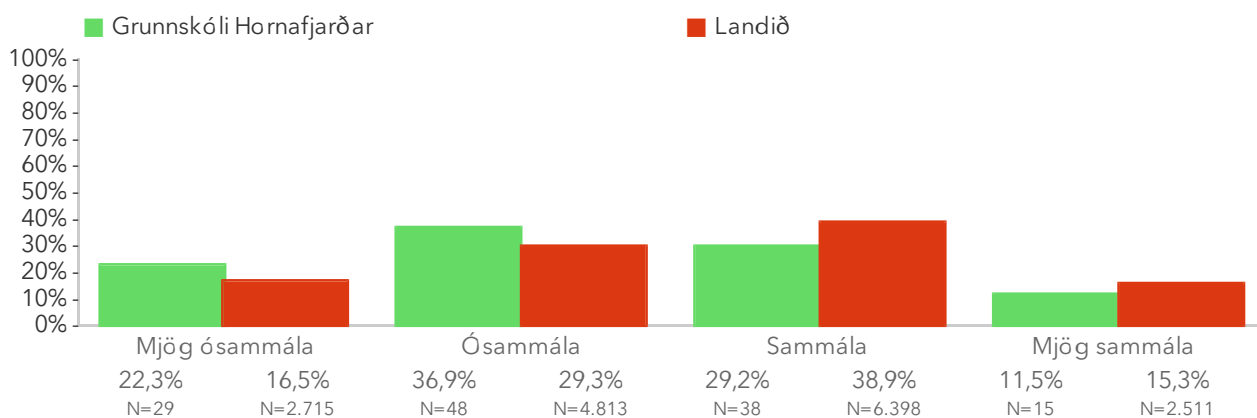
1.1.4 Ég verð ánægð(ur) ef ég fæ bók að gjöf.*

1.1.5 Lestur er tímasóun fyrir mig.

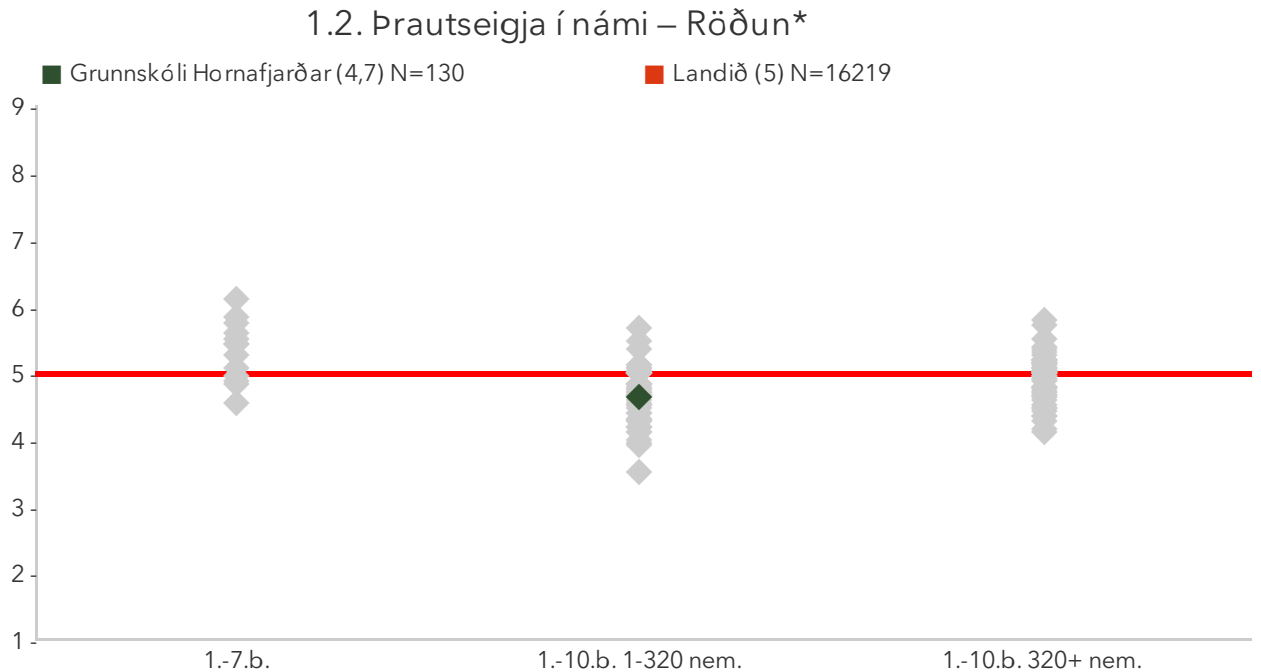
1.1.6 Mér finnst gaman að fara í bókabúð eða á bókasafn.*

1.2. Þrautseigja í námi

Þrautseigja í námi vísar til þess hversu mikið nemandinn leggur sig fram. Hugtakið hefur fengið mikla athygli í tengslum við vinnu gegn brottfalli. Skilningur á því hvað hvetur nemendur til að læra er fyrsta skrefið í að skapa auðugt námsumhverfi sem hjálpar nemendum að læra á eigin forsendum.

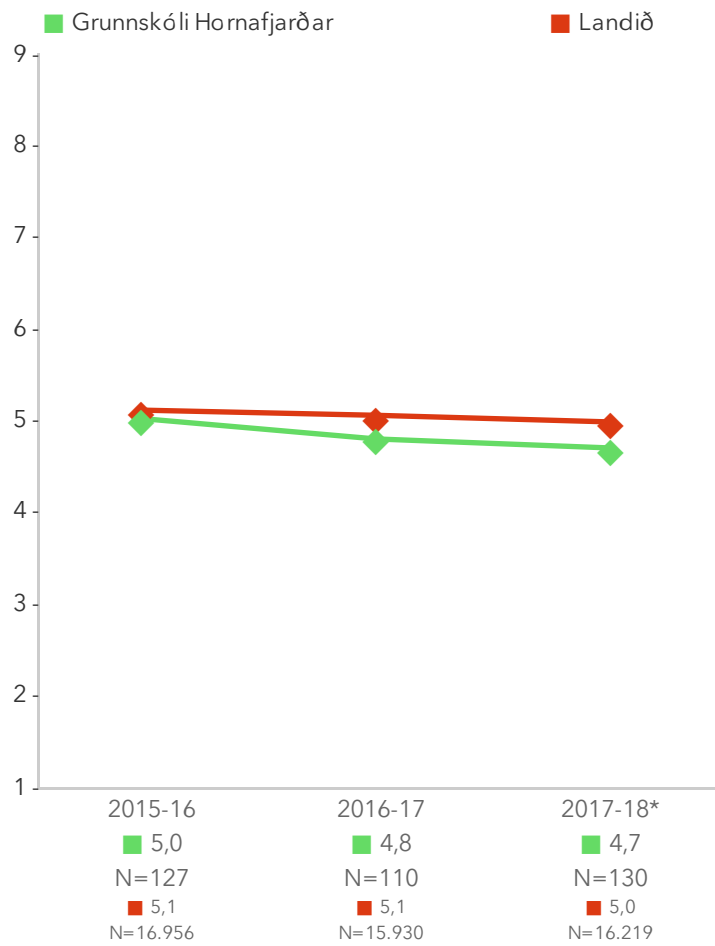
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

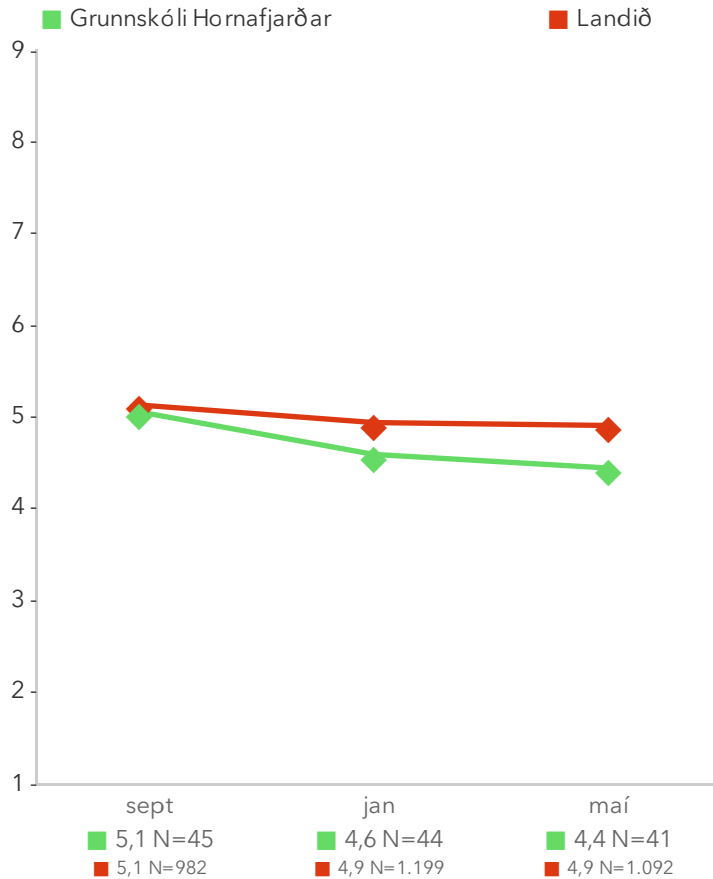
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

1.2. Þrautseigja í námi – Ársmeðaltöl

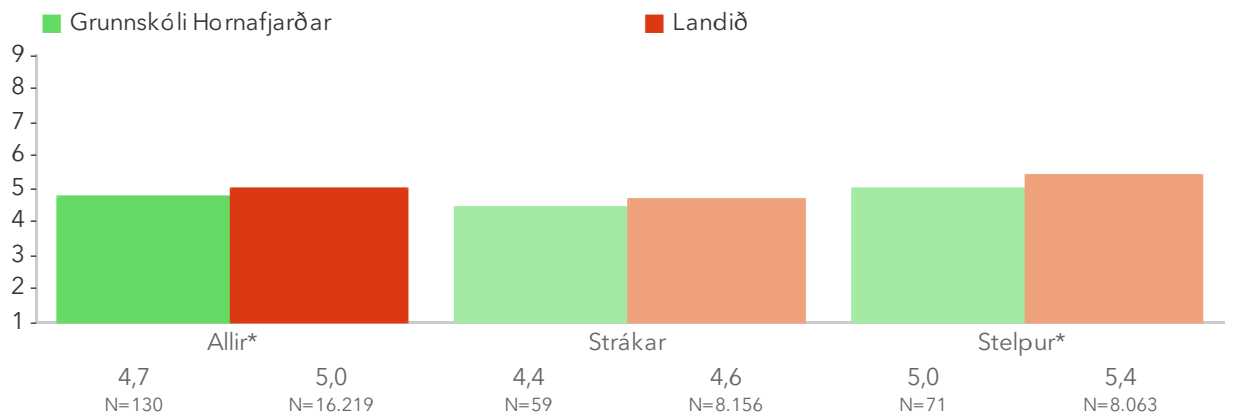
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

1.2. Þrautseigja í námi – Innan skólaárs

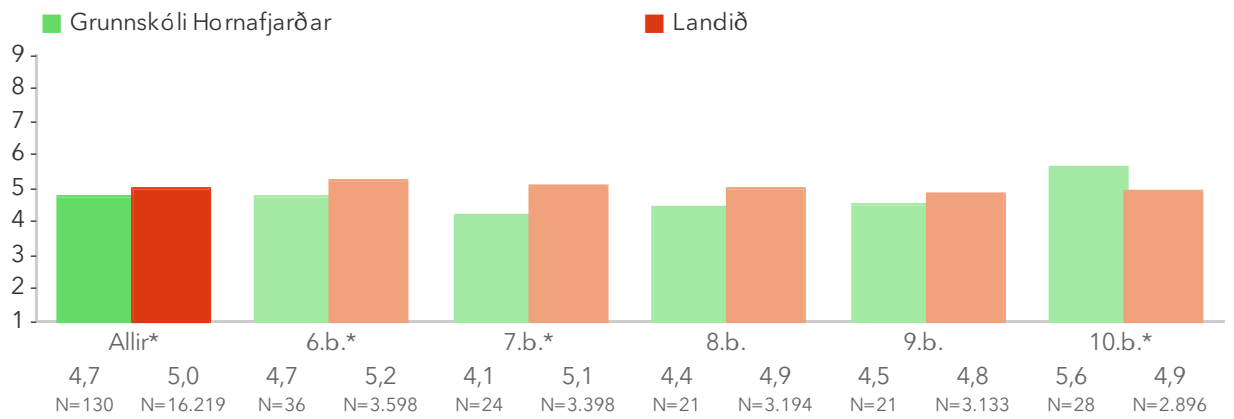
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

1.2. Þrautseigja í námi – Kyn*

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

1.2. Þrautseigja í námi – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

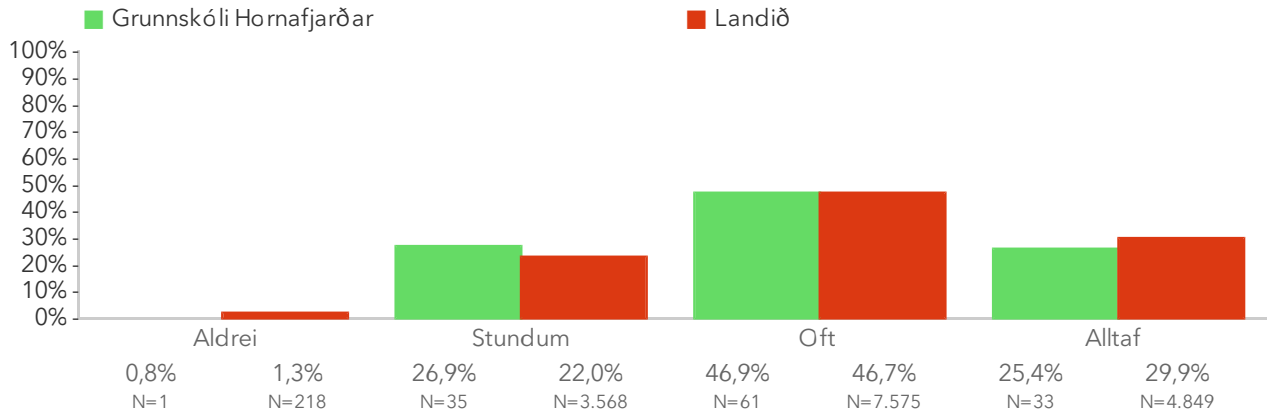
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að segja til um hve oft þeir telja neðangreindar setningar eiga við um sig.

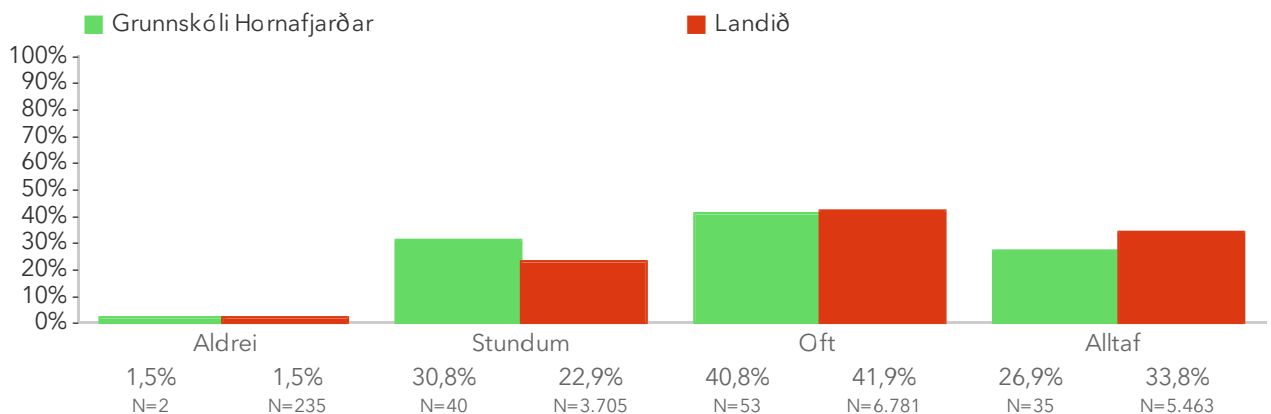
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve oft eiga eftirfarandi setningar við um þig?

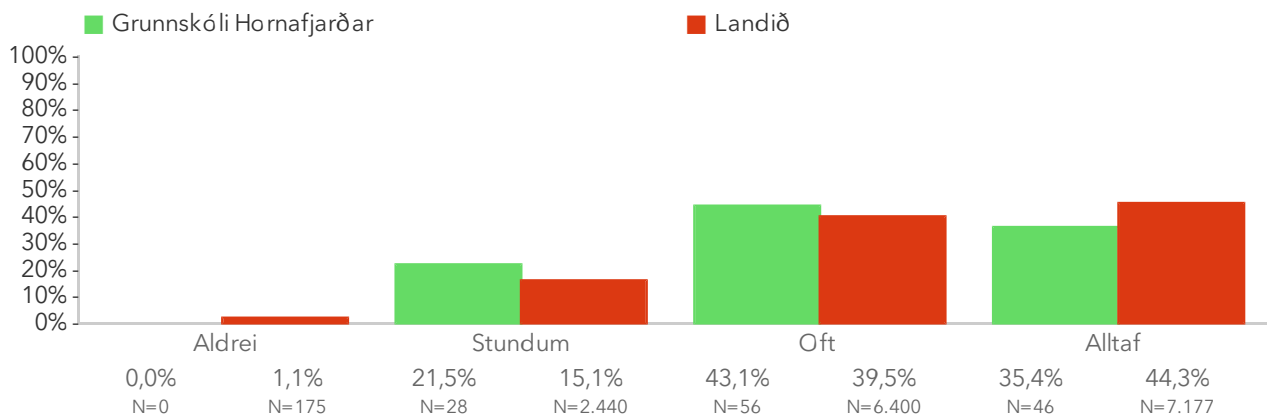
1.2.1 Þegar ég læri, legg ég eins hart að mér og mögulegt er.

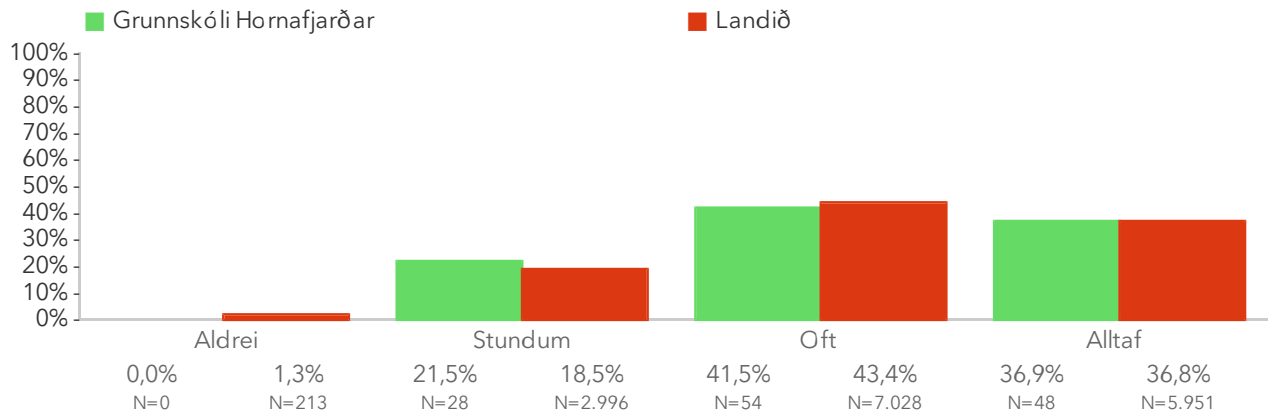
1.2.2 Þegar ég læri þá held ég áfram jafnvel þó efnið sé erfitt.

1.2.3 Þegar ég læri, reyni ég að gera mitt besta til að ná tökum á þeirri þekkingu og hæfni sem verið er að kenna.

1.2.4 Þegar ég læri legg ég mig alla(n) fram.

1.3. Áhugi á stærðfræði

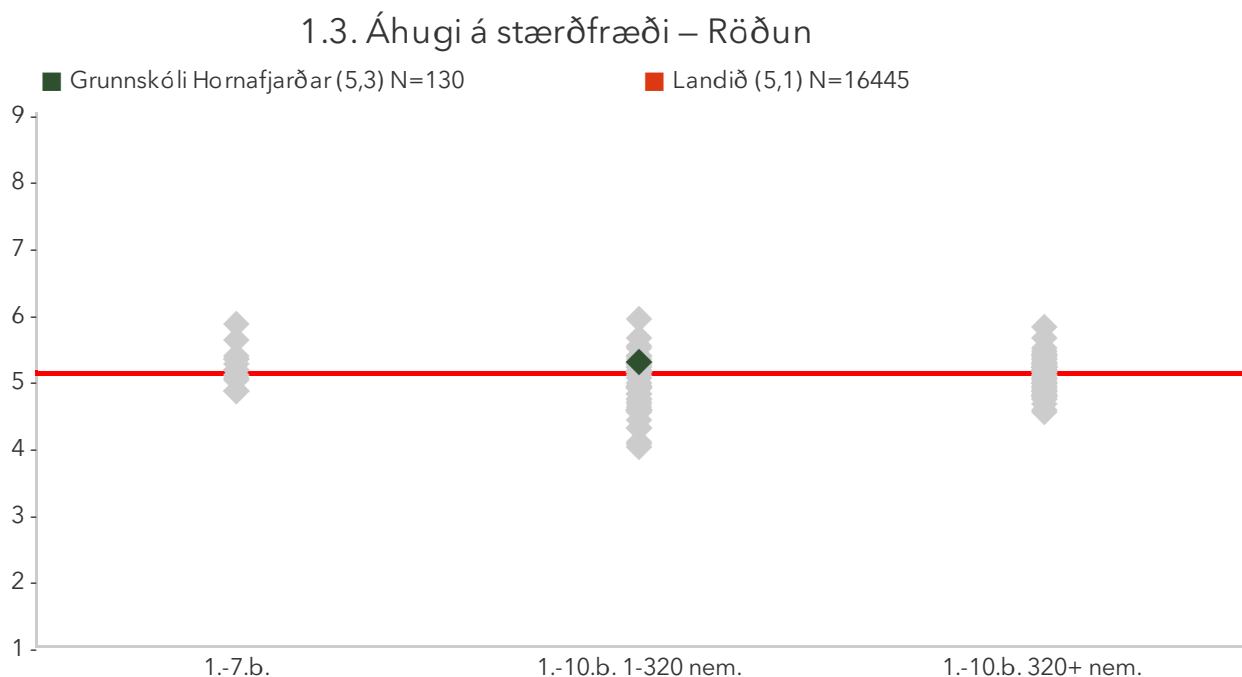
Áhugi og ánægja af tilteknu námsefni hafa áhrif á stöðugleika í námi einstaklingsins og hve mikið hann leggur á sig við lærdóminn, óháð því hvert viðhorf hans er til skóla og lærdóms (Baumert og Köller, 1998). Aukinn áhugi og ánægja af námsefninu eykur tíma sem nemandi er tilbúinn að verja í að tileinka sér efnið (e. time on task), námstækni sem hann beitir, frammistöðu og val (Lepper, 1988). Kvarðinn var þróaður af OECD fyrir PISA 2003.

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

Baumert, J. og Köller, O. (1998). Interest Research in Secondary Level I : An Overview. Í L. Hoffmann, A. Krapp, K.A. Renninger & J. Baumert (ritstj.), Interest and Learning, Kiel: IPN.

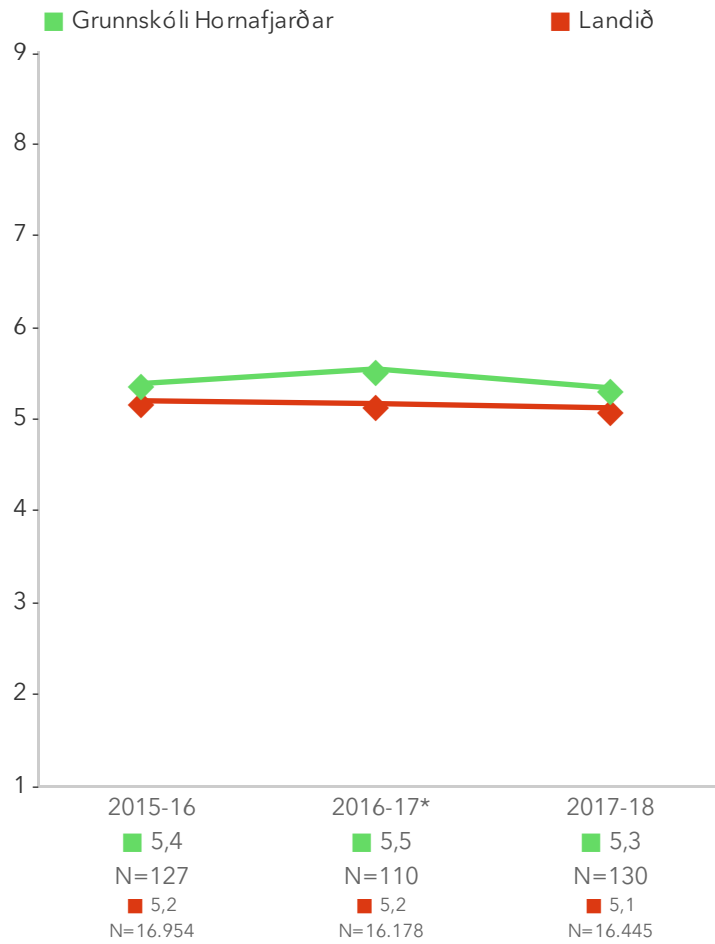
Lepper, M.R. (1988). Motivational considerations in the study of instruction. Cognition and Instruction, 5. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

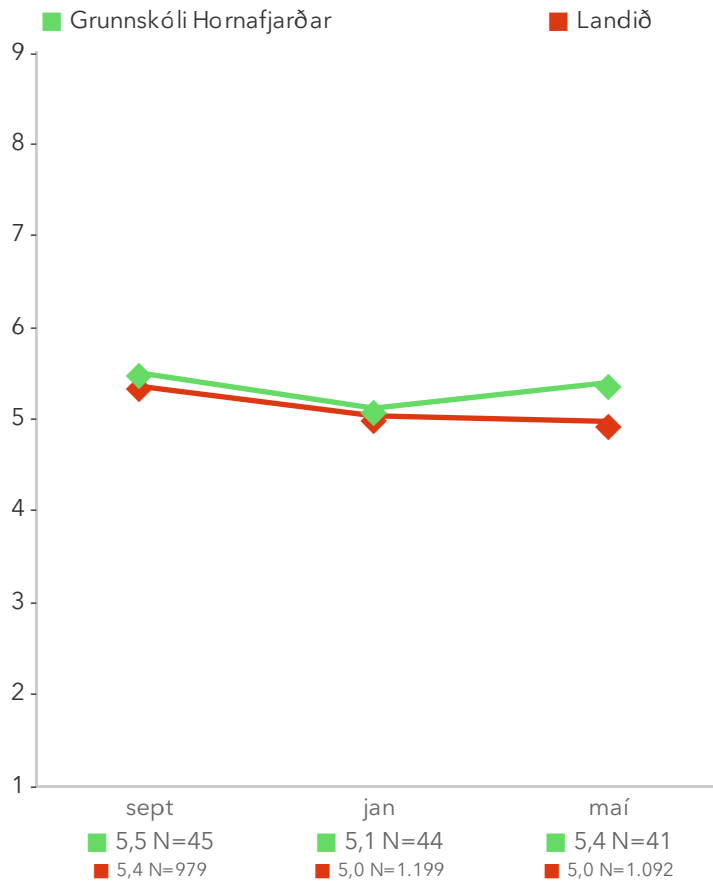
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

1.3. Áhugi á stærðfræði – Ársmeðaltöl

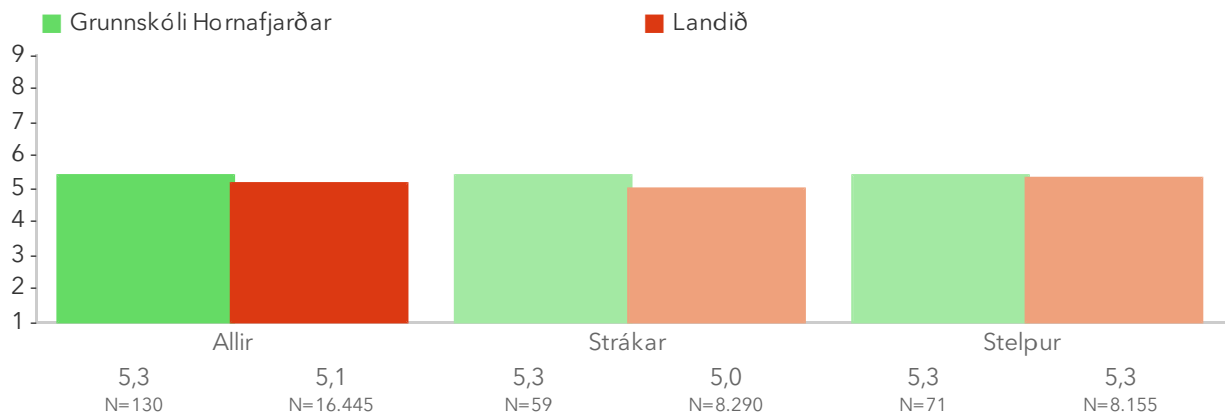
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

1.3. Áhugi á stærðfræði – Innan skólaárs

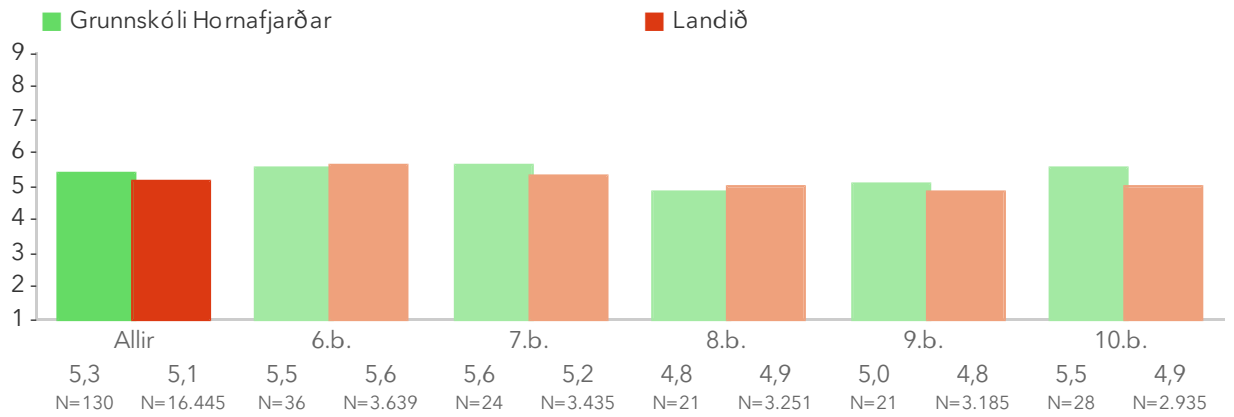
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

1.3. Áhugi á stærðfræði – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

1.3. Áhugi á stærðfræði – Árgangamunur

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

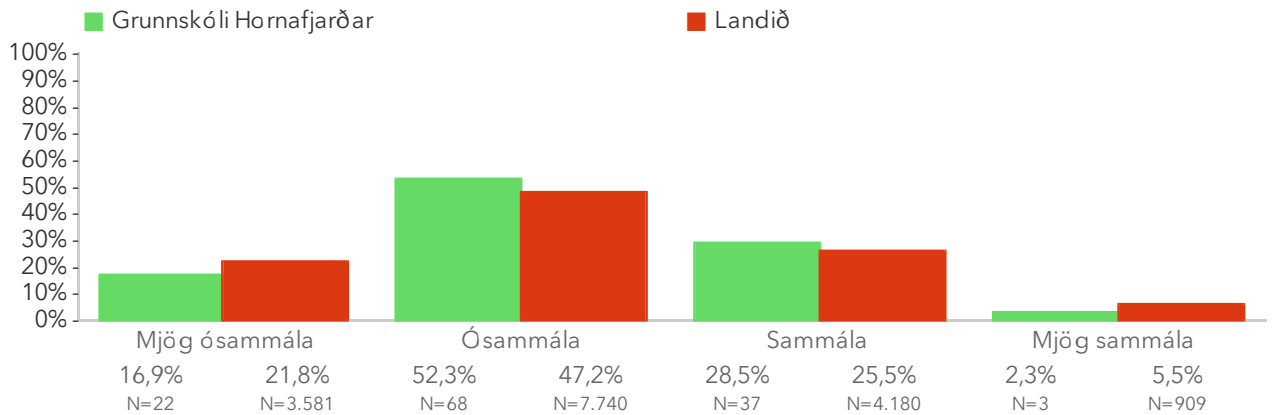
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að merkja við hversu sammála eða ósammála þeir eru neðangreindum staðhæfingum.

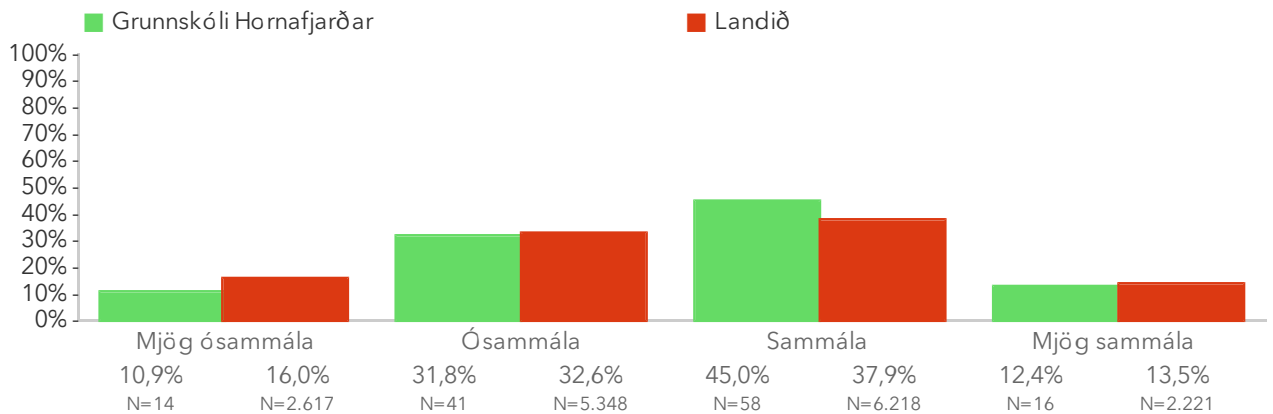
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve ósammála eða sammála ert þú eftirfarandi setningum?

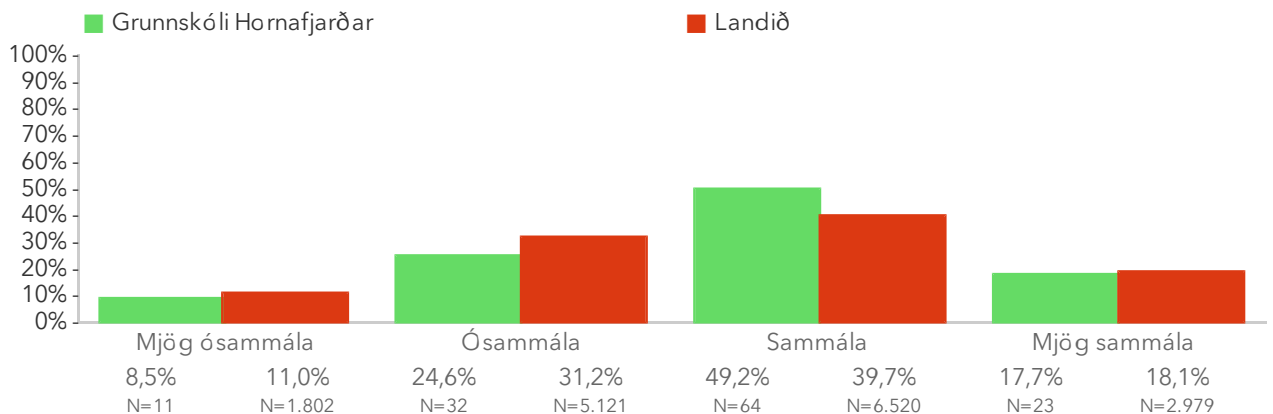
1.3.1 Ég hef gaman af því að lesa bækur og texta sem fjallar um tölur og útreikninga.

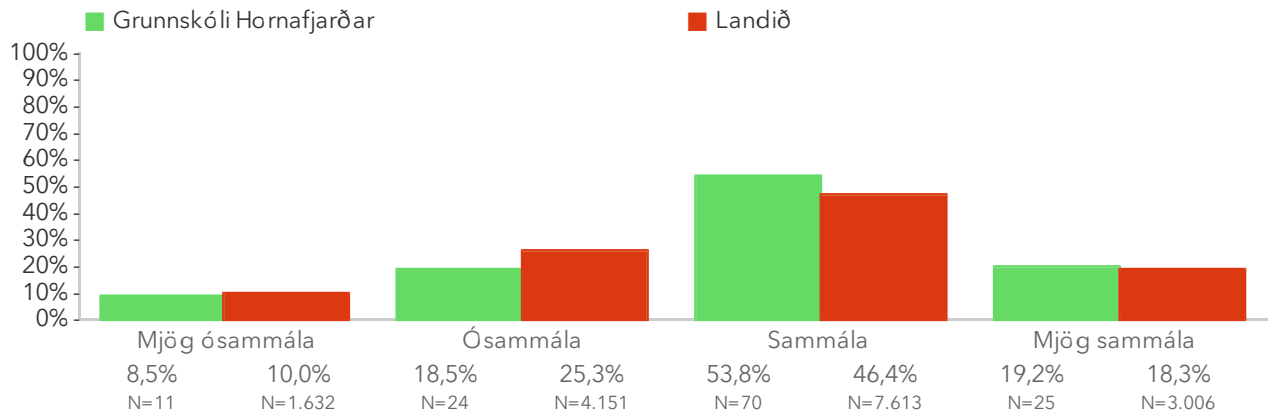
1.3.2 Ég hlakka til stærðfræðitíma.

1.3.3 Ég sinni stærðfræðináminu vegna þess að mér finnst gaman í stærðfræði.

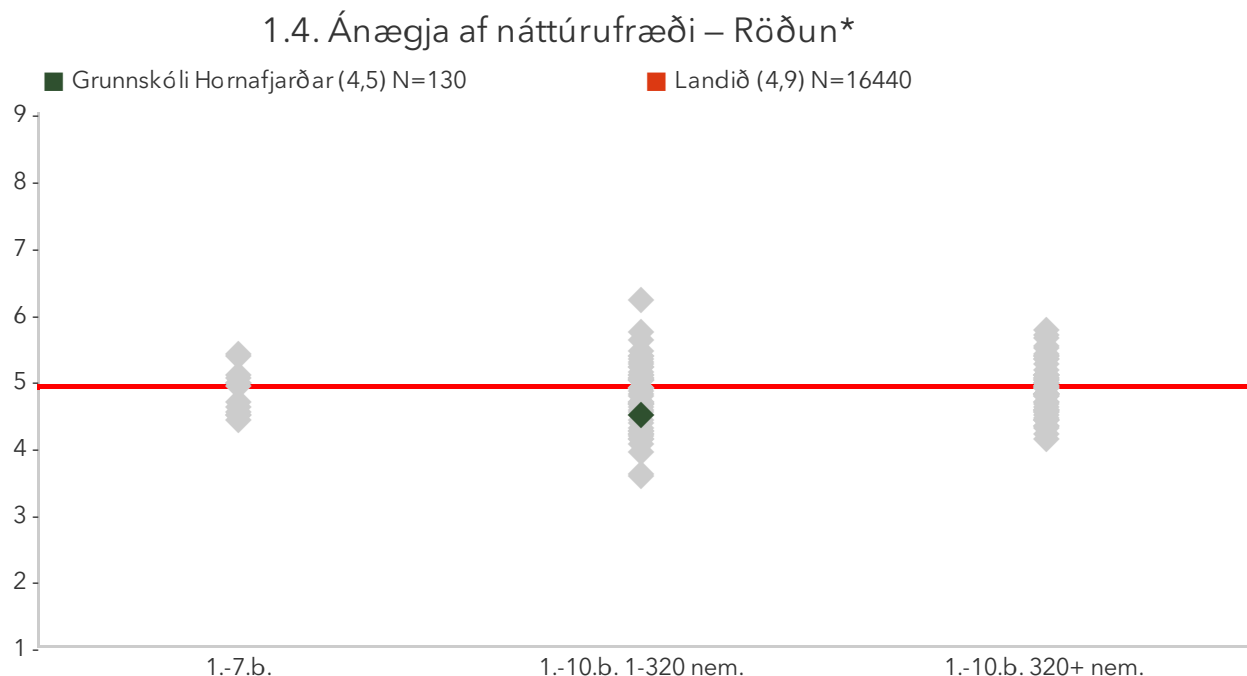
1.3.4 Ég hef áhuga á því sem ég læri í stærðfræði.

1.4. Ánægja af náttúrufræði

Kvarðinn ánægja af náttúrufræði á uppruna sinn í PISA rannsóknunum. Kvarðanum var bætt við haustið 2013 og tók þá við af kvarðanum Persónulegt gildi náttúruvísinda sem hafði verið í listanum frá árinu 2008.

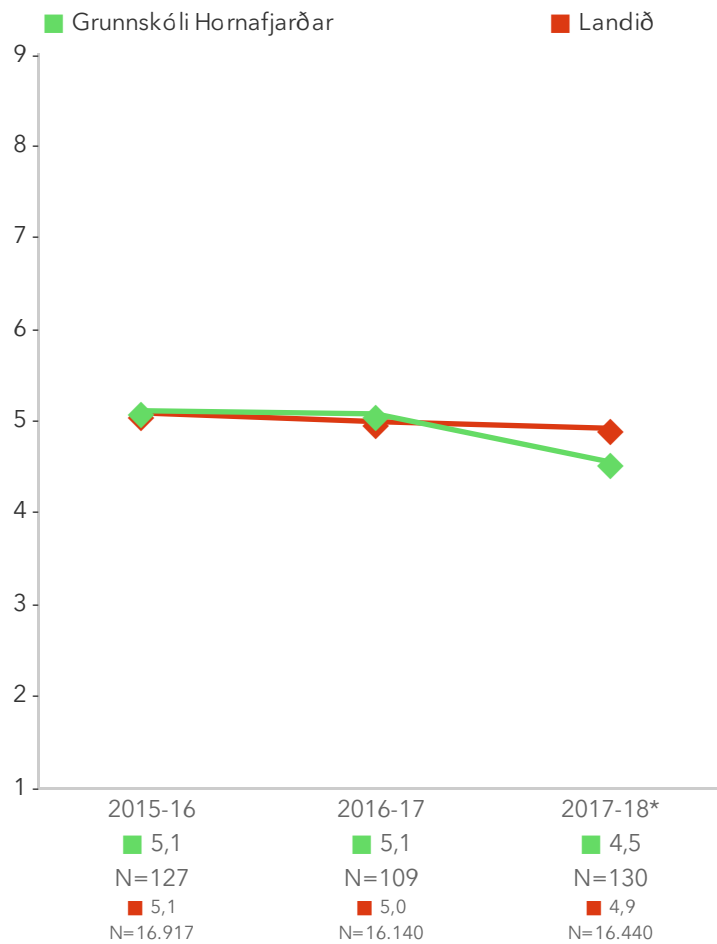
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

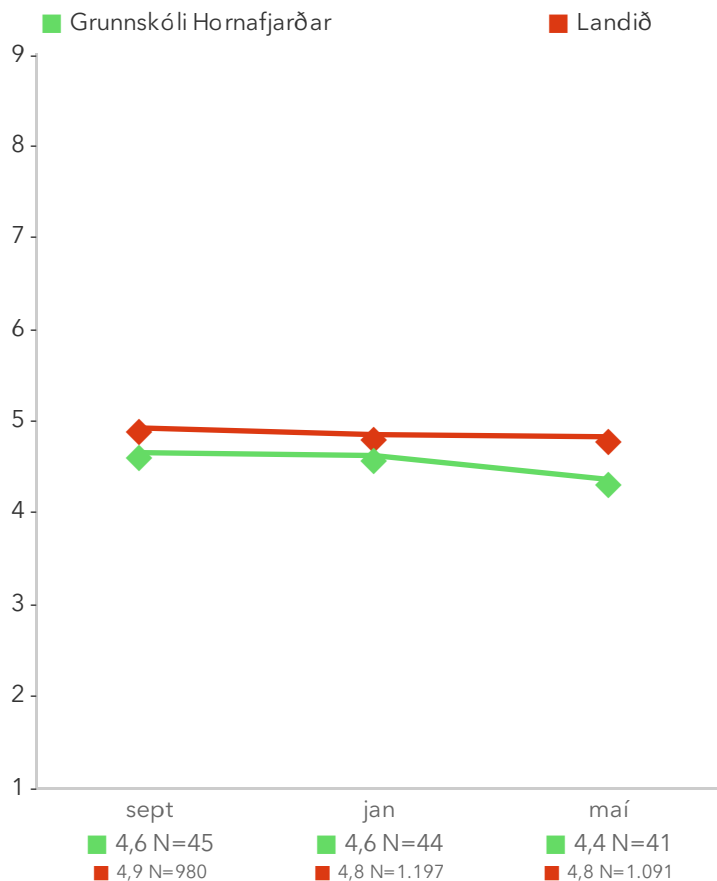
1.4. Ánægja af náttúrufræði – Ársmeðaltöl

Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

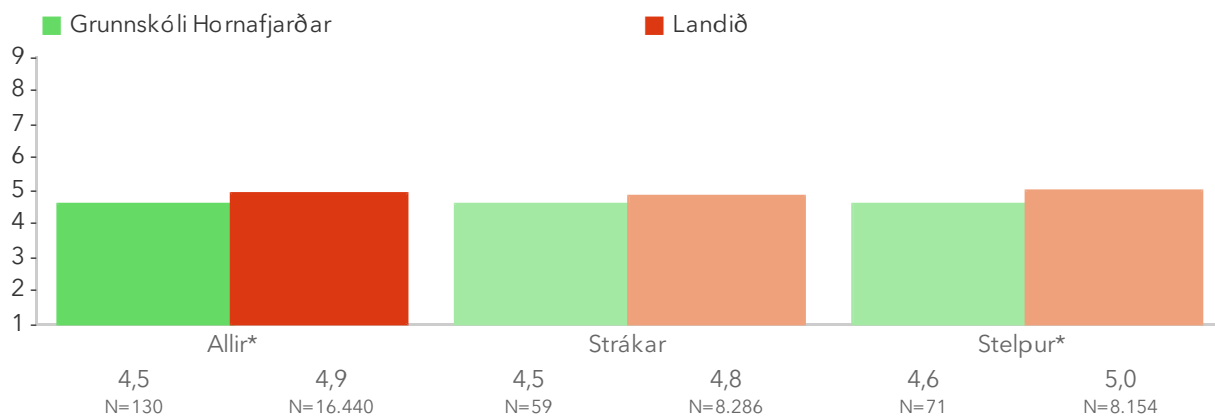

1.4. Ánægja af náttúrufræði – Innan skólaárs

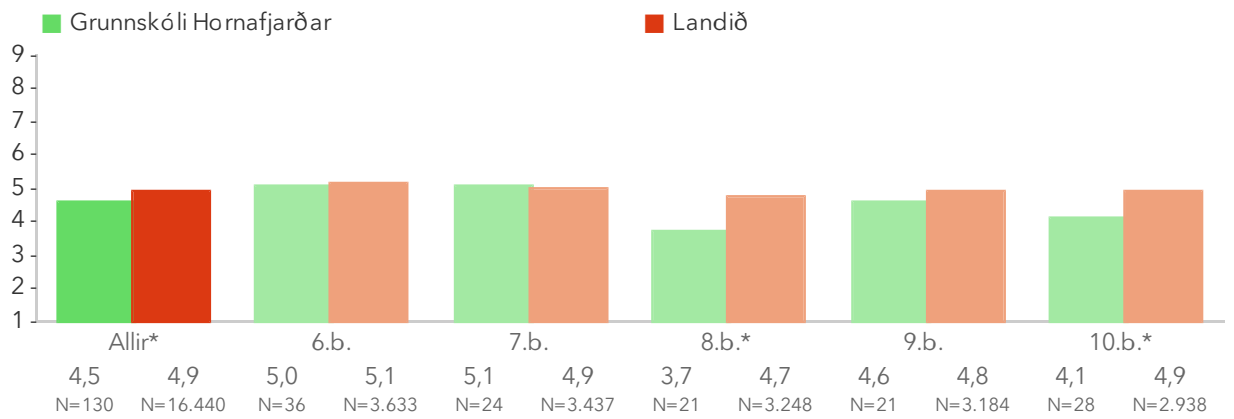
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

1.4. Ánægja af náttúrufræði – Kyn*

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

1.4. Ánægja af náttúrufræði – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarpinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

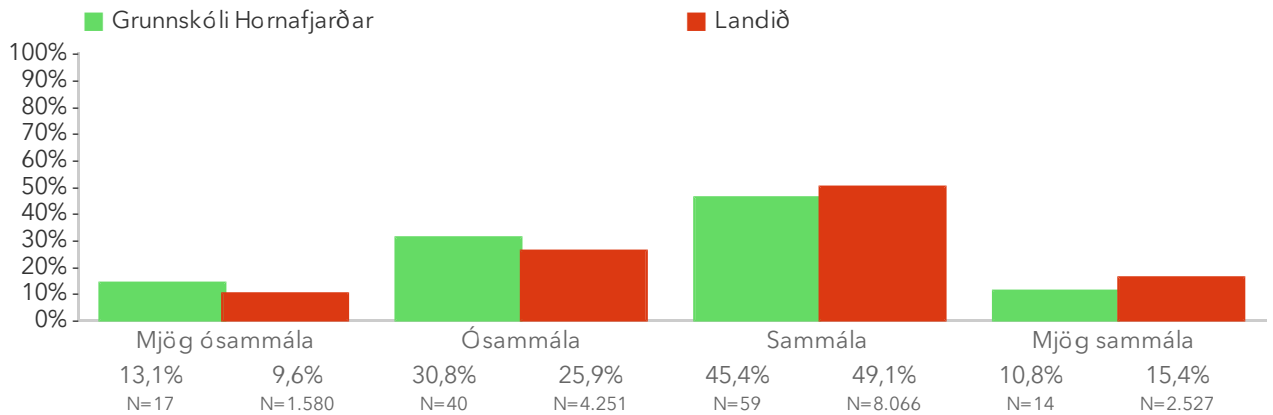
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að merkja við hversu sammála eða ósammála þeir eru neðangreindum staðhæfingum.

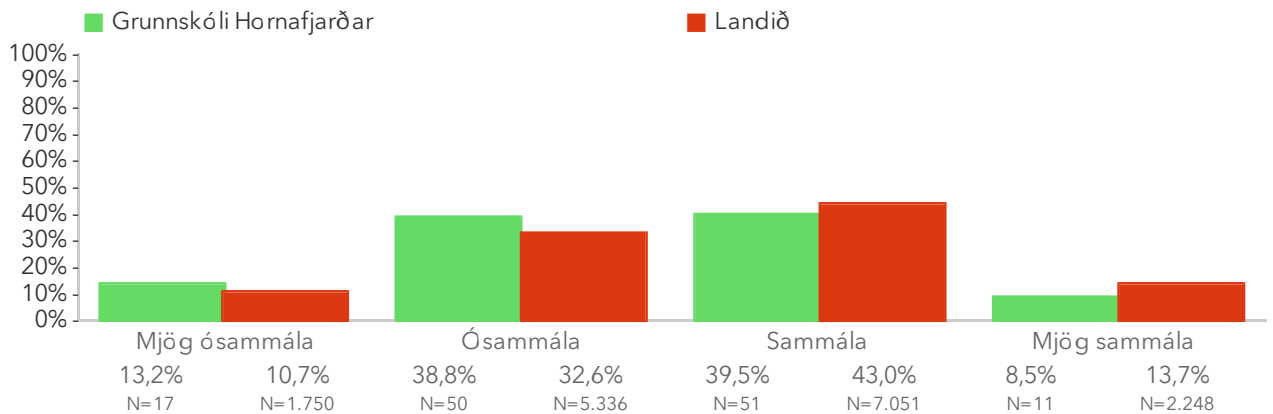
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi setningum?

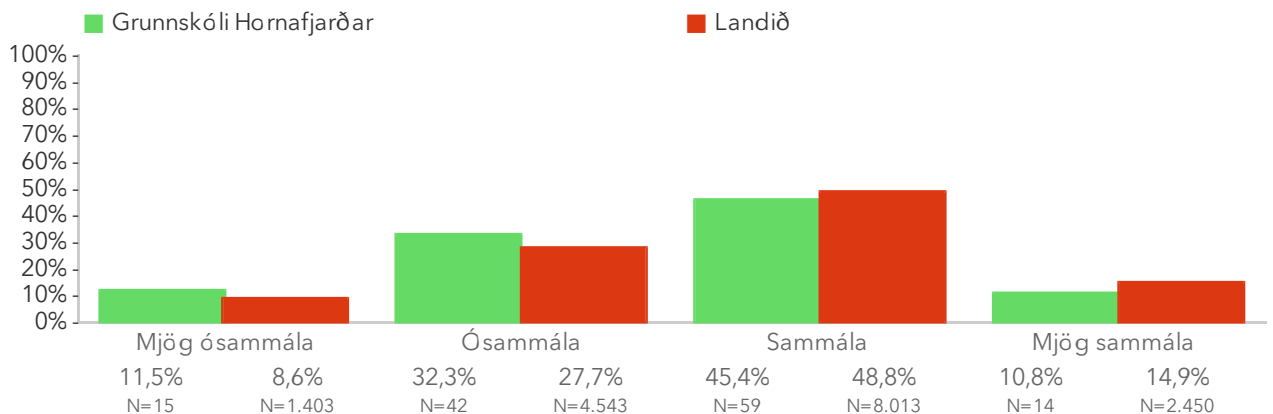
1.4.1 Mér finnst yfirleitt gaman þegar ég er að læra um náttúrufræði

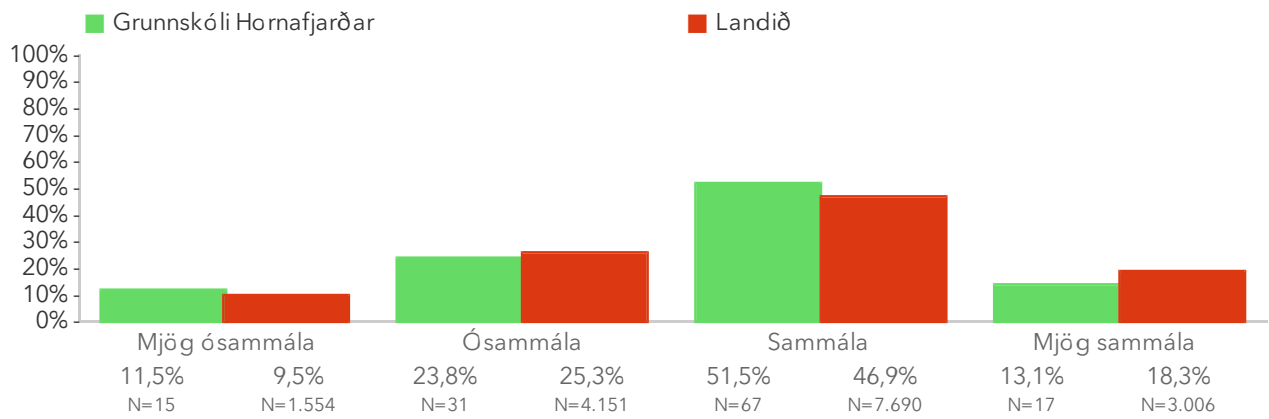
1.4.2 Mér finnst gaman að lesa um náttúrufræði

1.4.3 Ég er ánægð(ur) þegar ég er að leysa verkefni í náttúrufræði

1.4.4 Ég hef áhuga á að læra um náttúrufræði

1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi

Með vinnubrögðum í námi (self-regulated learning) er átt við kerfisbundna viðleitni nemandans til að beina hugsunum sínum, tilfinningum og athöfnum að því að uppfylla eigin námsmarkmið. Flestar kenningar sem fjalla um vinnubrögð í námi leggja mikið upp úr tengingunni við markmiðssetningu. Markmið eru þannig hluti af öllum stigum námsins allt frá undirbúningi (að setja sér markmið og velja sér leið til að uppfylla það), stjórn á árangri (að beita vinnubrögðum sem beinast að ákveðnu lokamarkmiði og fylgjast með árangrinum) og sjálfsskoðun (meta hversu langt maður hefur komist í að uppfylla markmið sín og aðlaga vinnubrögðin eða markmiðin eftir því sem við á) (Zimmerman og Bonner, 1996).

Þessi mælikvarði var búinn til af Albert Bandura og veitir upplýsingar um trú nemenda á eigin vinnubrögð í námi (Pajares og Urdan, 2006). Kvarðinn var þýddur og forprófaður af Skólapúlsinum.

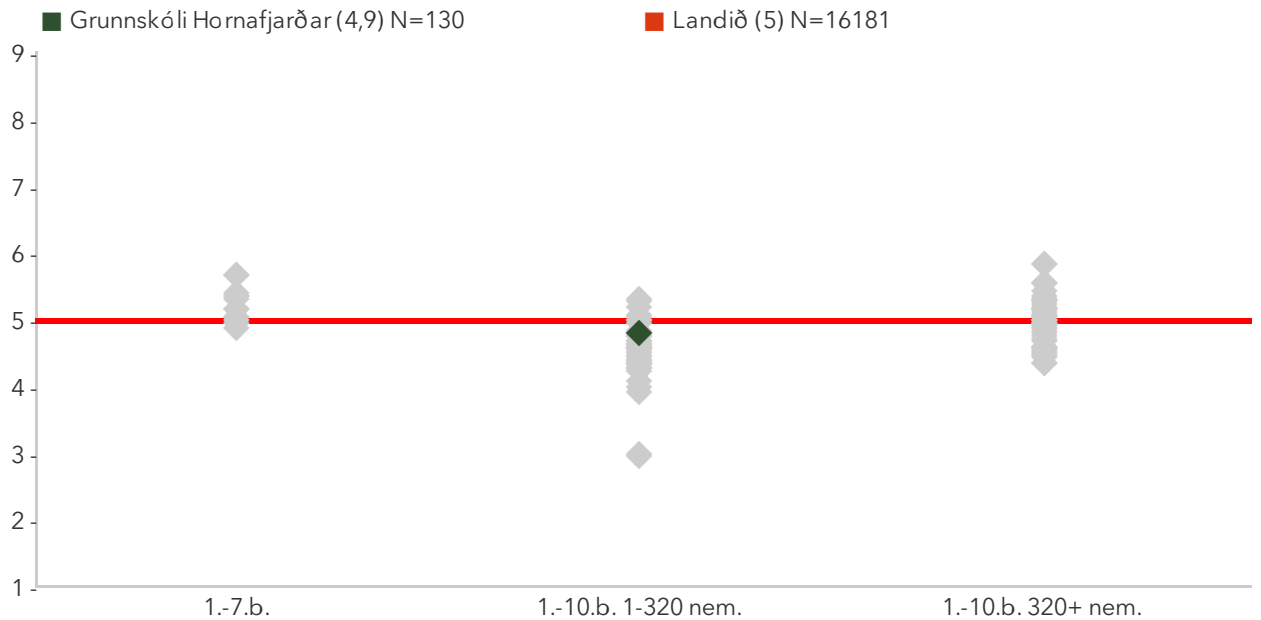
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

Pajares, F. og T. C. Urdan (2006). Self-efficacy beliefs of adolescents. Greenwich, Conn., IAP - Information Age Pub., Inc.

Zimmerman, B. J., S. Bonner, et al. (1996). Developing self-regulated learners: Beyond achievement to self-efficacy B2 - Developing self-regulated learners: Beyond achievement to self-efficacy. Washington DC, American Psychological Association.

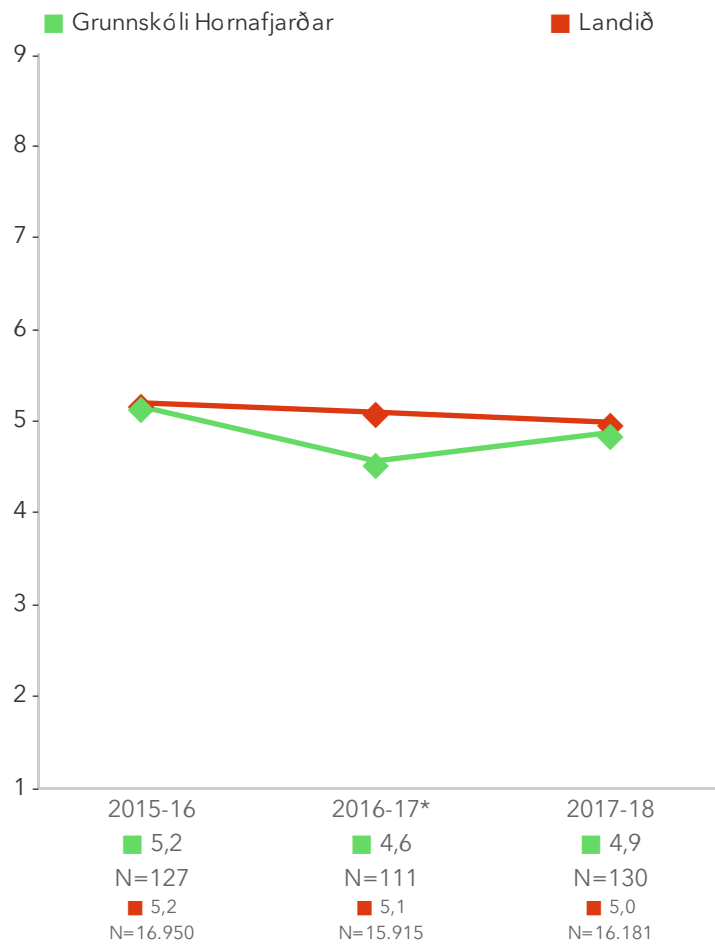
1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi – Röðun

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

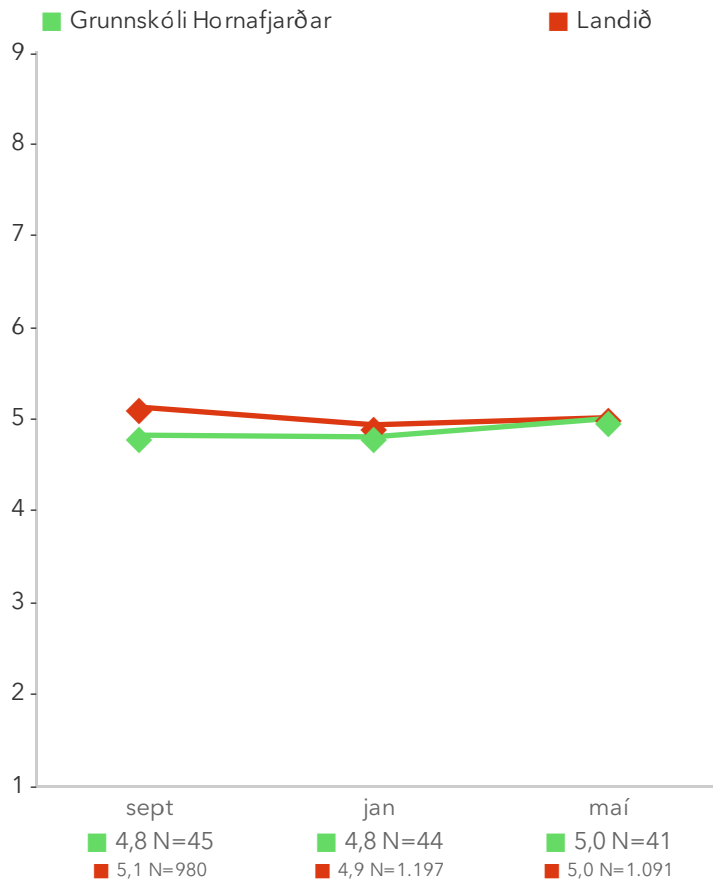
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi – Ársmeðaltöl

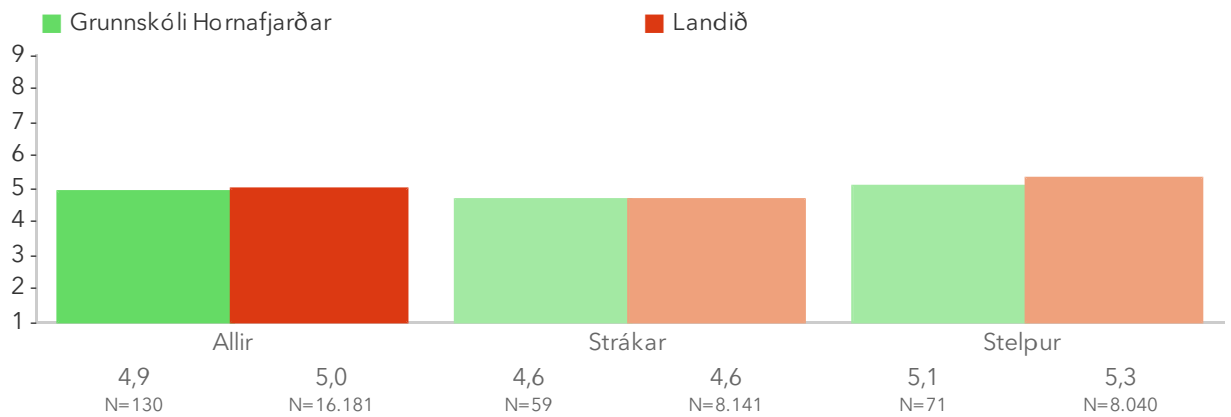
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi – Innan skólaárs

Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

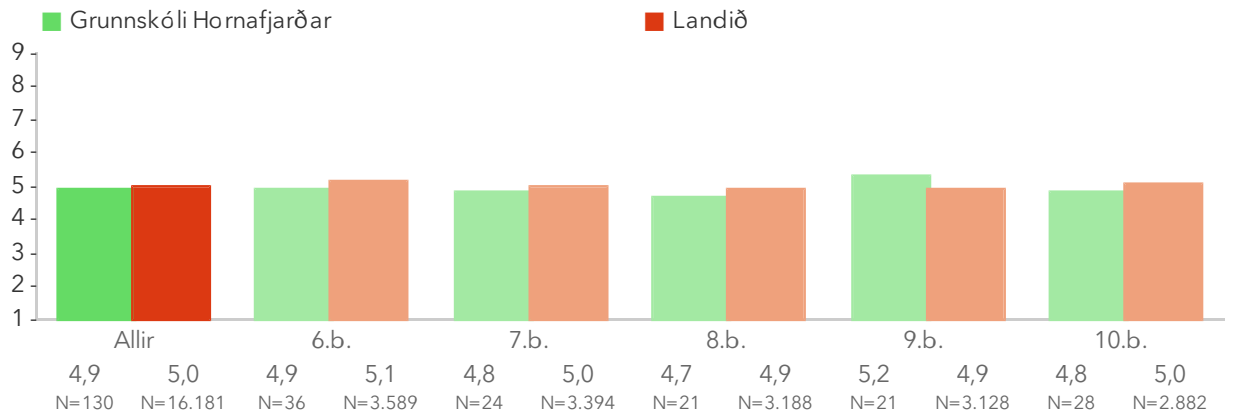
1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

1.5. Trú á eigin vinnubrögð í námi – Árgangamunur

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

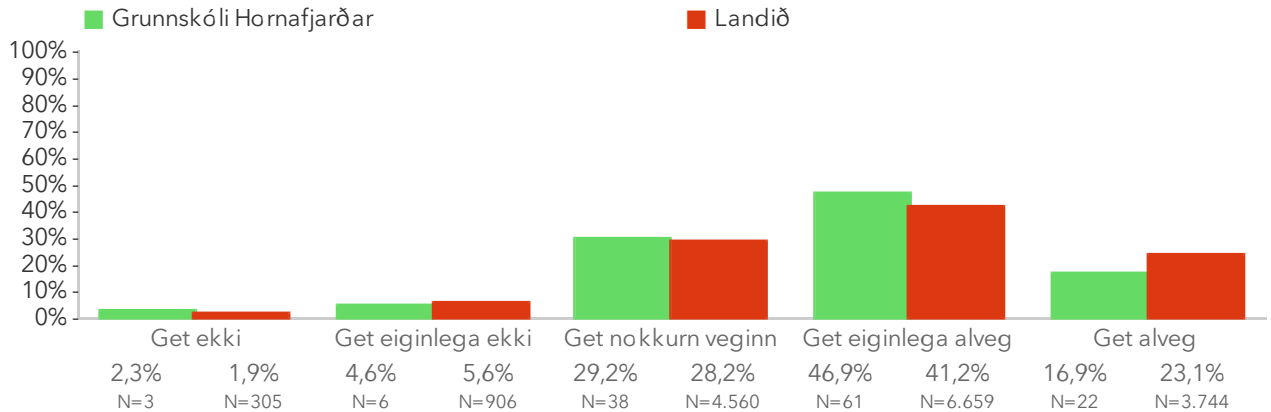
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að segja til um hversu vel þeir treysta sér til að geta eftirfarandi atriði.

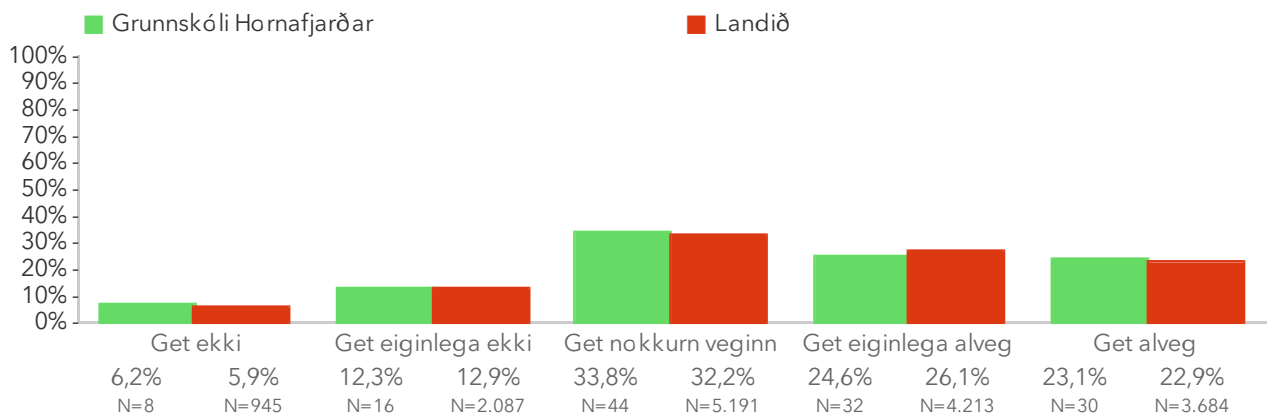
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hversu vel treysti ég mér til að geta eftirfarandi?

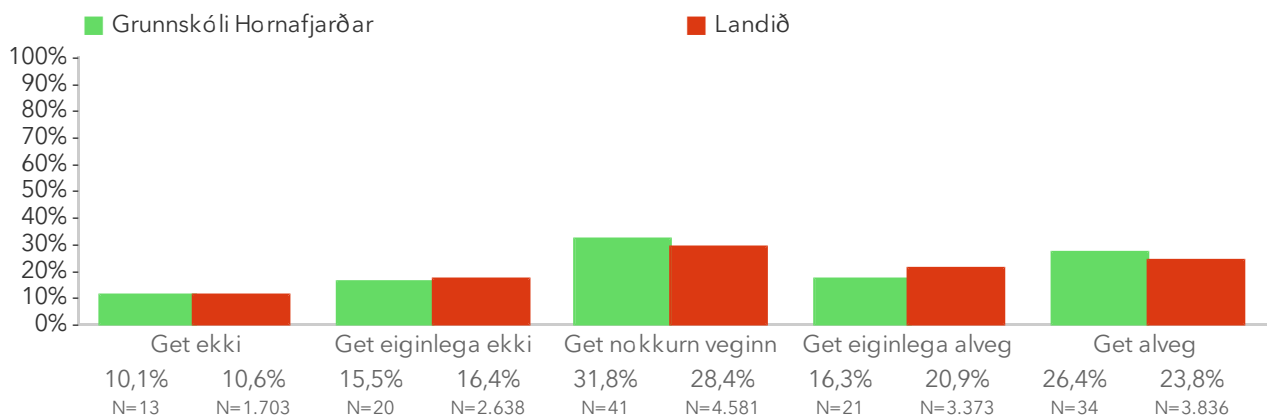
1.5.1 Alltaf einbeitt mér að námsefninu í kennslustundum

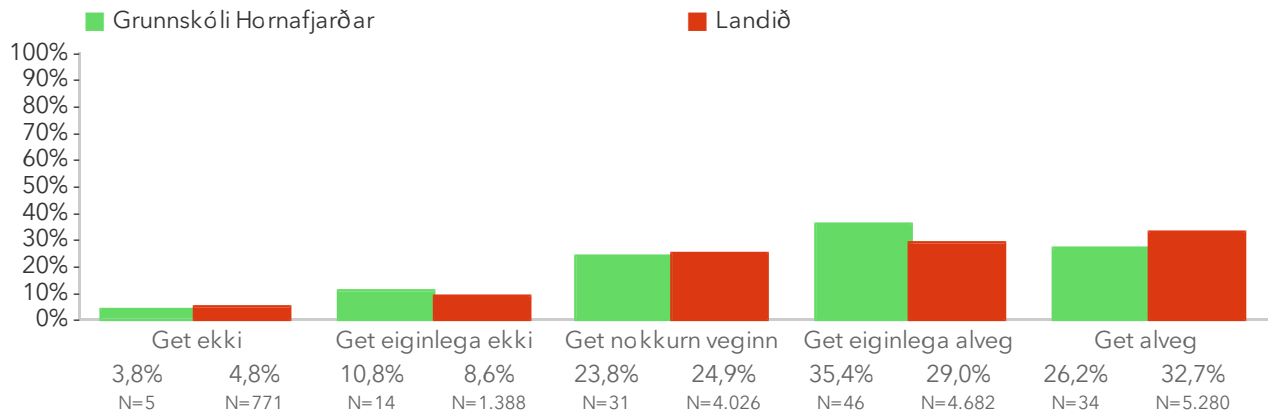
1.5.2 Skrifað hjá mér góða minnisþunkta í kennslustundum

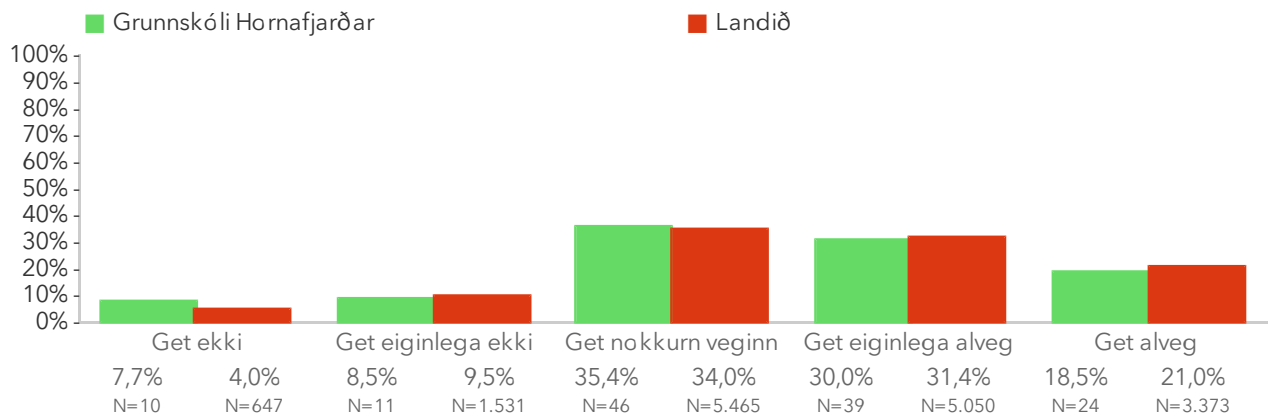
1.5.3 Notað bókasafnið til að afla upplýsinga fyrir skólaverkefni

1.5.4 Skipulagt skólavinnu mína

1.5.5 Fest mér í minni upplýsingar sem ég fæ í kennslustundum og úr námsbókum

1.6. Trú á eigin námsgetu

Trú á eigin námsgetu vísa til trúar nemandans á því að hann geti klárað tiltekið námstengt viðfangsefni s.s. náð prófum, sýnt tiltekna hæfni eða uppfyllt önnur námsmarkmið. Sýnt hefur verið fram á tengsl á milli ríkrar trúar á eigin námsgetu og framfara í námi og eins á milli lágrar trúar á eigin námsgetu og lítilla framfara.

Ýmsar aðferðir hafa verið þróaðar til að efla trú nemenda á eigin námsgetu. Ein þeirra miðar að því að vinna skipulega með vinnubrögð í námi (einnig mælt í Skólapúlsinum) og fá nemendur þannig til að finnast þeir ráða við verkefni þrátt fyrir að þau séu álitin krefjandi til að byrja með (Bandura, 1997).

Þessi mælikvarði er þýddur og forþróaður af Skólapúlsinum úr kvarða sem upprunalega var búinn var til af Albert Bandura (Pajares og Urdan, 2006). Kvarðinn metur trú nemenda á eigin námsgetu með því að spyrja hve vel þeir treysta sér til að læra þau 13 fög sem tilgreind eru í Aðalnámskrá grunnskóla.

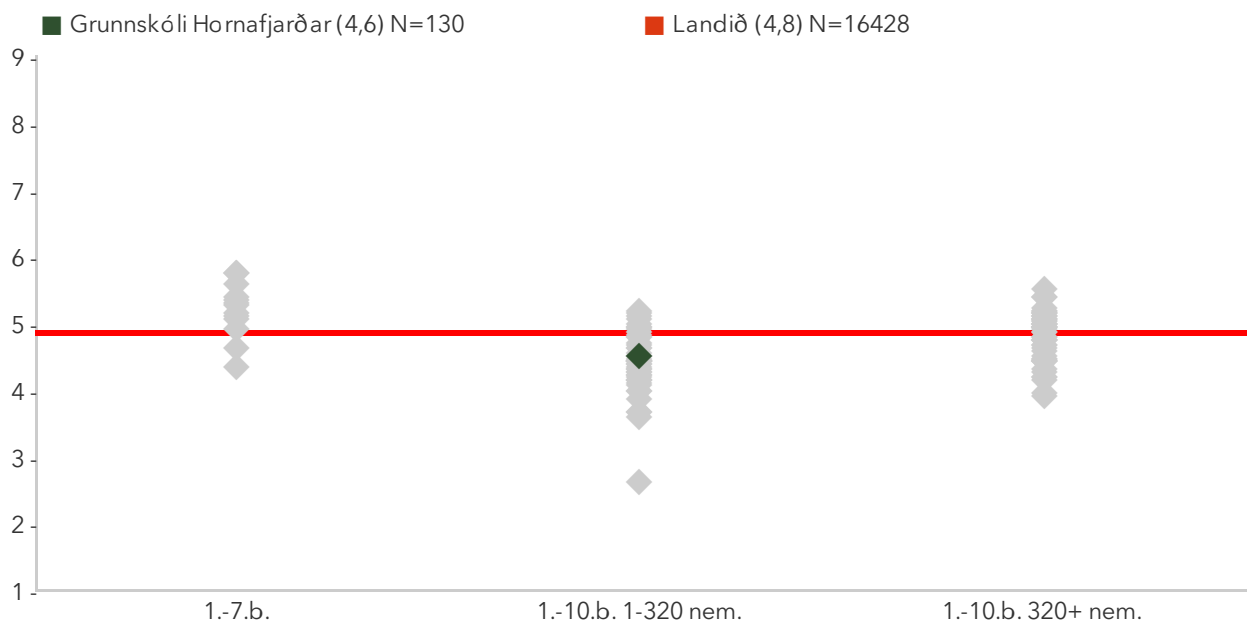
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir

Bandura, Albert (1997), *Self-efficacy: The exercise of control*, New York: Freeman.

Pajares, F. og T. C. Urdan (2006). *Self-efficacy beliefs of adolescents*. Greenwich, Conn., IAP - Information Age Pub., Inc..

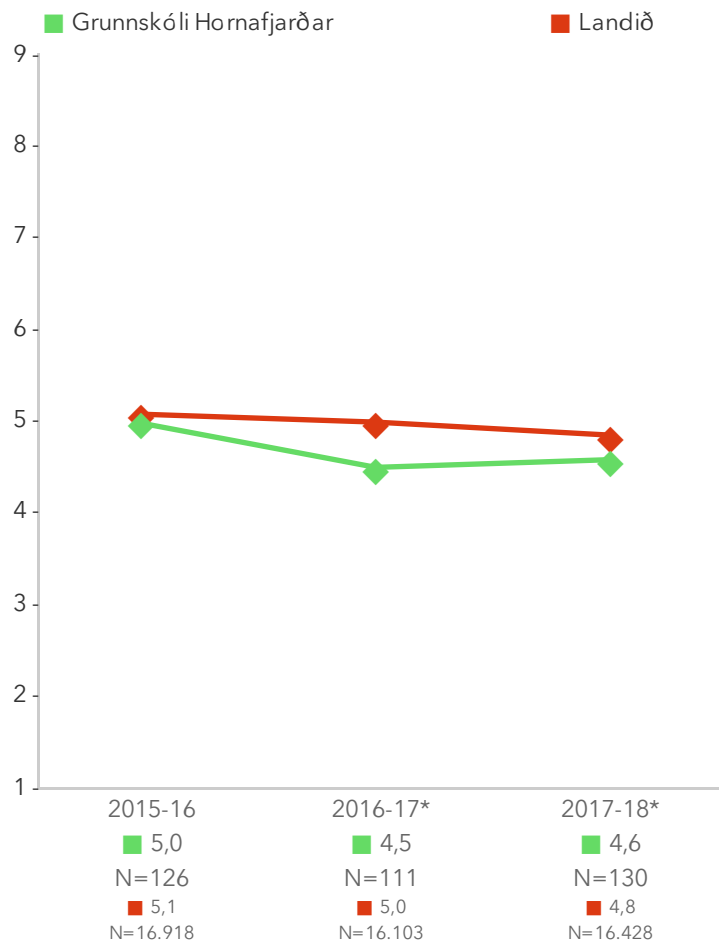
1.6. Trú á eigin námsgetu – Röðun*

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

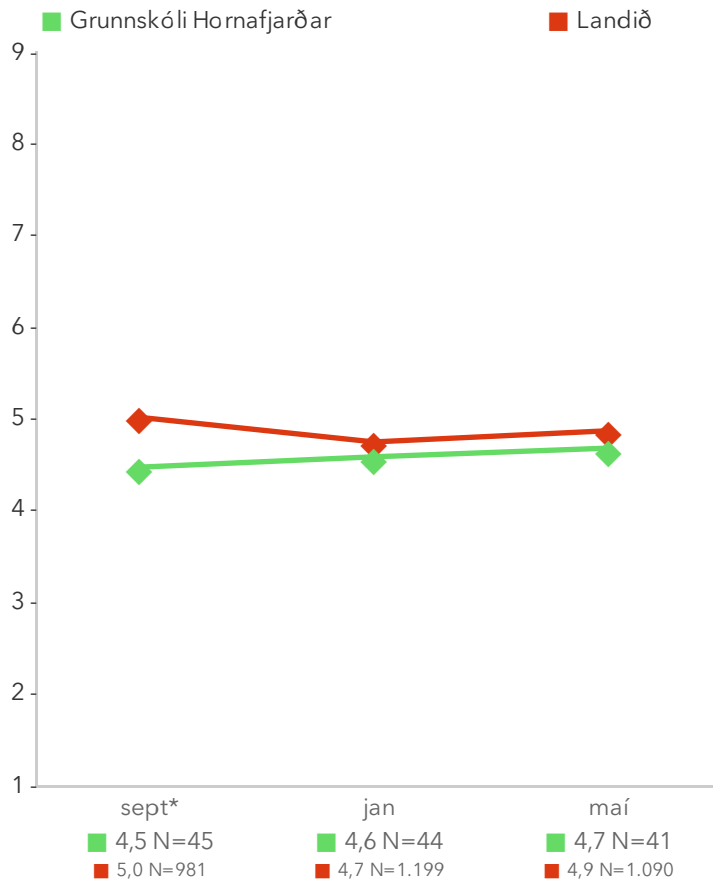
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

1.6. Trú á eigin námsgetu – Ársmeðaltöl

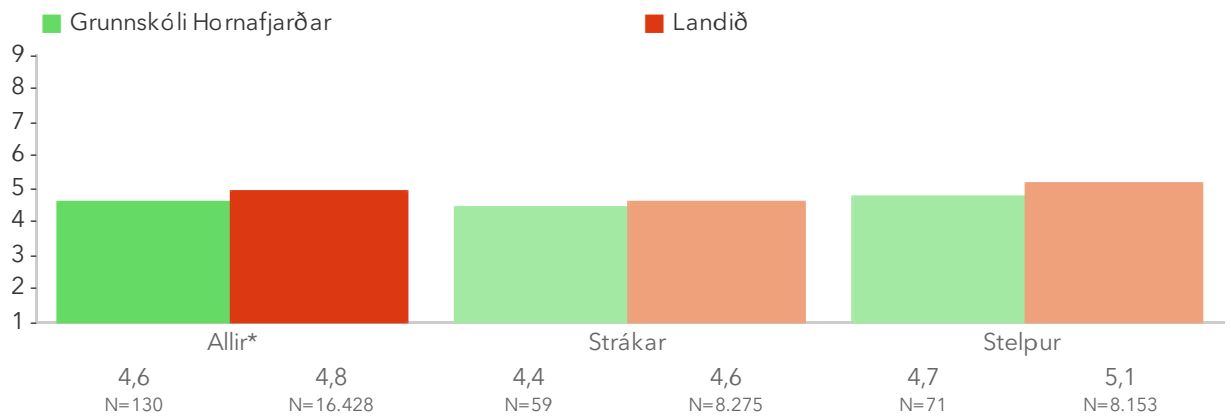
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

1.6. Trú á eigin námsgetu – Innan skólaárs*

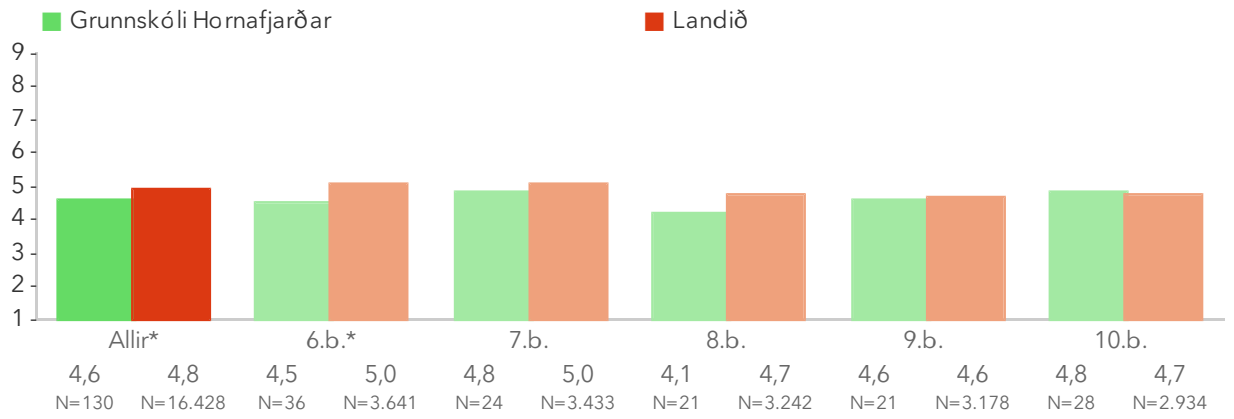
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

1.6. Trú á eigin námsgetu – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

1.6. Trú á eigin námsgetu – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

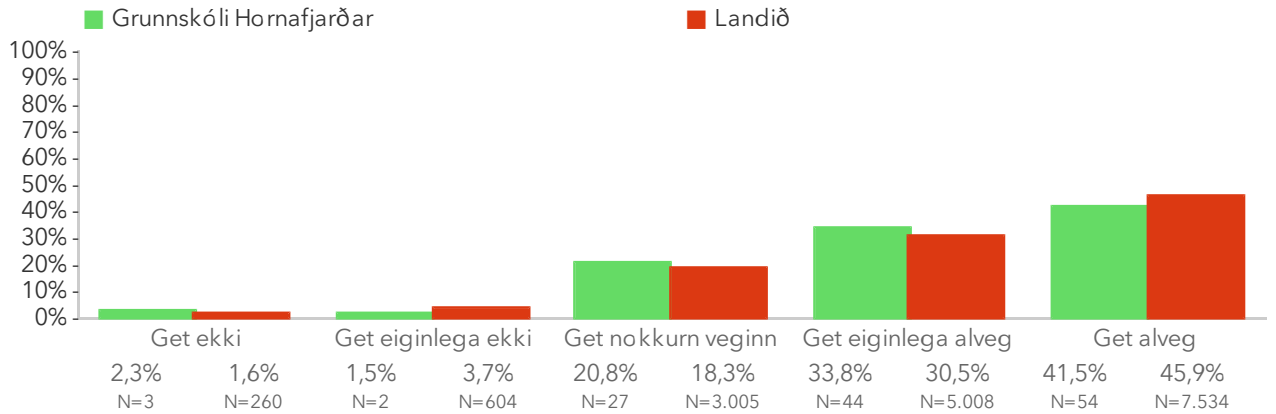
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að segja til um hversu vel þeir treysta sér til að geta eftirfarandi atriði.

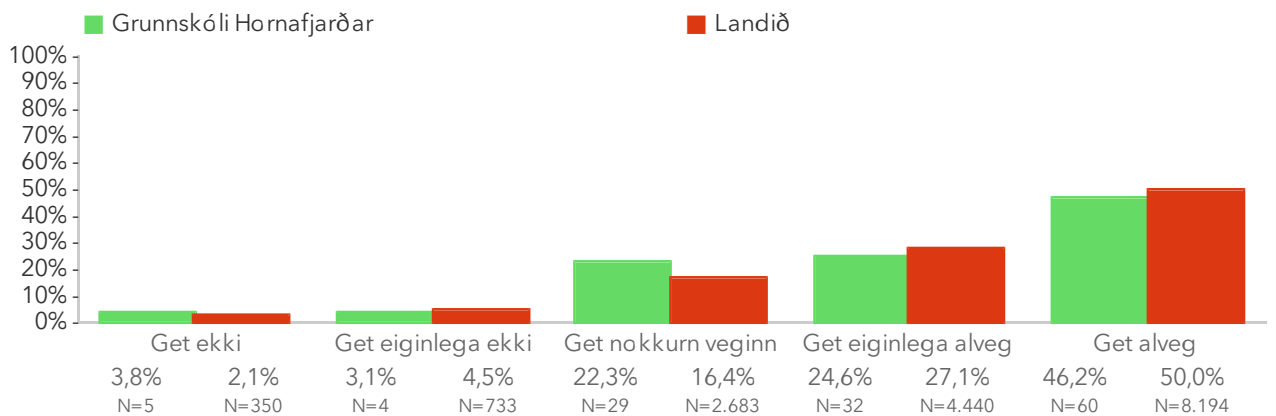
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hversu vel treystir þú þér til að geta eftirfarandi?

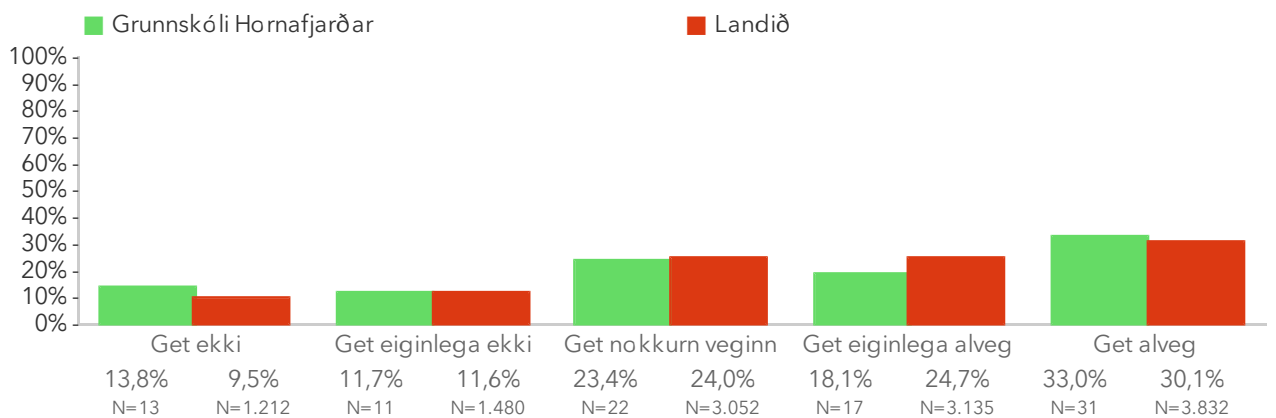
1.6.1 Lært íslensku

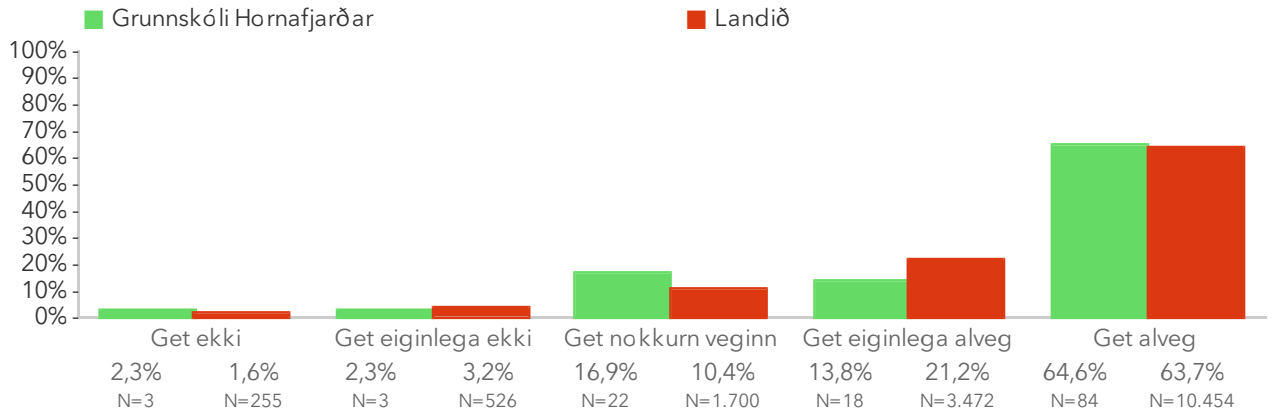
1.6.2 Lært stærðfræði

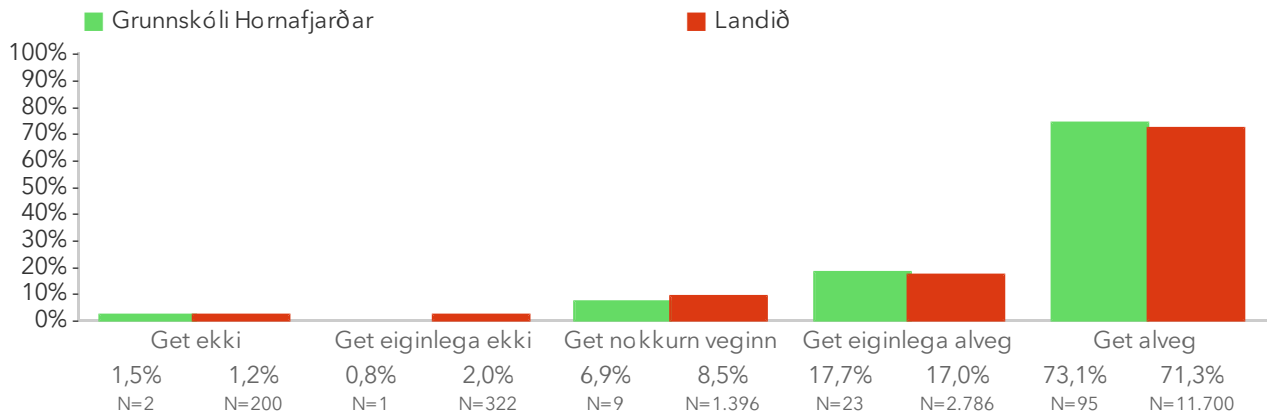
1.6.3 Lært dönsku

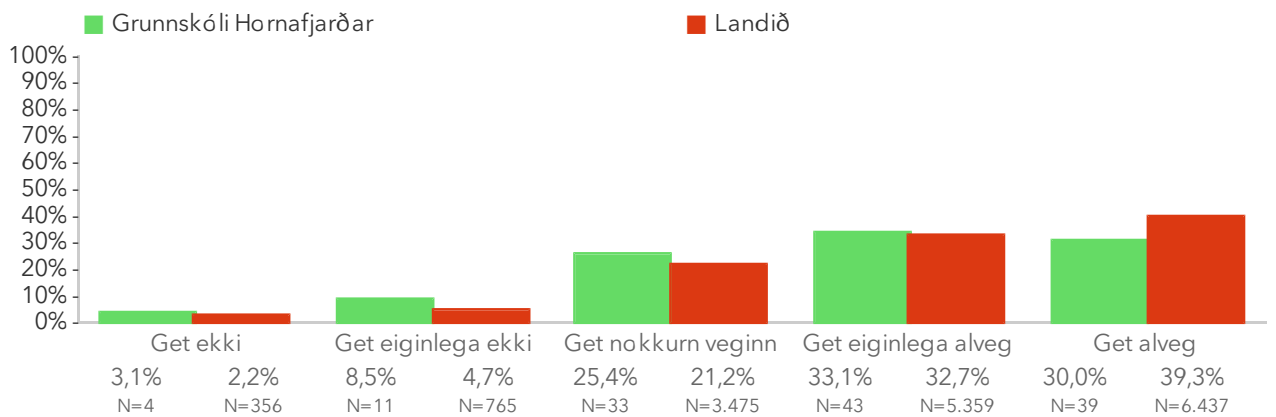
1.6.4 Lært ensku*

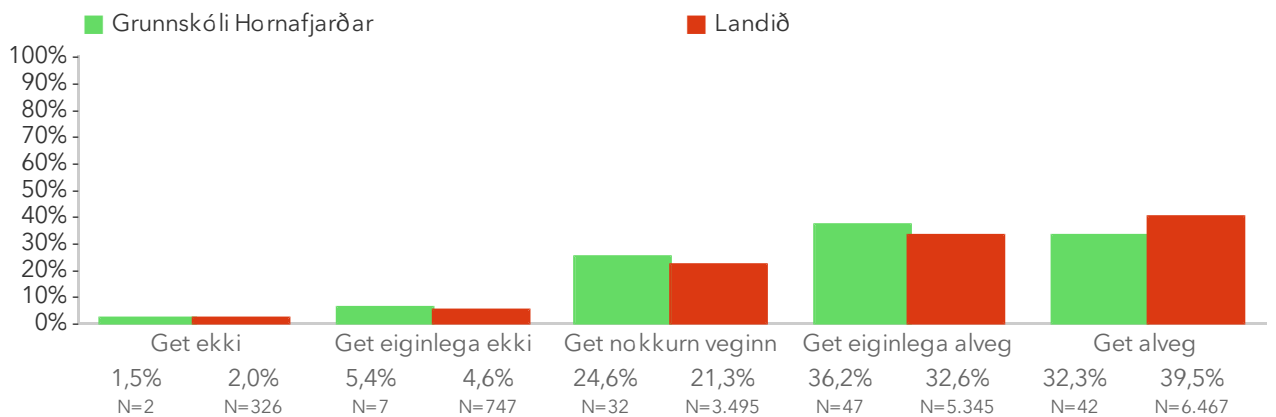
1.6.5 Lært íþróttir - líkams- og heilsurækt

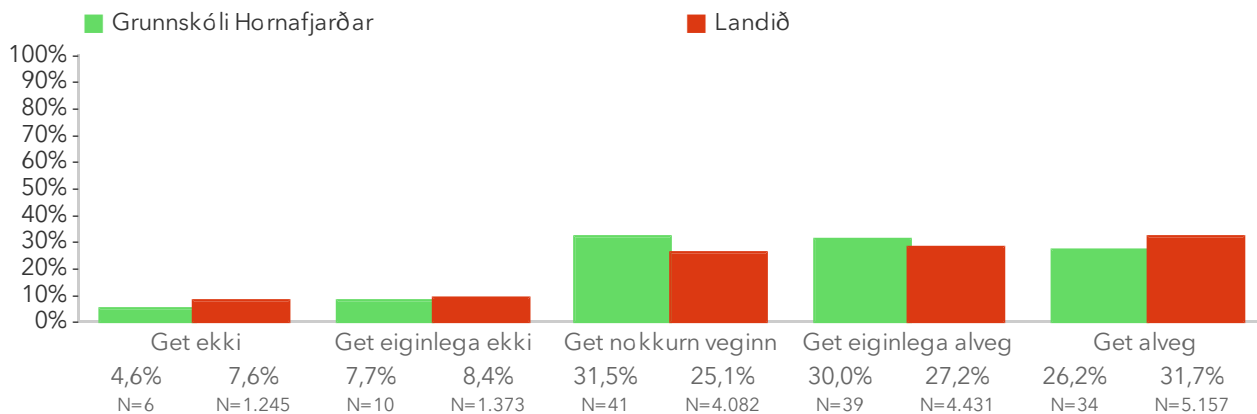
1.6.6 Lært náttúrufræði og umhverfismennt

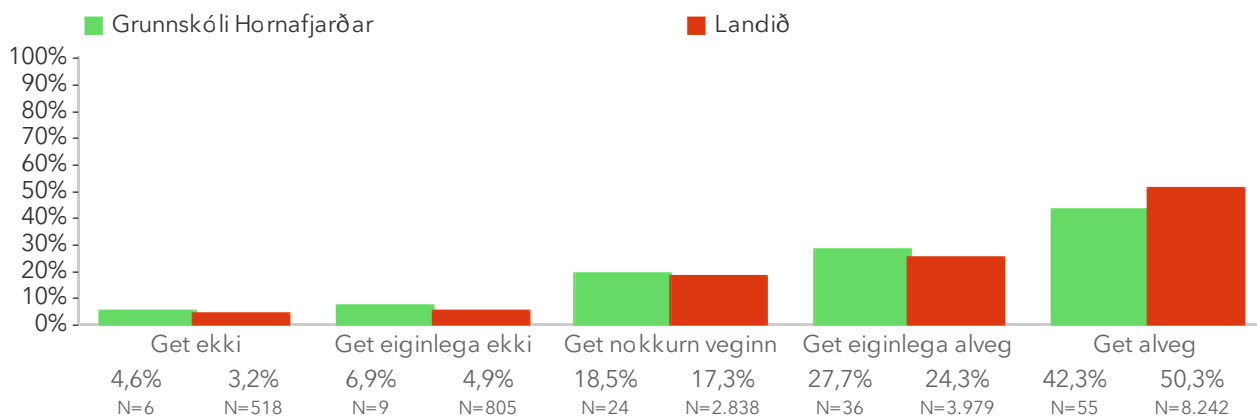
1.6.7 Lært samfélagsgreinar

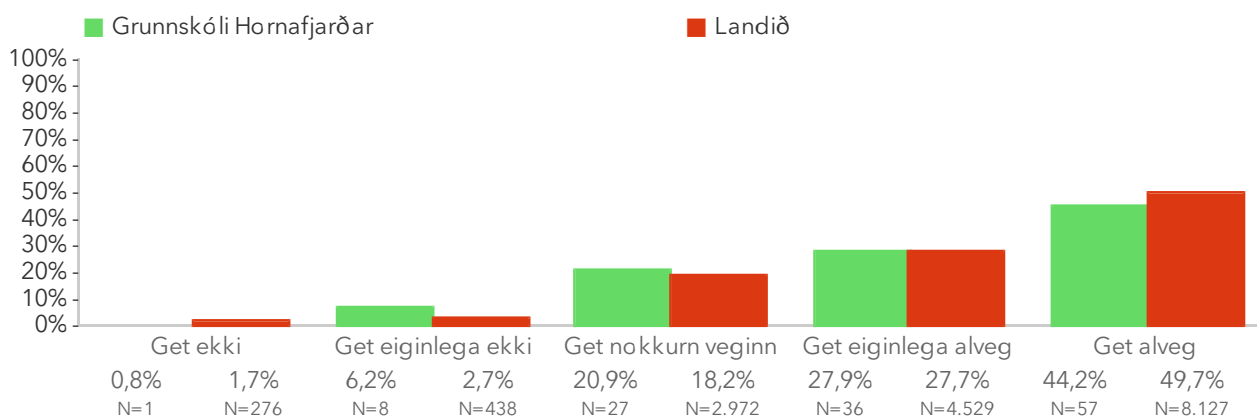
1.6.8 Lært kristinfræði, siðfræði og trúarbragðafræði

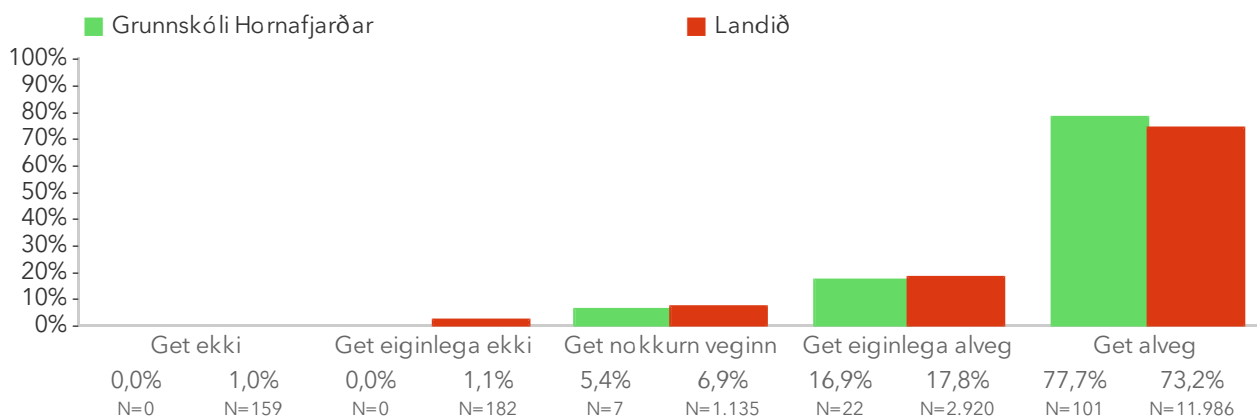
1.6.9 Lært listgreinar

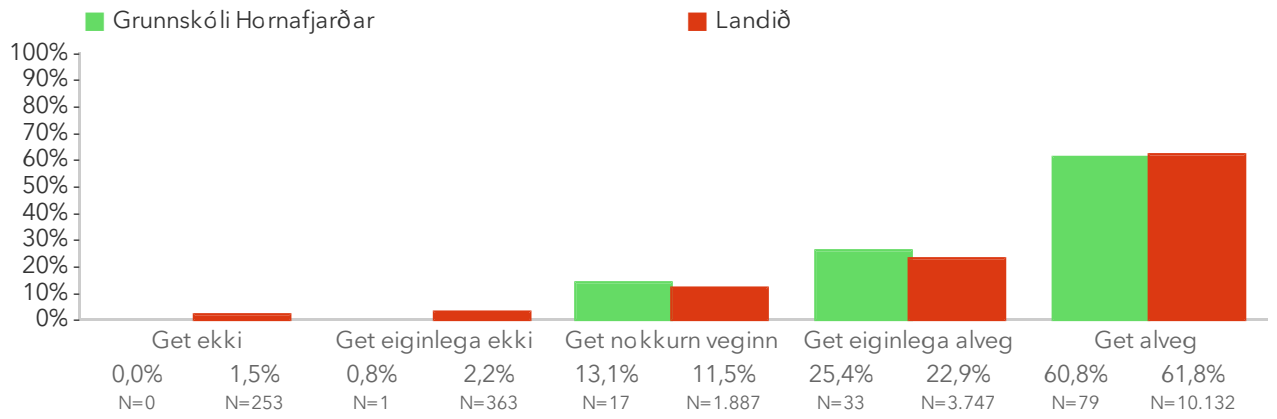
1.6.10 Lært lífsleikni

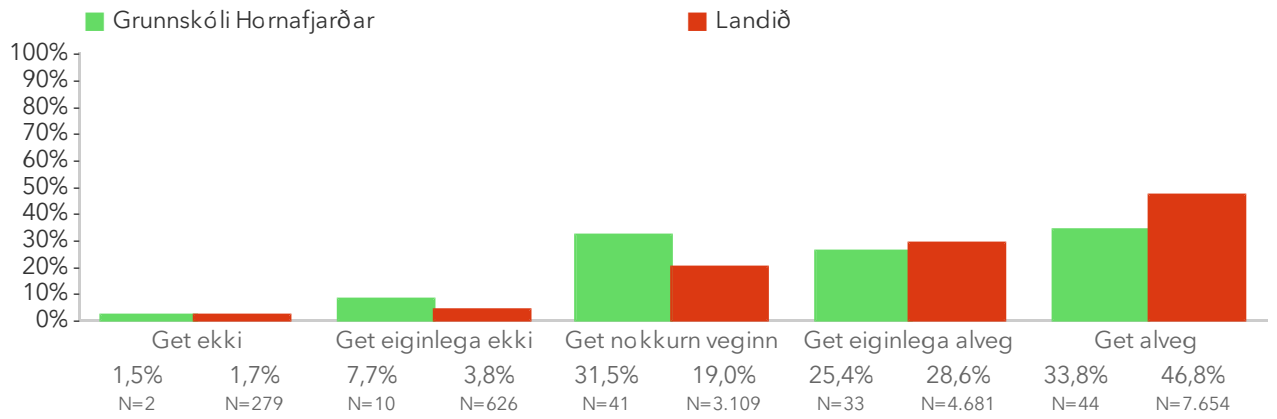
1.6.11 Lært heimilisfræði

1.6.12 Lært hönnun og smíði

1.6.13 Lært upplýsinga- og tæknimennt*

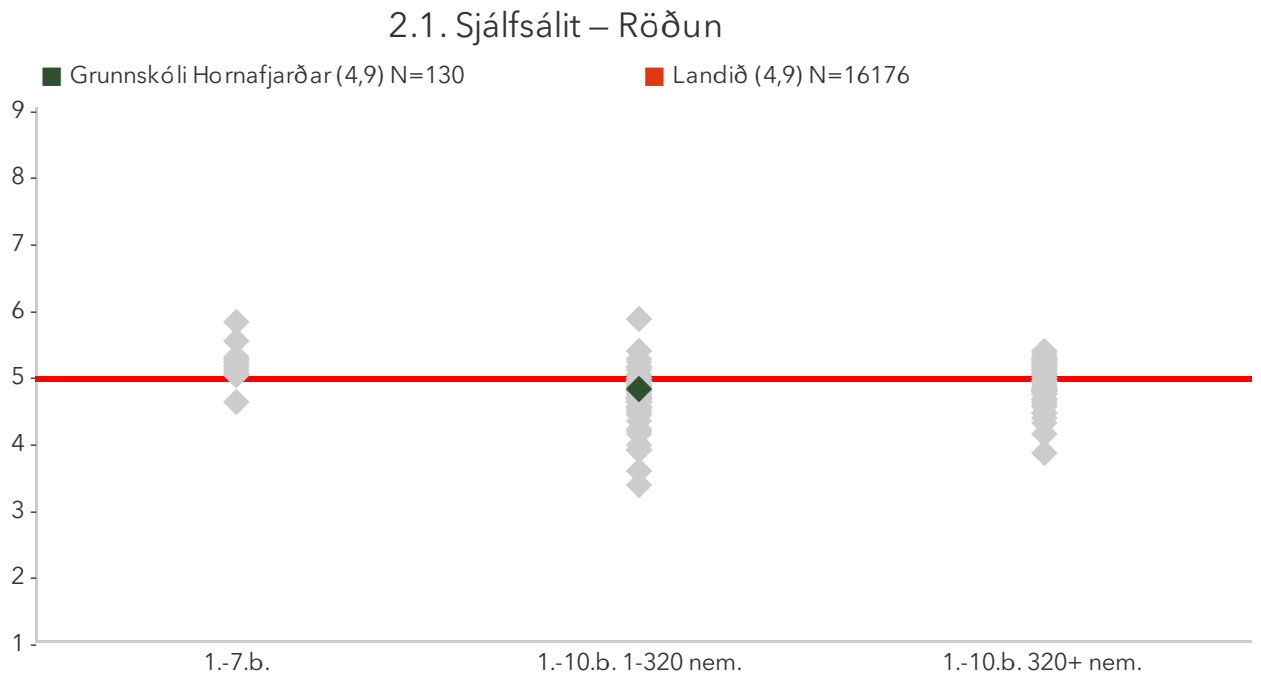
Líðan og heilsa

2.1. Sjálfsálit

Sjálfsálit er mælt með hinum svokallaða Rosenberg kvarða. Íslenska þýðingin er fengin hjá Námsmatsstofnun. Mæling á sjálfsáliti gefur til kynna hve mikils virði nemandanum finnst hann vera. Kvarðinn hefur mikið verið notaður í rannsóknum sem snúa að einelti, fíkniefnaneyslu, þátttöku í íþróttum og árangri í skóla.

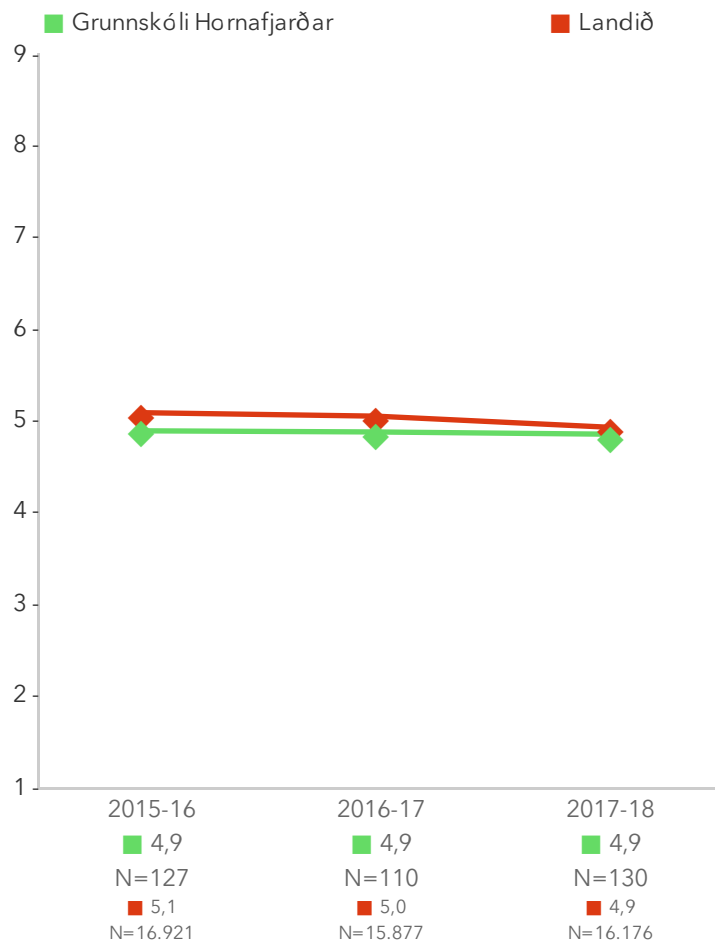
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

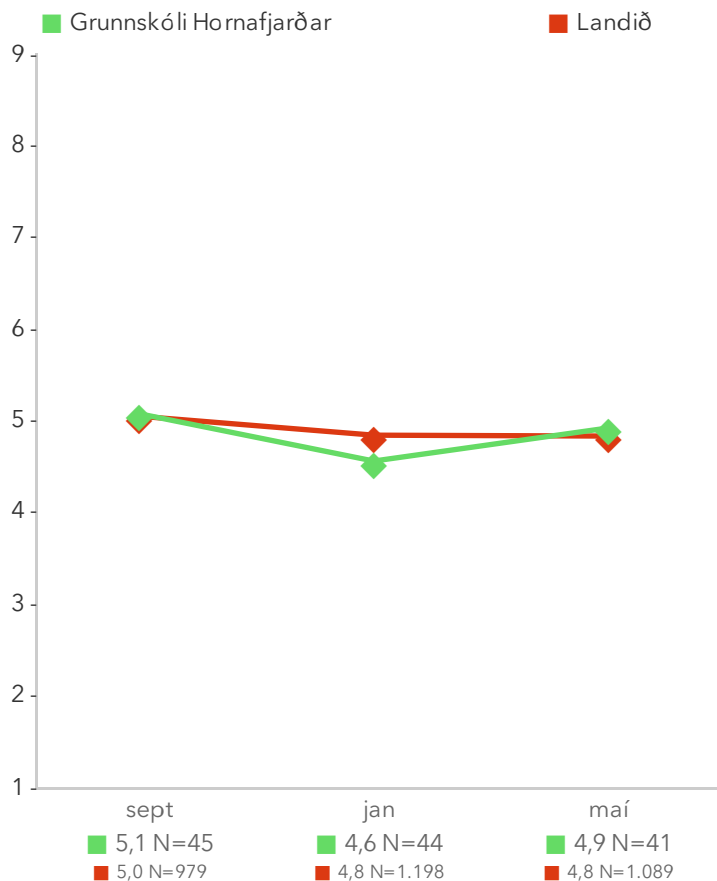
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

2.1. Sjálfsálit – Ársmeðaltöl

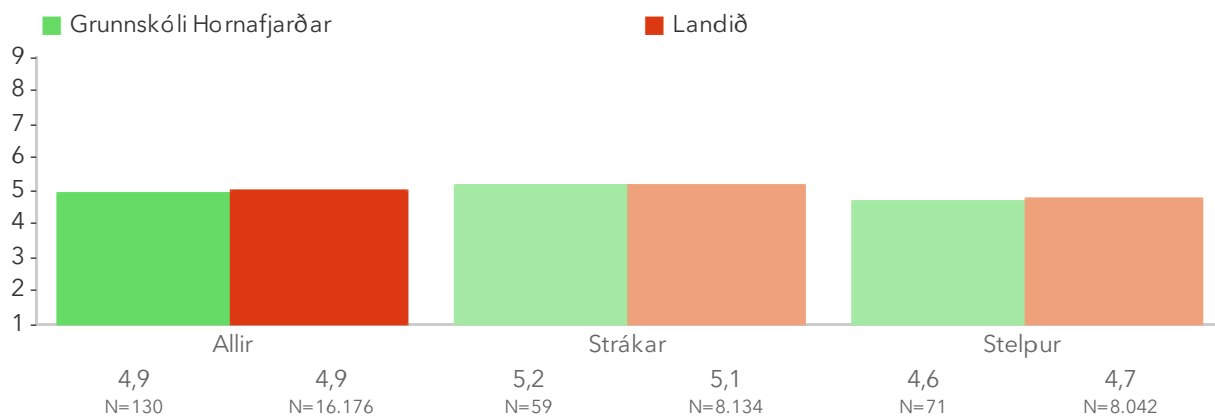
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

2.1. Sjálfsálit – Innan skólaárs

Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

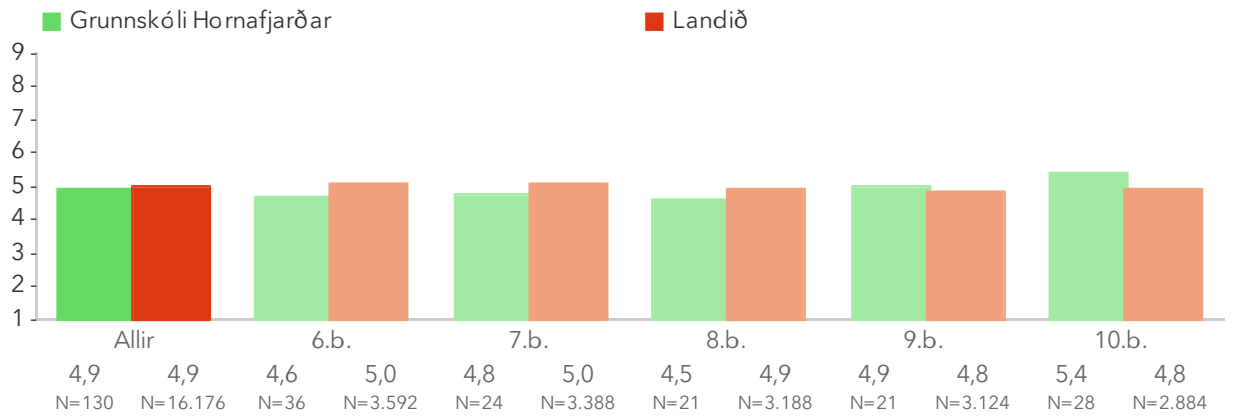
2.1. Sjálfsálit – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

2.1. Sjálfsálit – Árgangamunur

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarpinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

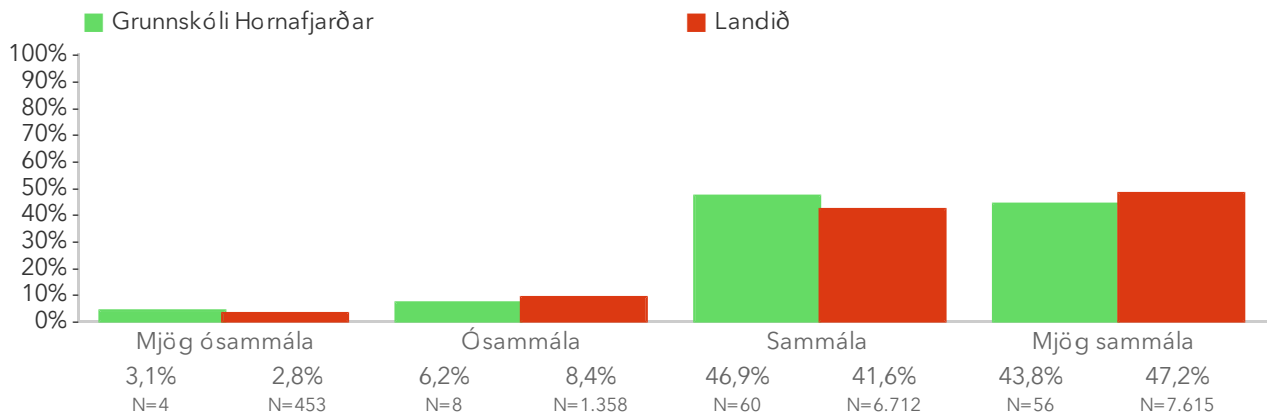
Nemendur eru beðnir að merkja við hversu sammála eða ósammála þeir eru neðangreindum staðhæfingum.

Athugið að liðir 2.1.3 og 2.1.6 eru orðaðir andstætt við aðra liði í spurningasafninu og heildareinkunn á kvarðanum.

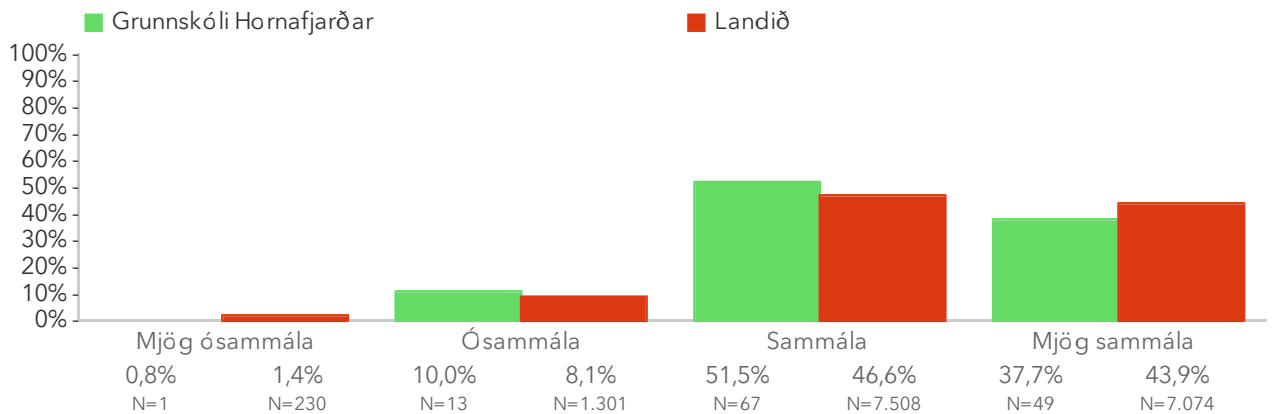
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve ósammála eða sammála ert þú eftirfarandi setningum?

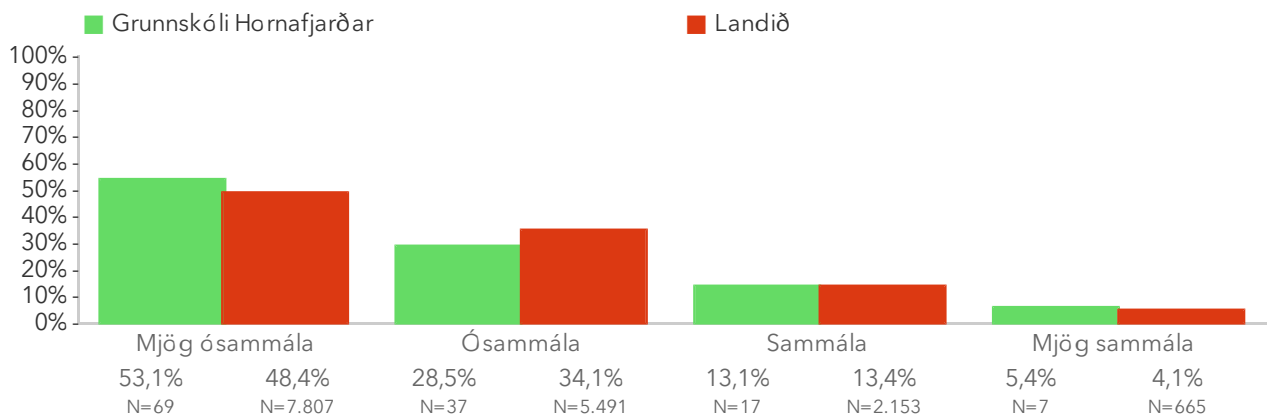
2.1.1 Mér finnst ég vera að minnsta kosti jafn mikils virði og aðrir.

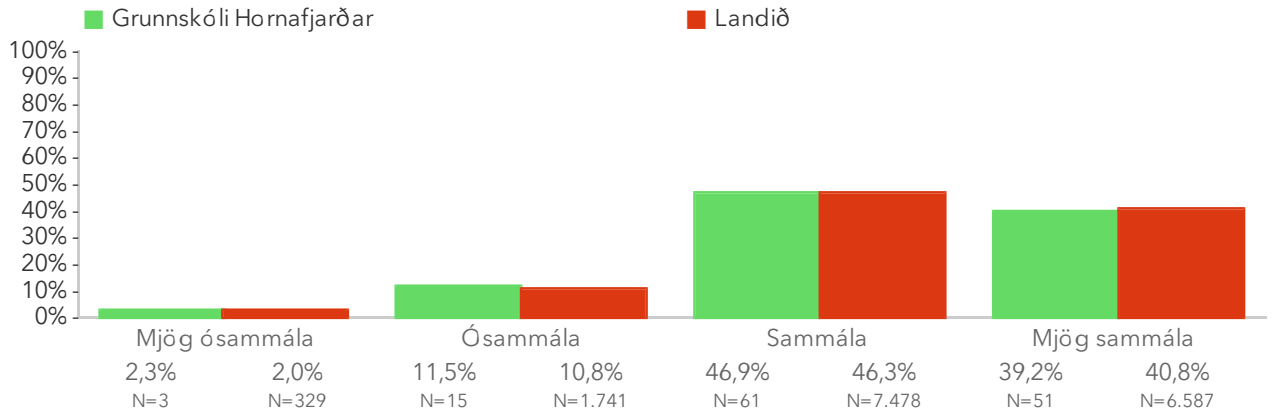
2.1.2 Ég hef marga góða eiginleika.

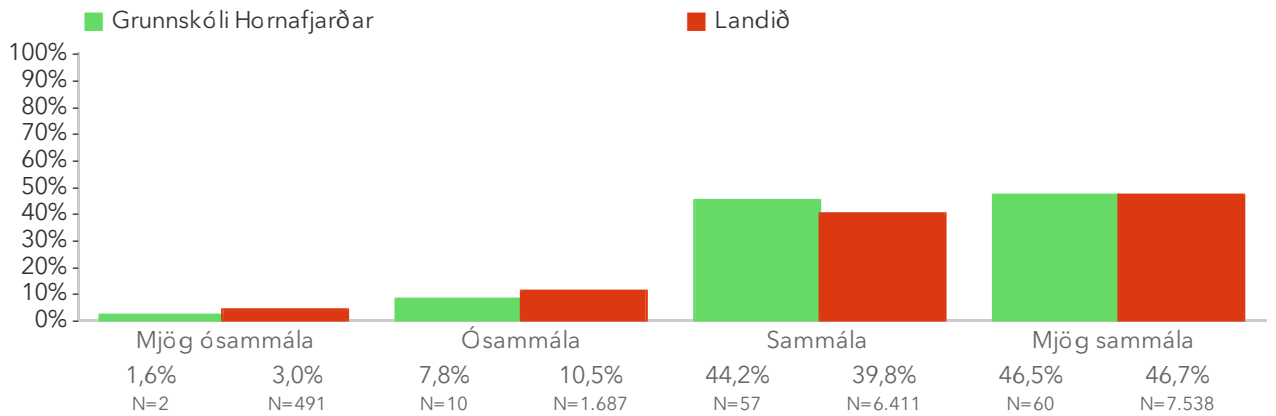
2.1.3 Ég er misheppnuð/misheppnaður.

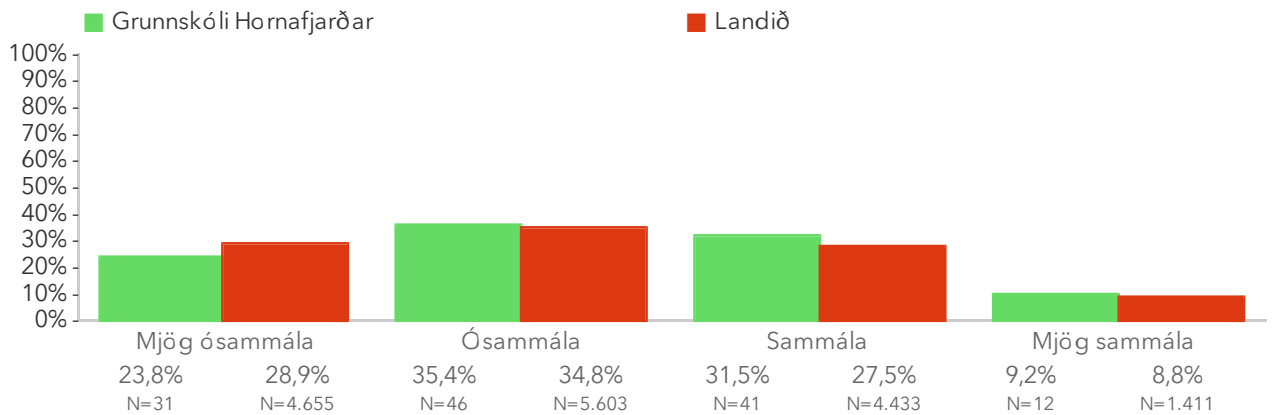
2.1.4 Ég get gert margt jafn vel og aðrir.

2.1.5 Ég er ánægð(ur) með sjálfa(n) mig.

2.1.6 Stundum finnst mér ég ekki skipta neinu máli fyrir aðra.

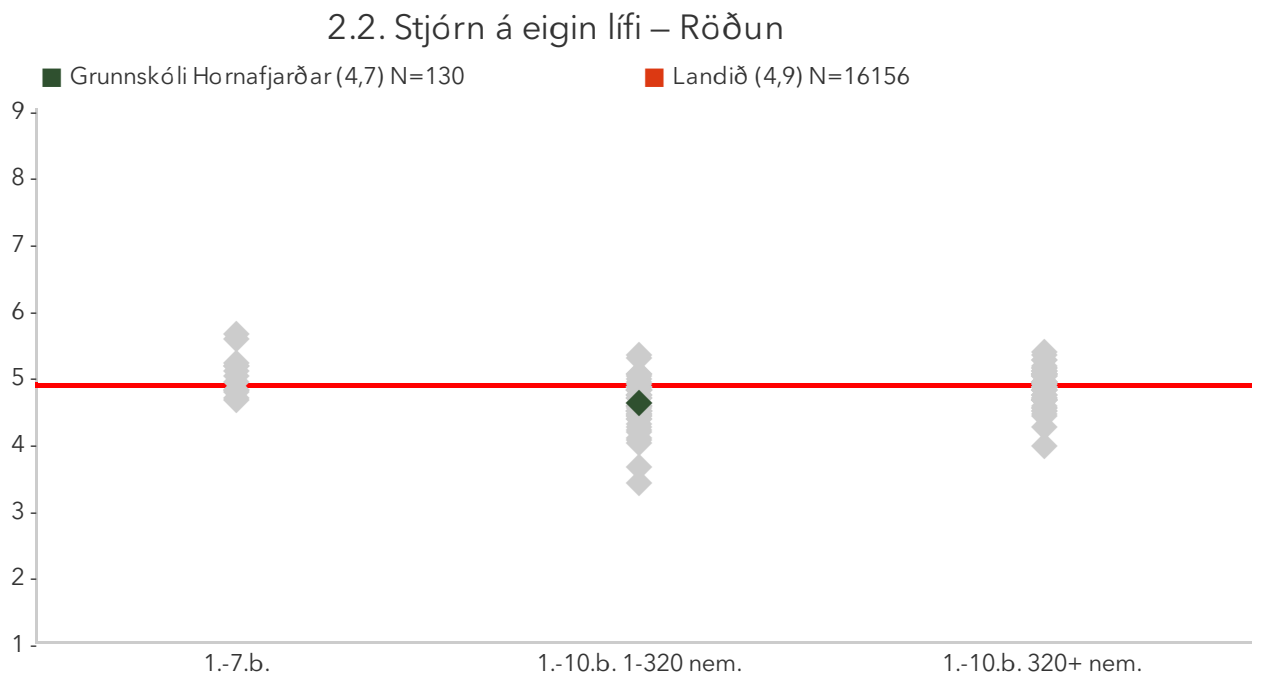
2.2. Stjórn á eigin lífi

Mælingar á stjórn á eigin lífi (locus of control) voru þróaðar árið 1954 af Julian B. Rotter. Sú þýðing sem notuð er hér er frá árinu 2003 og fengin frá Námsmatsstofnun. Mæling á stjórn á eigin lífi segir til um hvað nemandinn heldur að orsaki velgengni eða hrakfarir í hans eigin lífi. Þær geta annað hvort verið af hans eigin völdum (internal) eða annarra (external) t.d. umhverfisins eða annars fólks. Rannsóknir hafa sýnt að þeir sem gefa til kynna að þeir hafi mikla stjórn á eigin lífi eru líklegri til að: leggja mikið á sig til að ná góðum árangri, vera þolinmóðari í að bíða eftir árangri sem ekki sést strax og setja sér langtíamarkmið (Weiner, 1980).

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

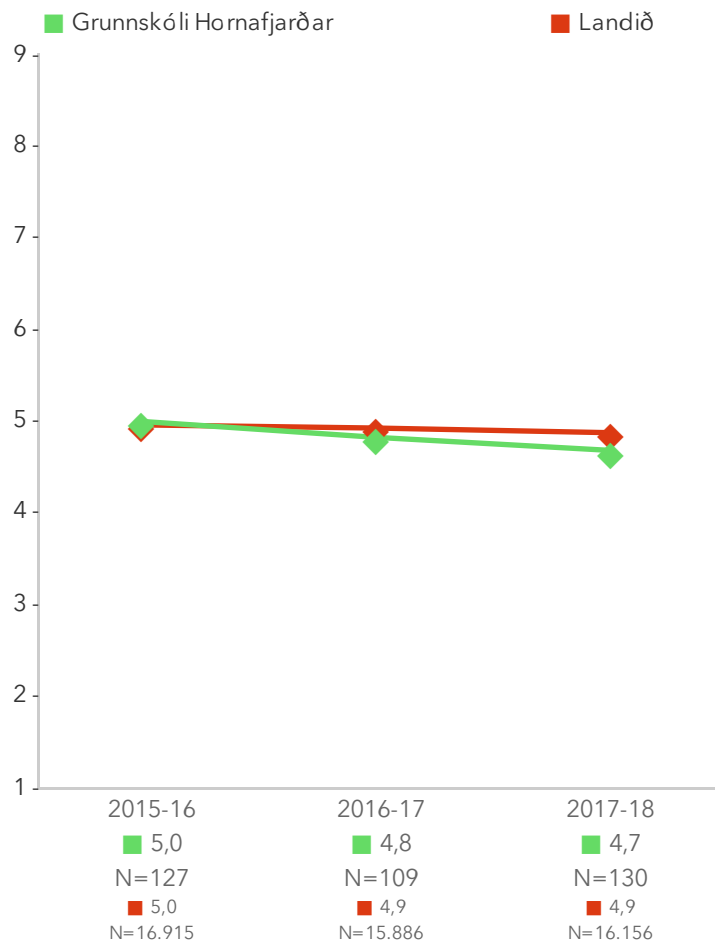
Weiner, B. (1980). Human motivation. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

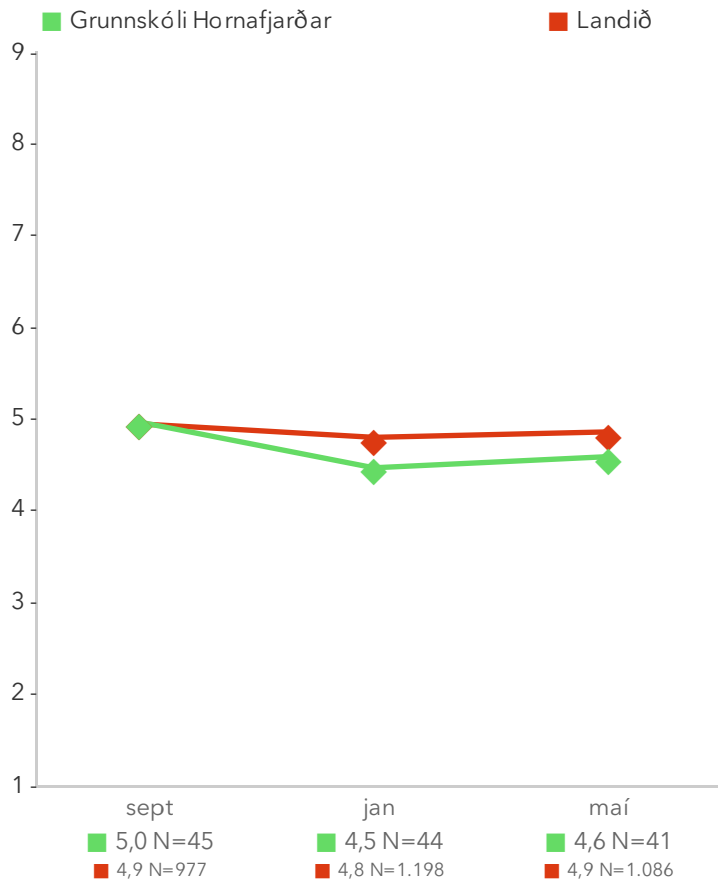
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

2.2. Stjórn á eigin lífi – Ársmeðaltöl

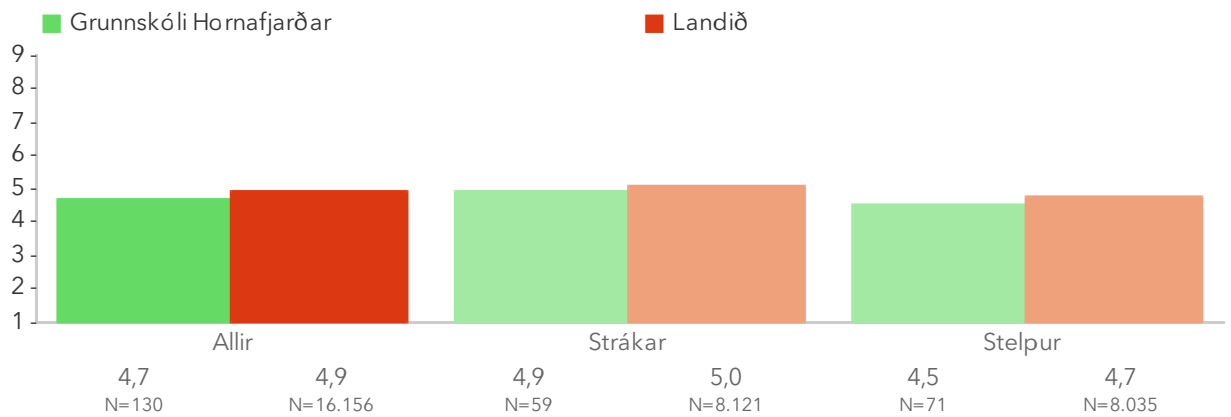
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

2.2. Stjórn á eigin lífi – Innan skólaárs

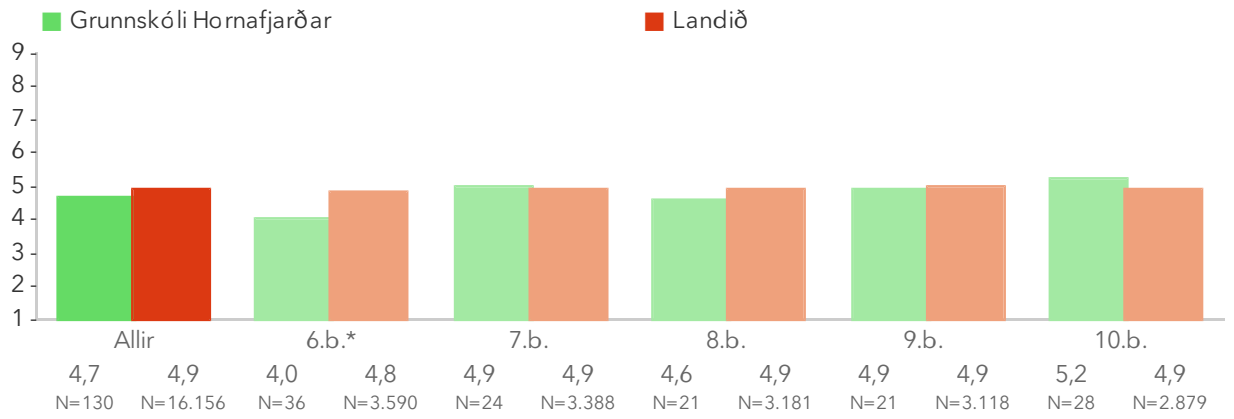
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

2.2. Stjórn á eigin lífi – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

2.2. Stjórn á eigin lífi – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

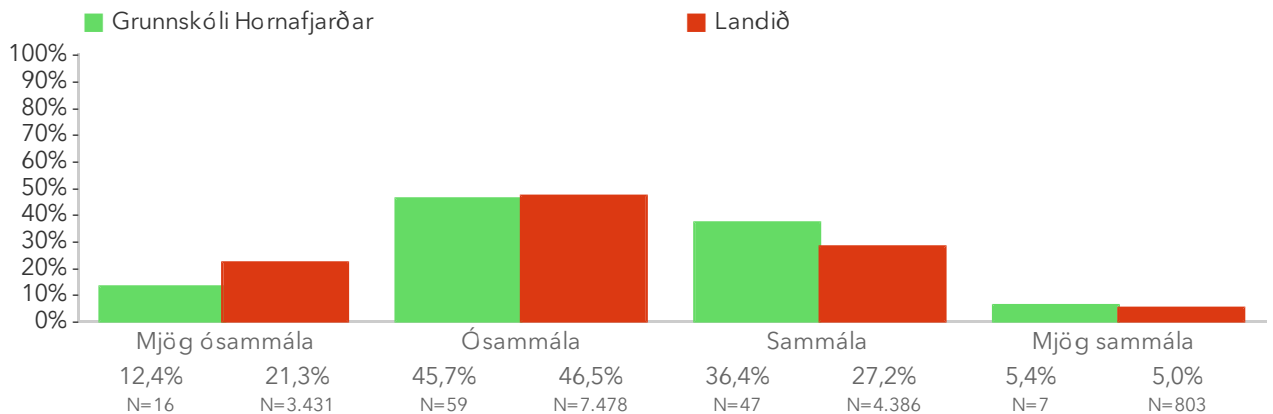
Nemendur eru beðnir að merkja við hversu sammála eða ósammála þeir eru neðangreindum staðhæfingum.

Athugið að liður 2.2.4 er orðaður andstætt við aðra liði í spurningasafninu og heildareinkunn á kvarðanum.

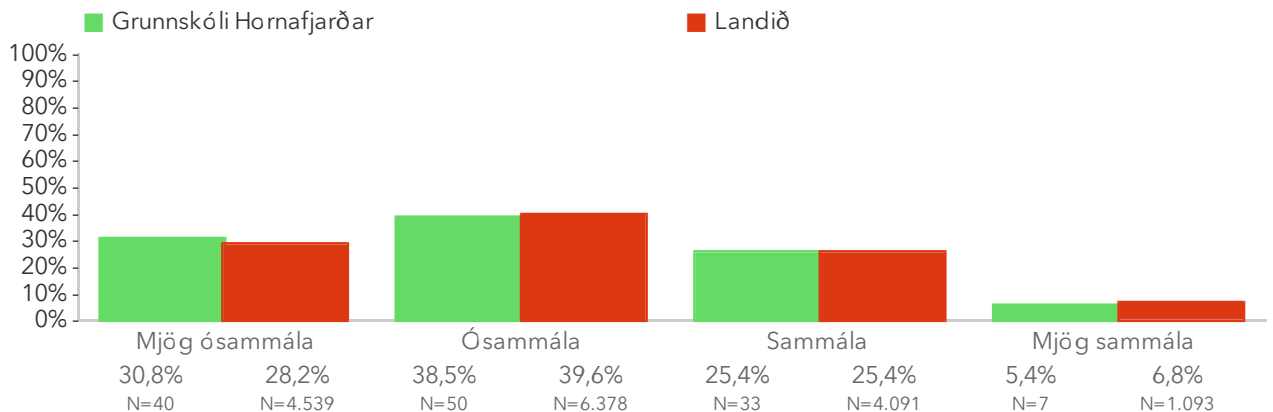
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve ósammála eða sammála ert þú eftirfarandi setningum?

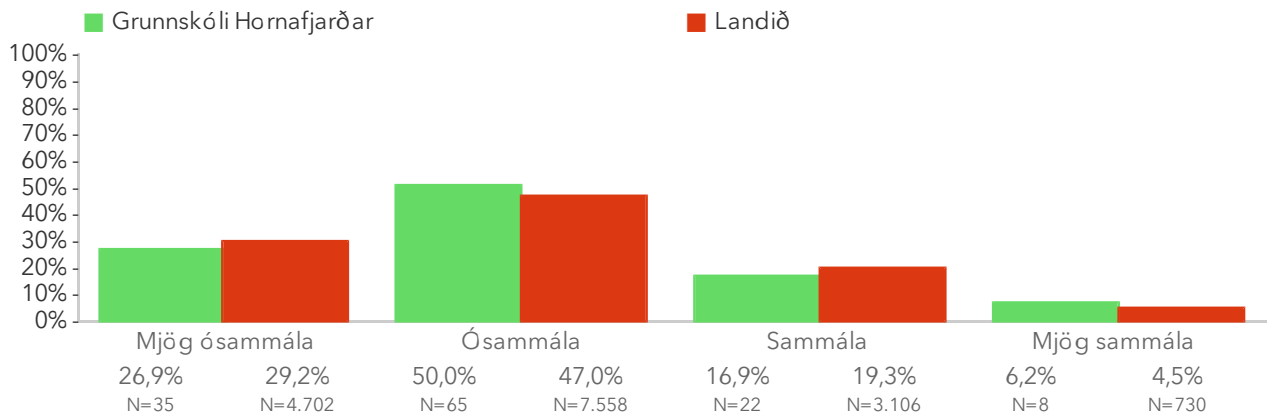
2.2.1 Það er í raun útilokað fyrir mig að leysa úr sumum vandamálum mínum.*

2.2.2 Stundum finnst mér að aðrir stjórni lífi mínu of mikið.

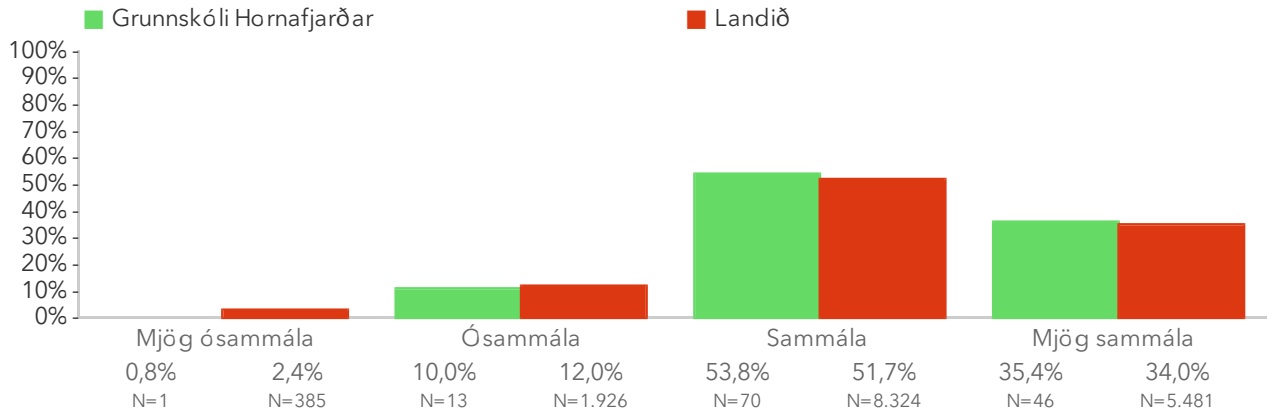

2.2.3 Ég hef litla stjórn á því sem kemur fyrir mig í lífinu.

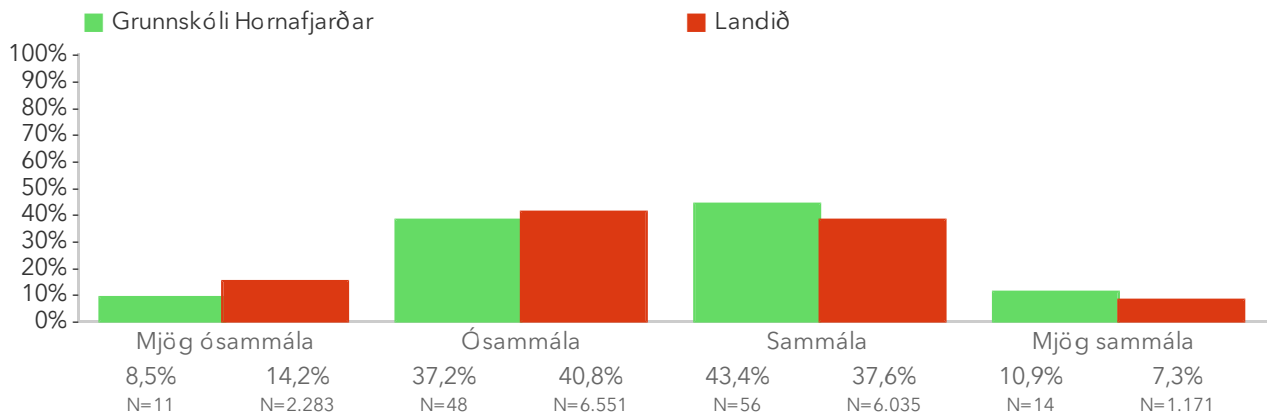

2.2.4 Ég get gert næstum allt sem ég einbeiti mér að.

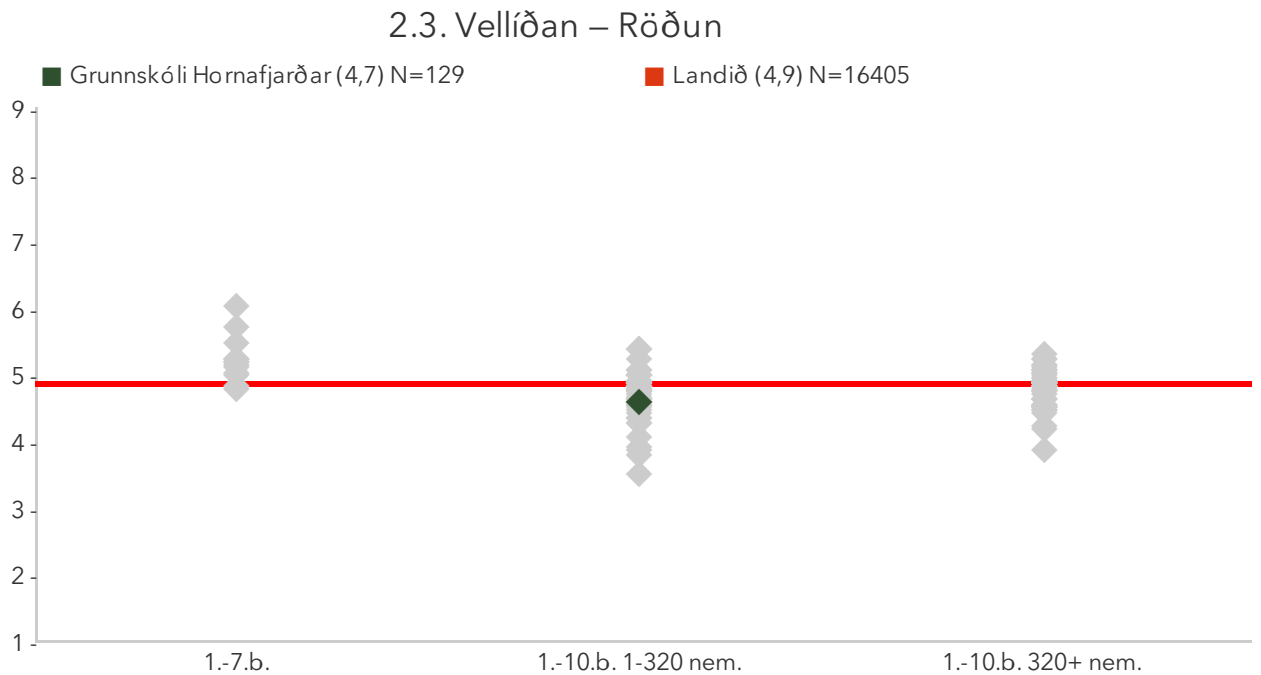
2.2.5 Oft veit ég ekki hvað ég á að gera þegar ég stand frammi fyrir vandamálum í lífinu.*

2.3. Velliðan

Kvarðanum Velliðan var bætt við Skólapúlsinn haustið 2013. Kvarðinn tekur við af kvarðanum Vanlíðan og kvarðanum Kvíða sem voru með frá árinu 2008. Kvarðinn á uppruna sinn hjá fræðimönnum við Háskólann í München og mælir breiðara róf tilfinninga en fyrri kvarðar ásamt því að mæla jákvæðar tilfinningar.

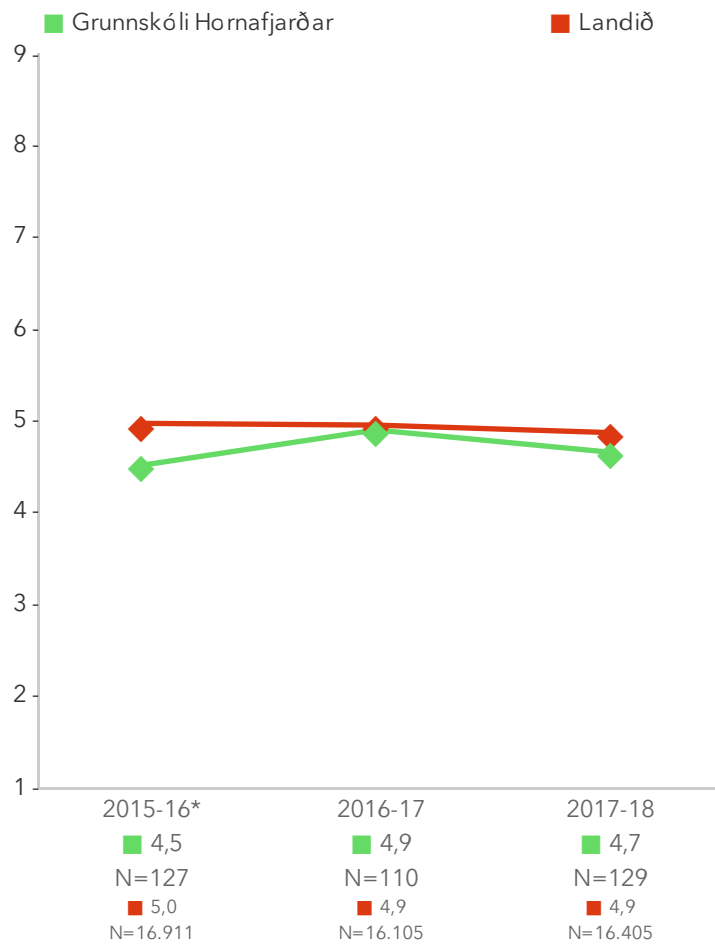
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

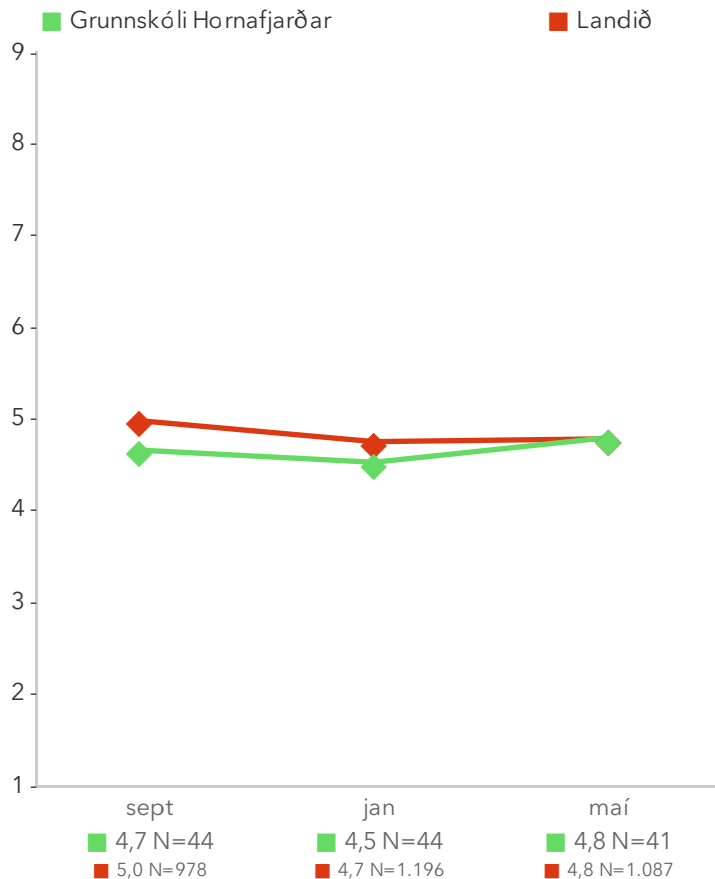
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

2.3. Velliðan – Ársmeðaltöl

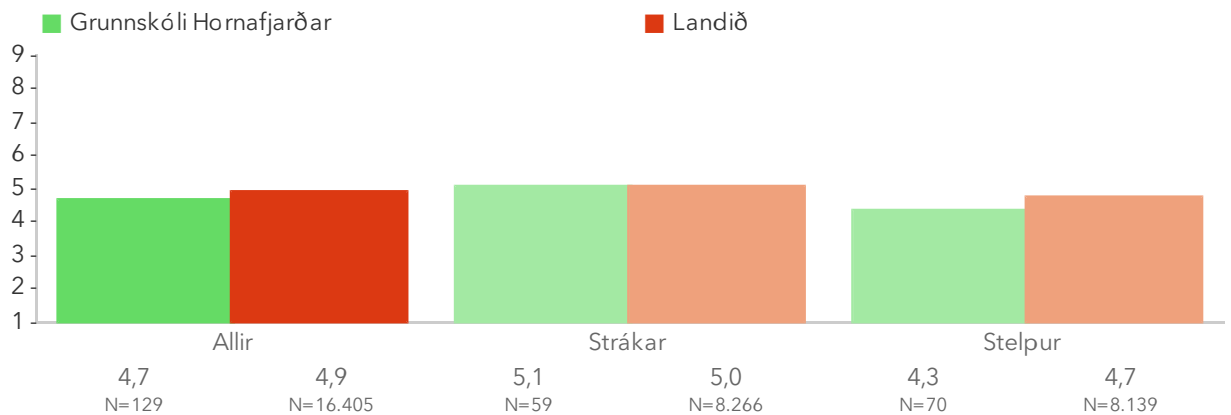
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

2.3. Vellíðan – Innan skólaárs

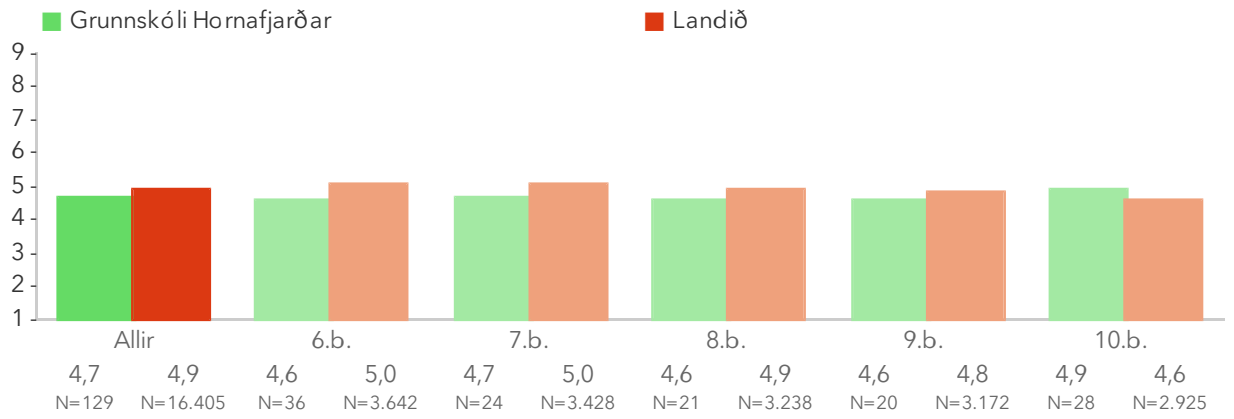
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

2.3. Vellíðan – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

2.3. Velliðan – Árgangamunur

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarpinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

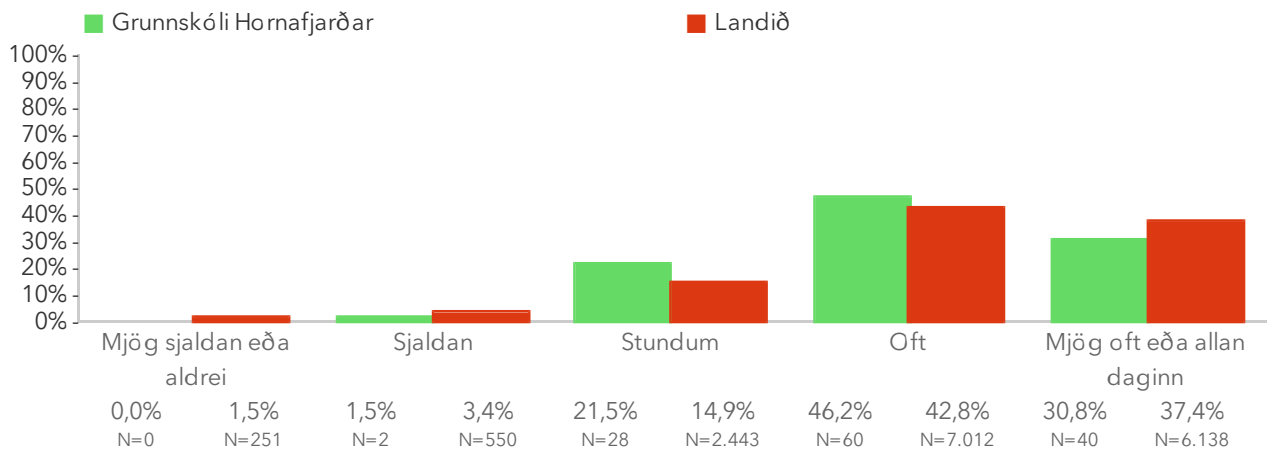
Nemendur eru beðnir að hugsa um hvað þeir gerðu og upplifðu daginn áður og merkja við að hve miklu marki þeir upplifðu eftirfarandi.

*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

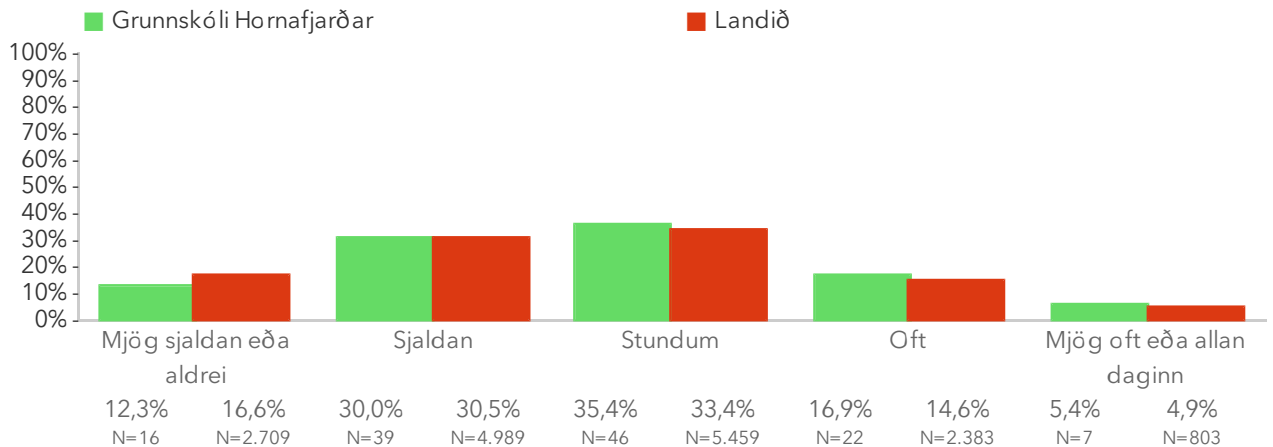
Hugsaðu um hvað þú gerðir og upplifðir í gær.

Merktu síðan við hve mikið þú upplifðir hverja af eftirfarandi tilfinningum.

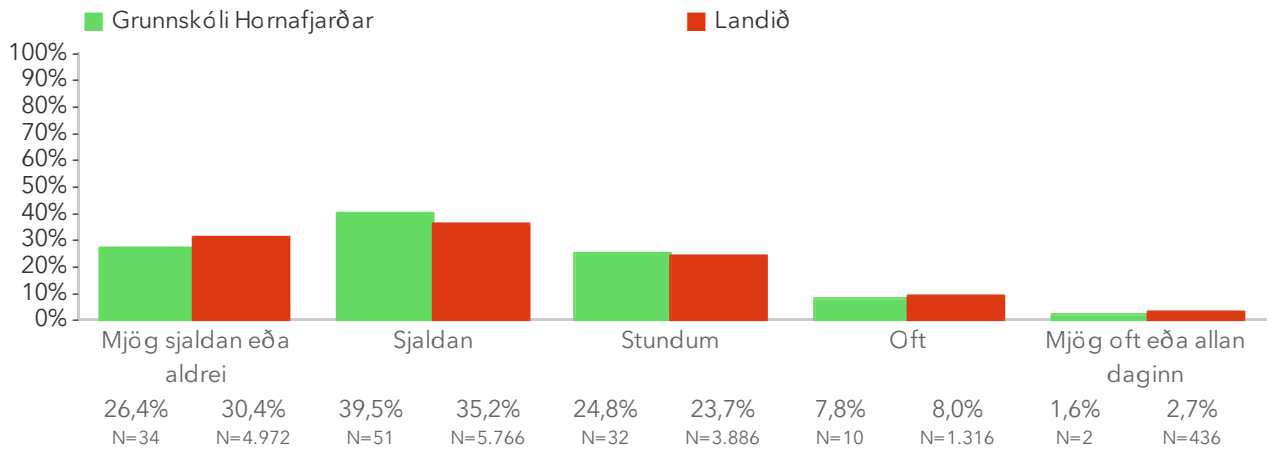
2.3.1 Gleði

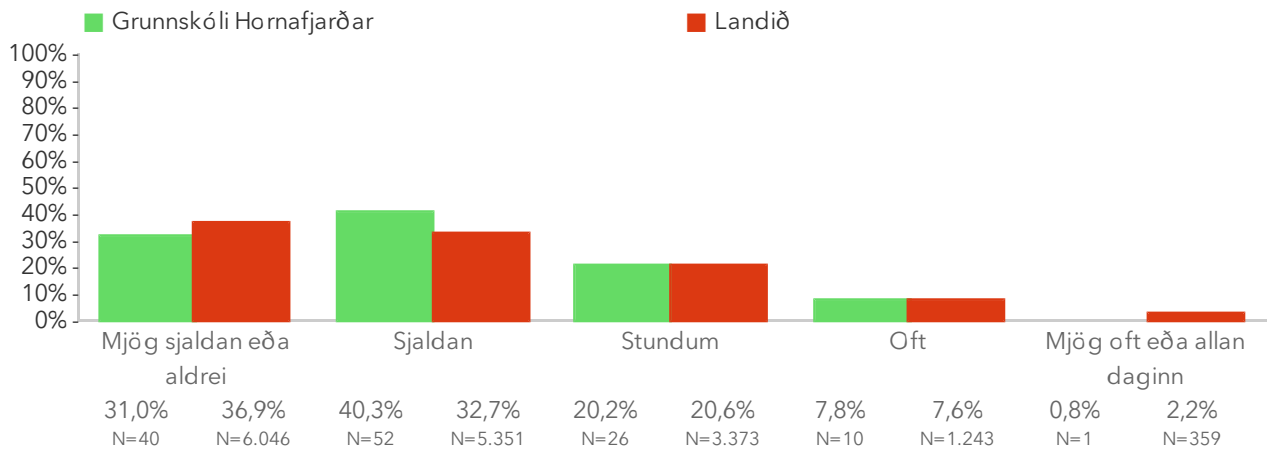
2.3.2 Áhyggjur

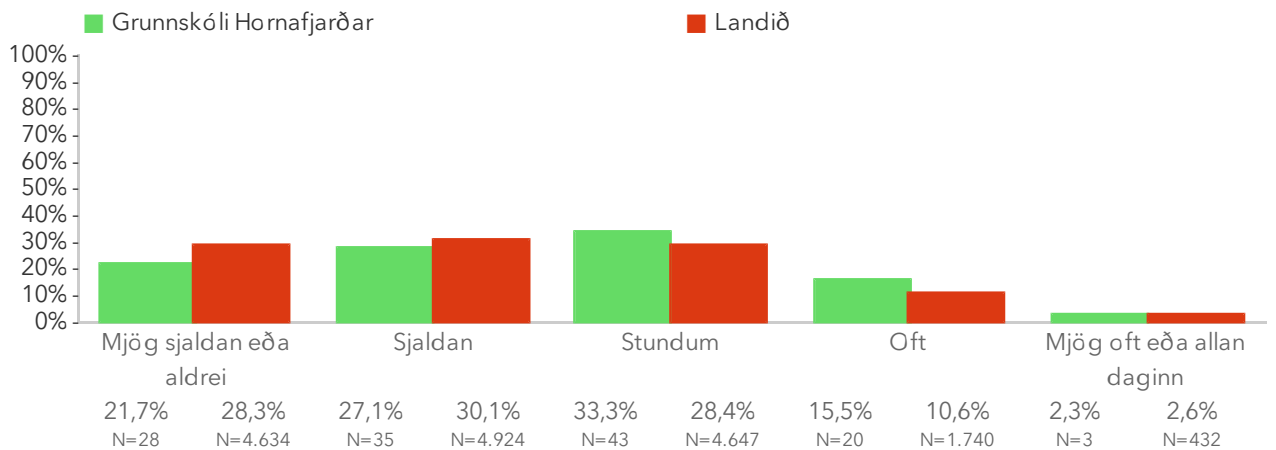
2.3.3 Dapur/Döpur

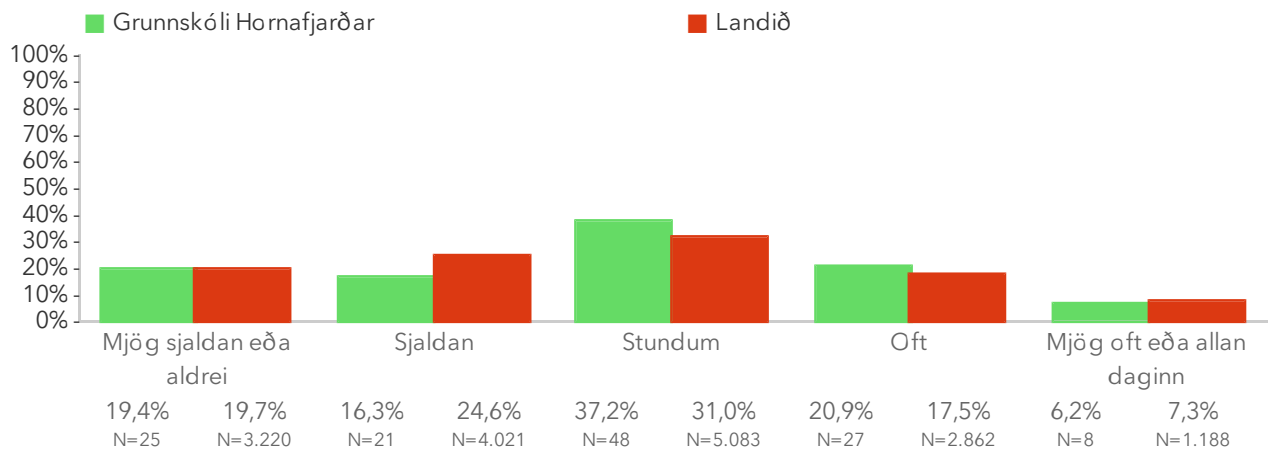
2.3.4 Niðurdregin(n)

2.3.5 Reiði

2.3.6 Stress

2.4. Áhyggjur og stress - ástæður

Á síðunni á undan merktirðu við valmöguleikann oft eða mjög oft/allan daginn þegar spurt var um áhyggjur og/eða stress. Geturðu nefnt ástæður fyrir því að þú fannst fyrir þessum tilfinningum í gær?

Vinsamlegast skrifaðu svarið þitt í reitinn.

2.5. Einelti

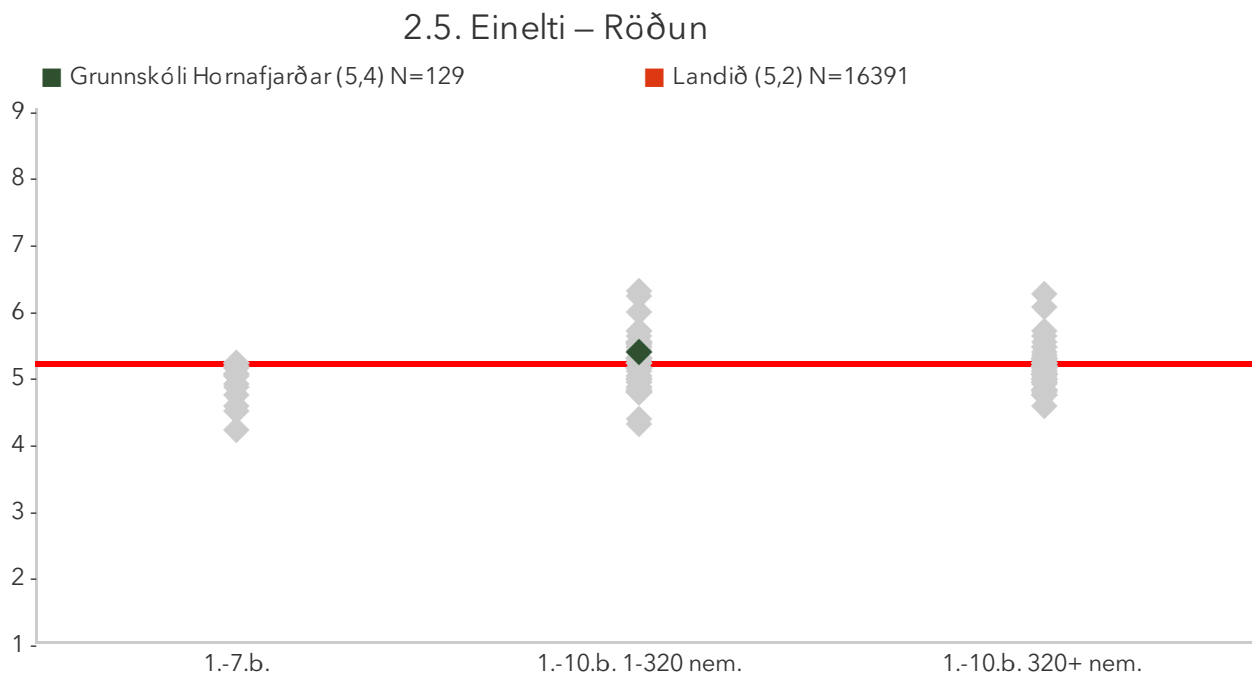
Samkvæmt skilgreiningu norska fræðimannsins Dan Olweus er um einelti að ræða þegar einstaklingur verður ítrekað fyrir neikvæðu og óþægilegu áreiti eins eða fleiri og á erfitt með að verja sig (Olweus, 1995). Sá kvarði sem notaður er til að mæla einelti hér er fenginn frá Námsmatsstofnun og er frá árinu 2005. Þolendur eineltis glíma oft við langtíma tilfinningaleg og hegðunarleg vandamál. Einelti getur orsakað einmanakennd, þunglyndi og kvíða og leitt til lélegrar sjálfsmyndar (Williams, Forgas, & von Hippel, 2005).

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

Olweus, D. (1995). *Bullying at School: What We Know and What We Can Do*.

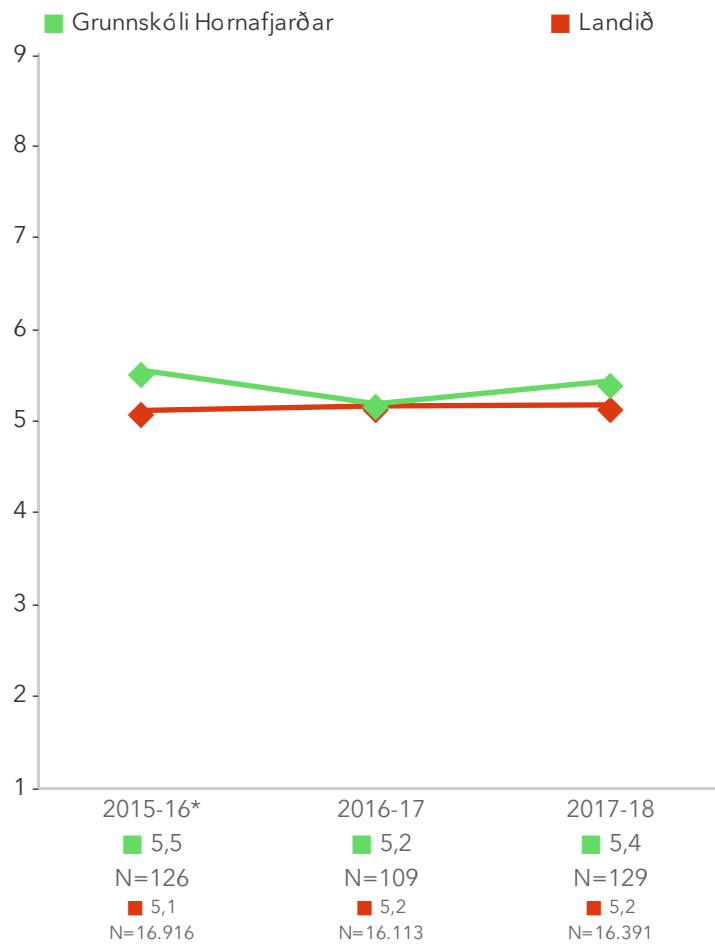
Williams, K. D., Forgas, J. P., & von Hippel, W. (2005). *The Social Outcast: Ostracism, Social Exclusion, Rejection, and Bullying*: Psychology Press.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

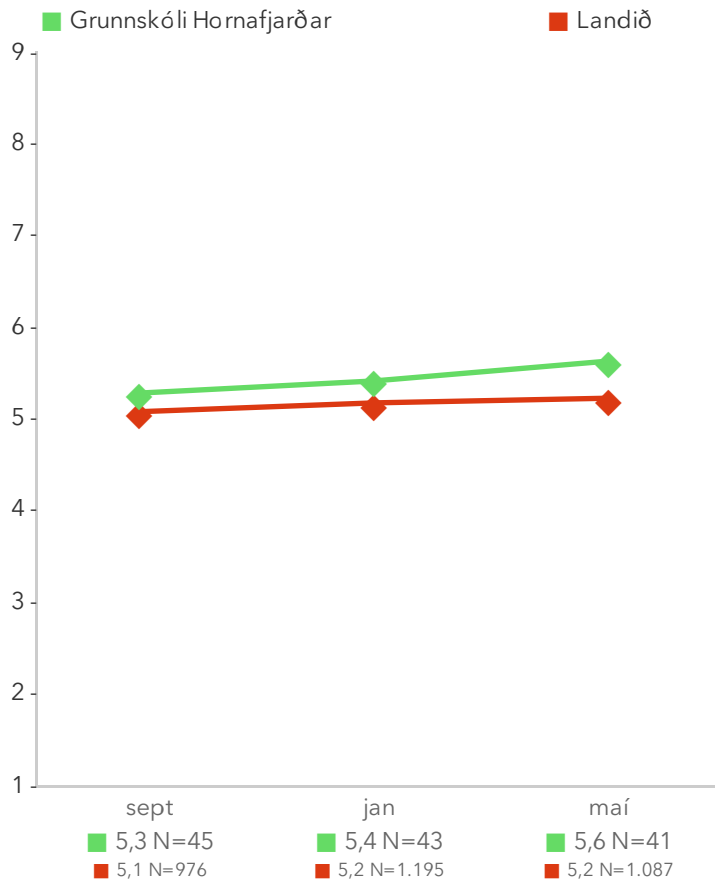
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

2.5. Einelti – Ársmeðaltöl

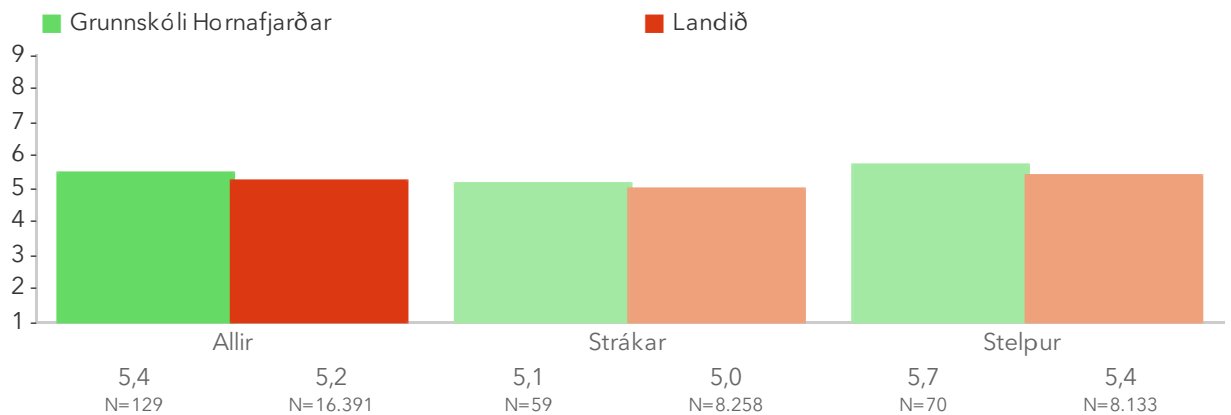
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

2.5. Einelti – Innan skólaárs

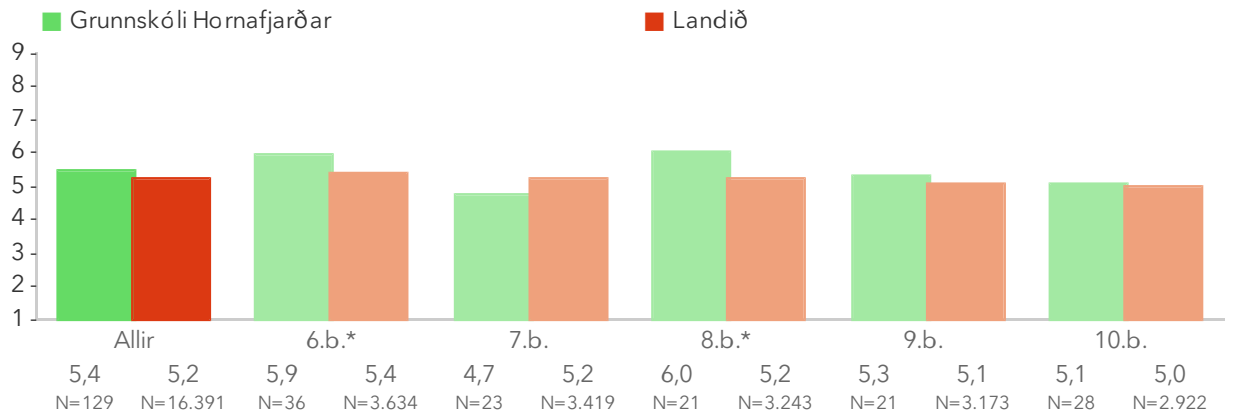
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

2.5. Einelti – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

2.5. Einelti – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarpinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

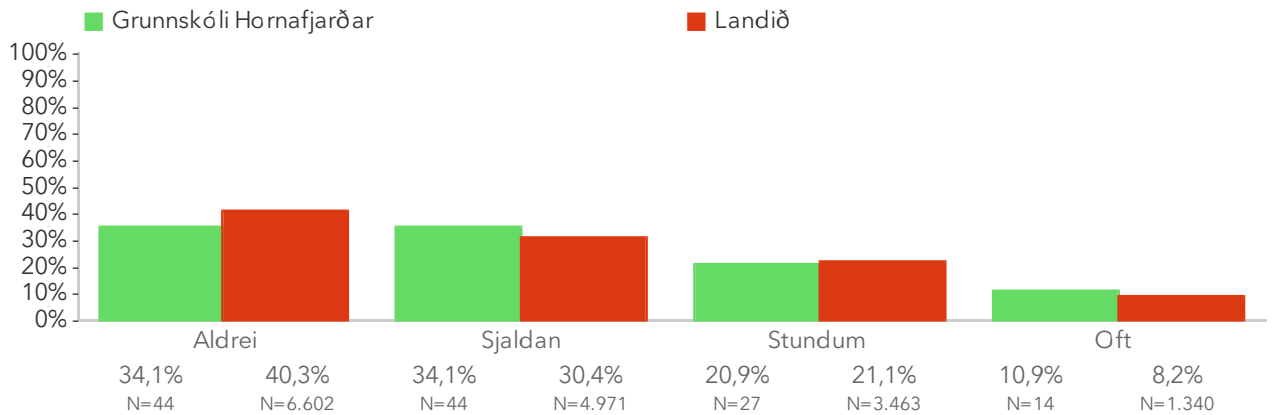
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að segja til um hve mörgum sinnum á síðustu 30 dögum þeir hafa upplifað neðangreind atriði.

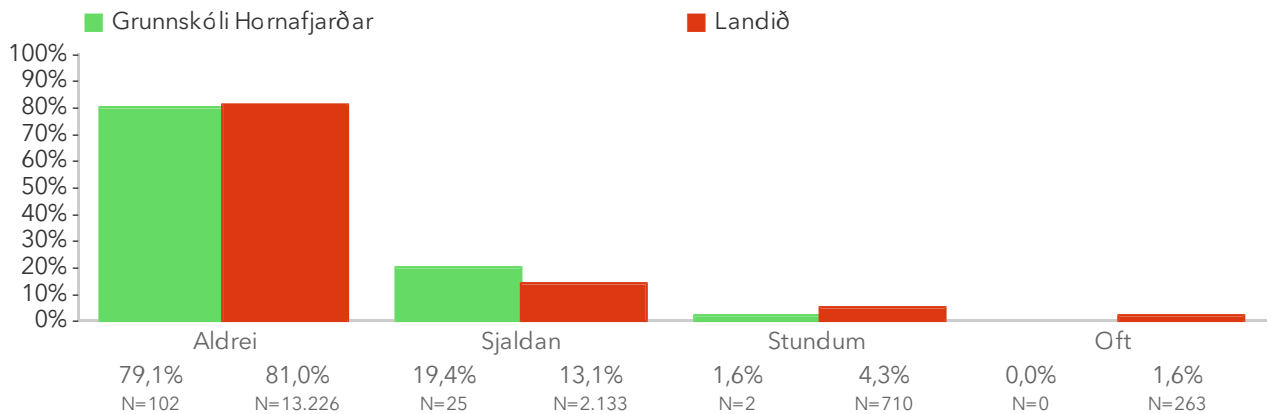
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve oft gerðist eftirfarandi á síðustu 30 dögum?

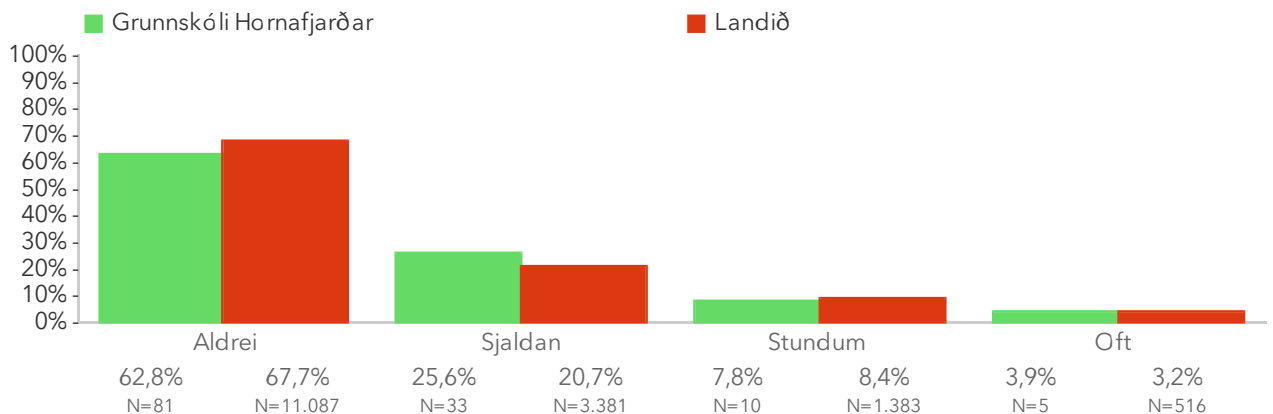
2.5.1 Mér fannst að einhver væri að baktala mig.

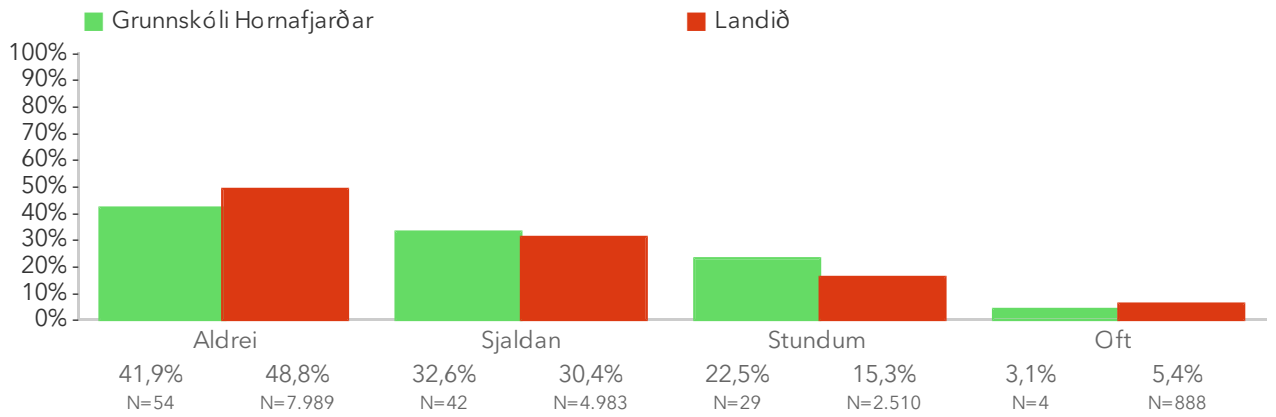
2.5.2 Ég var beitt(ur) ofbeldi.*

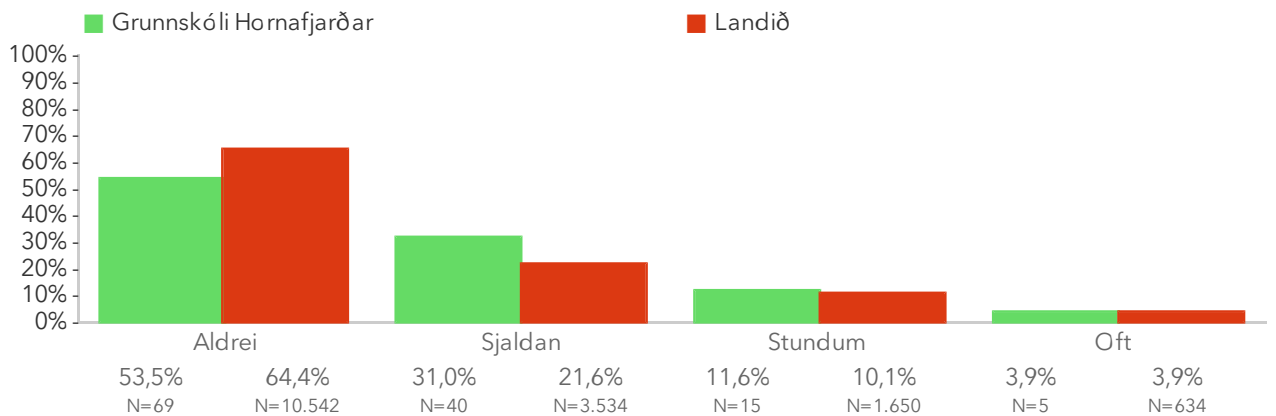
2.5.3 Ég var skilin(n) útundan.

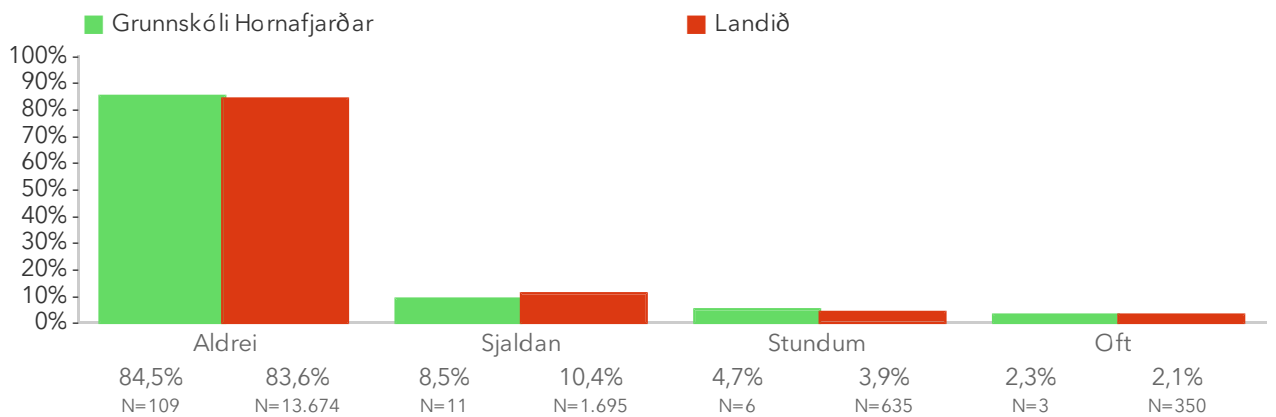
2.5.4 Einhver sagði eitthvað særandi við mig.

2.5.5 Mér leið mjög illa yfir því hvernig krakkarnir létu við mig.*

2.5.6 Mér leið mjög illa yfir því sem krakkarnir sögðu um mig eða við mig á netinu.

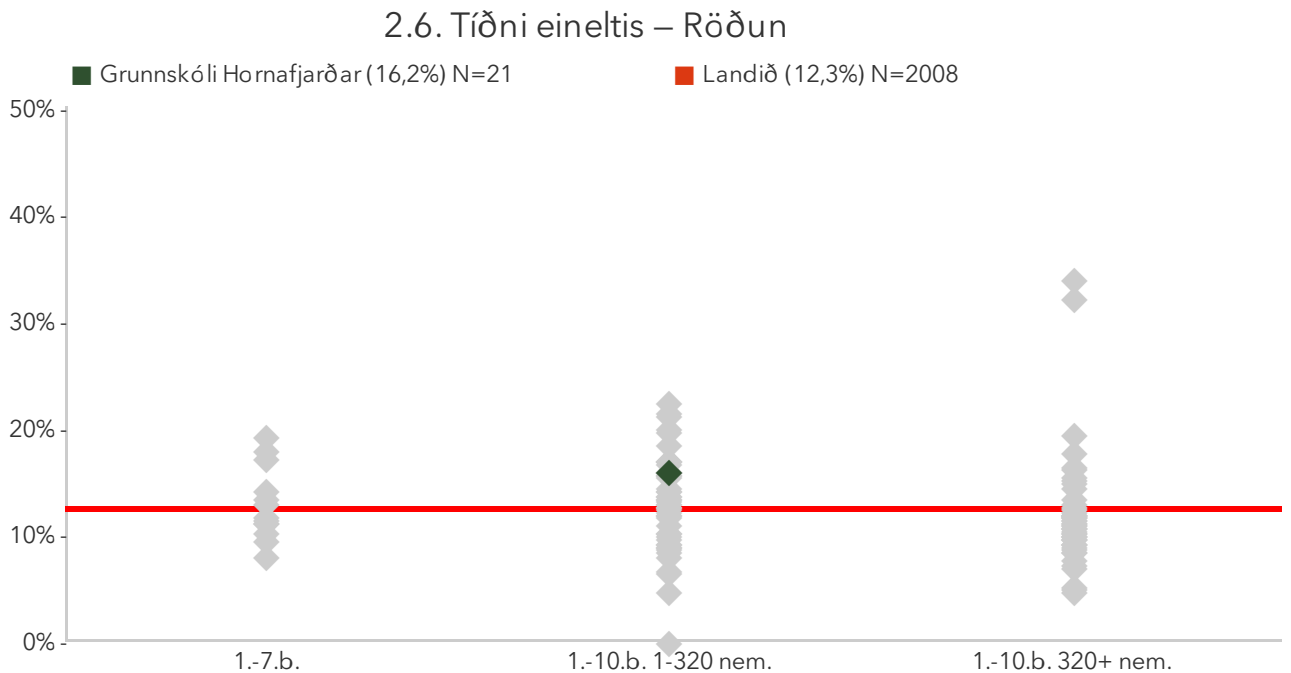

2.6. Tíðni eineltis

Hlutfall nemenda sem segjast hafa orðið fyrir einelti á undanförunum 30 dögum.

Þessum kvarða var bætt við árið 2013. Kvarðinn á uppruna sinn í rannsókninni Massachusetts Youth Health Survey sem unnin var við Háskólann í Massachusetts í samstarfi við Smitsjúkdómastöð Bandaríkjanna (CDC). Tíðni eineltis er mæld með einni spurningu þar sem nemendur eru spurðir hve oft á síðustu 30 dögum þeir hafa verið lagðir í einelti og einelti skilgreint á eftirfarandi hátt: Að vera lagður/lögð í einelti er til dæmis þegar annar nemandi eða hópur af nemendum stríðir öðrum nemanda aftur og aftur, ógnar, slær, sparkar í eða skilur hann útundan.

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. kí-kvaðrat prófi.

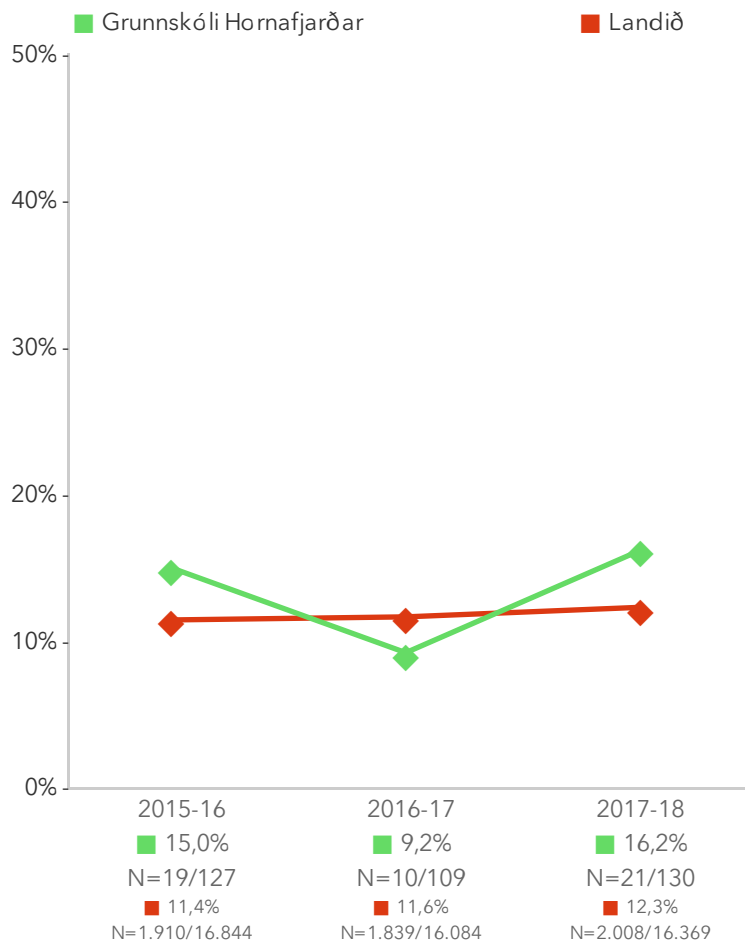

Á þessari mynd sést hvernig útkomur þátttökuskóla dreifast. Útkoma skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtaða útkomu viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð.

Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

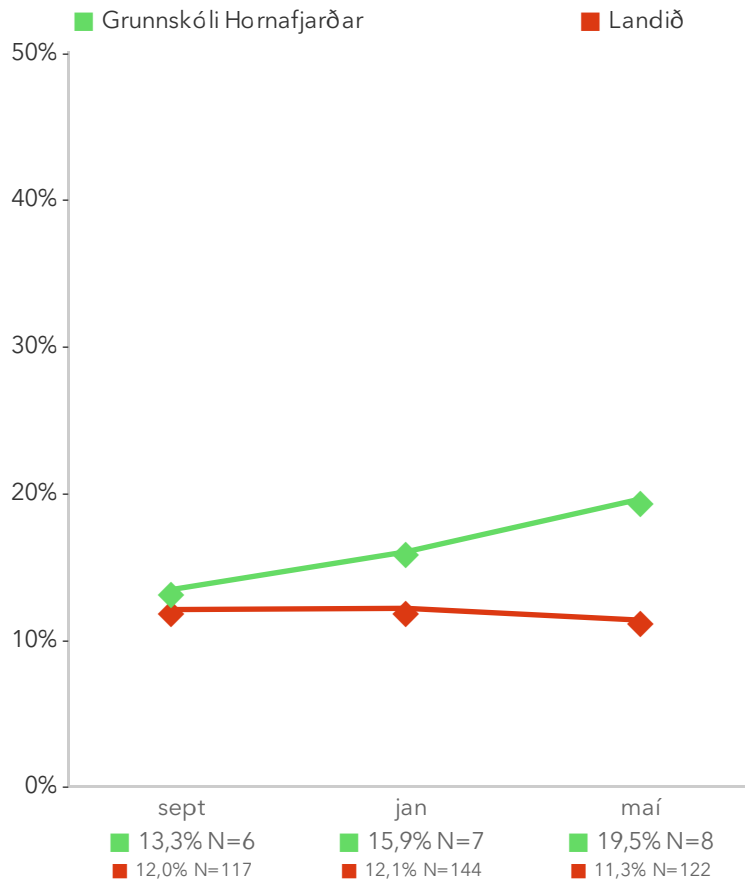

2.6. Tíðni eineltis – Ársmeðaltöl

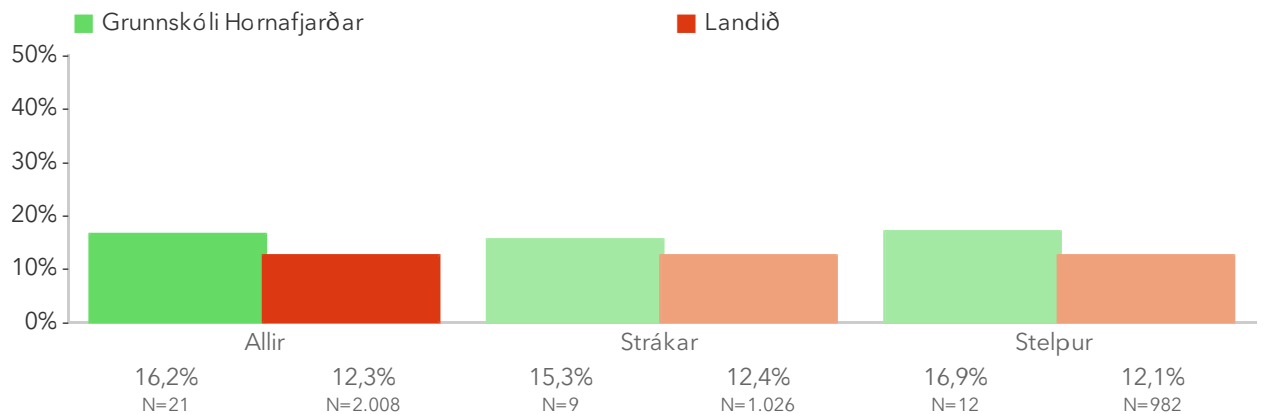
Myndin sýnir breytingar á útkomu skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

2.6. Tíðni eineltis – Innan skólaárs

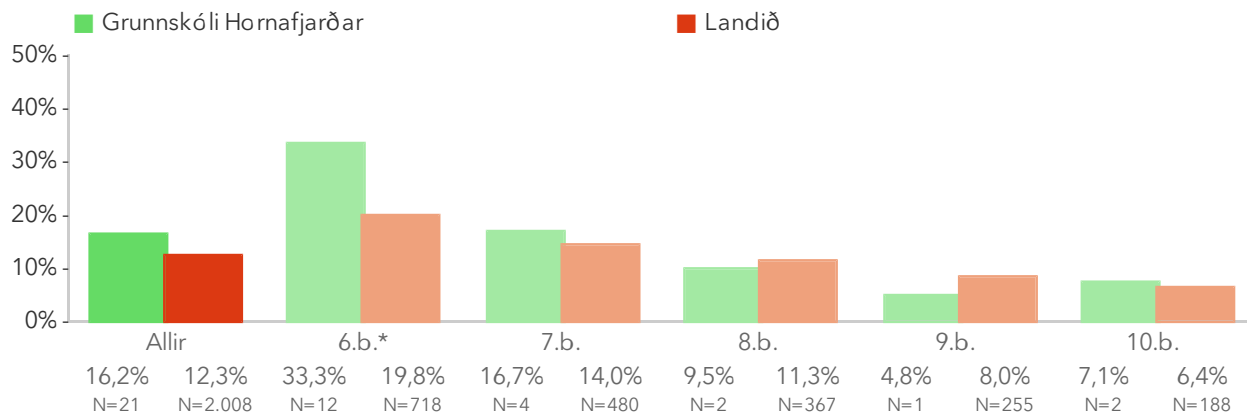
Rauða línan sýnir útkomu landsins í heild og græna línan sýnir niðurstöðu skólans á kvarðanum.

2.6. Tíðni eineltis – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

2.6. Tíðni eineltis – Árgangamunur*

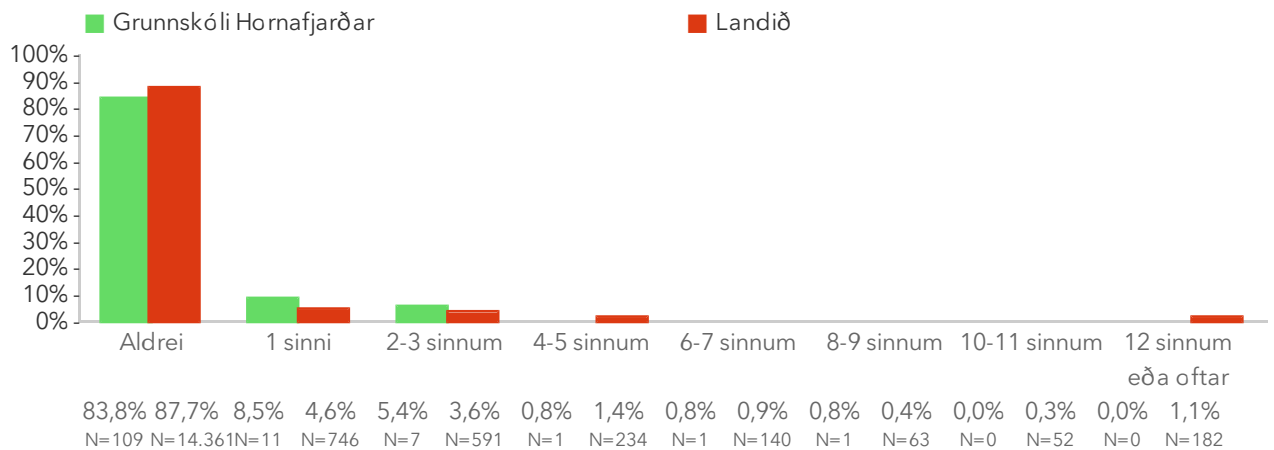
Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarpinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Að vera lagður/lögð í einelti er til dæmis þegar annar nemandi eða hópur af nemendum stríðir öðrum nemanda aftur og aftur, ógnar, slær, sparkar í eða skilur hann útundan

2.6.1 Á síðustu 30 dögum, hve mörgum sinnum hefur þú verið lagður/lögð í einelti í skólanum?

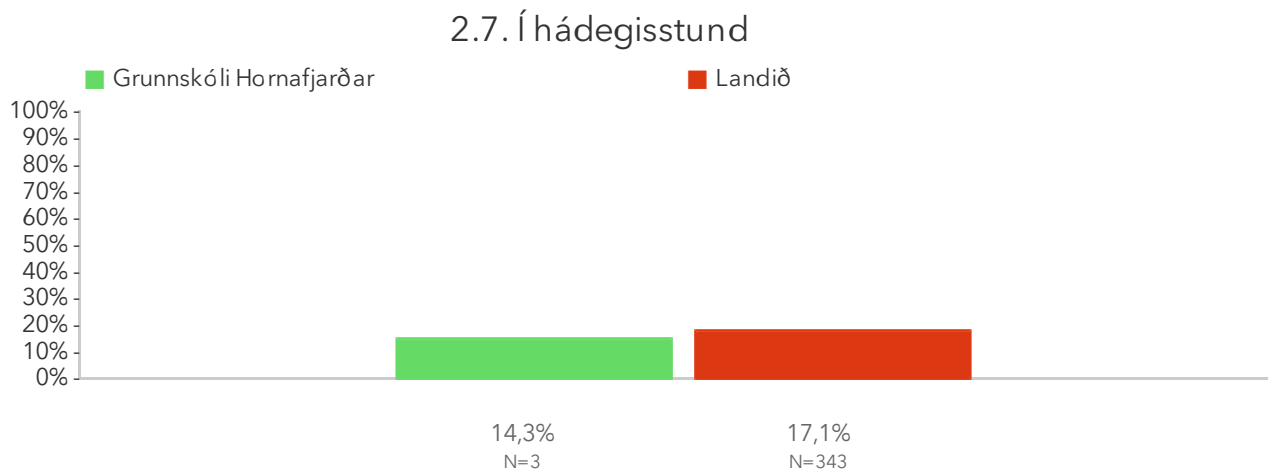
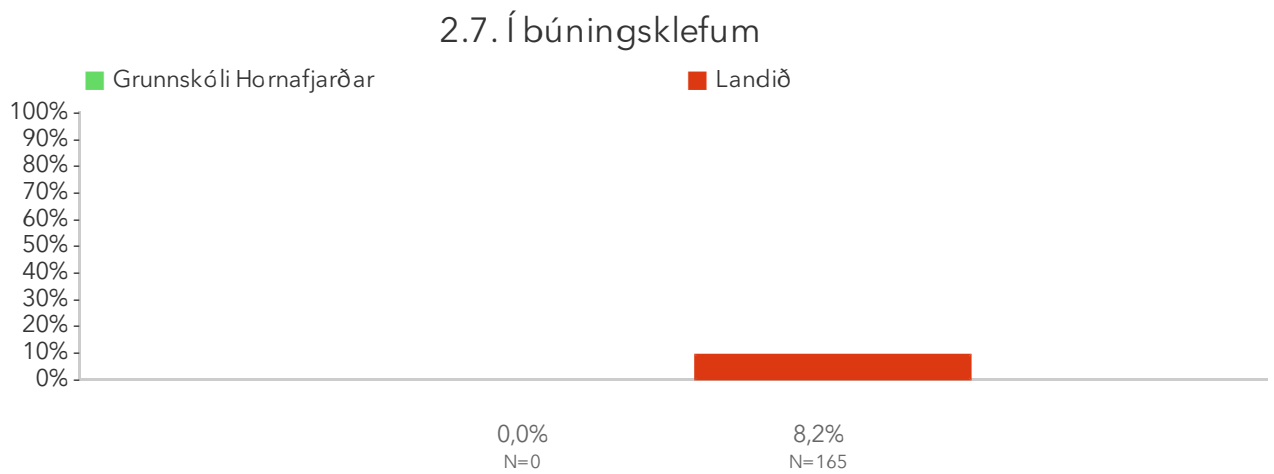
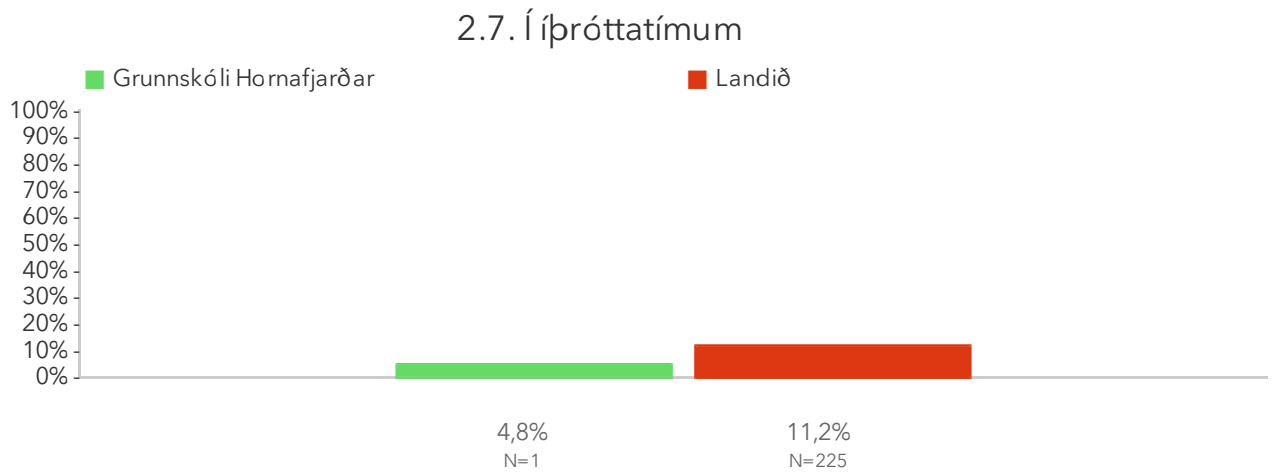

2.7. Staðir eineltis

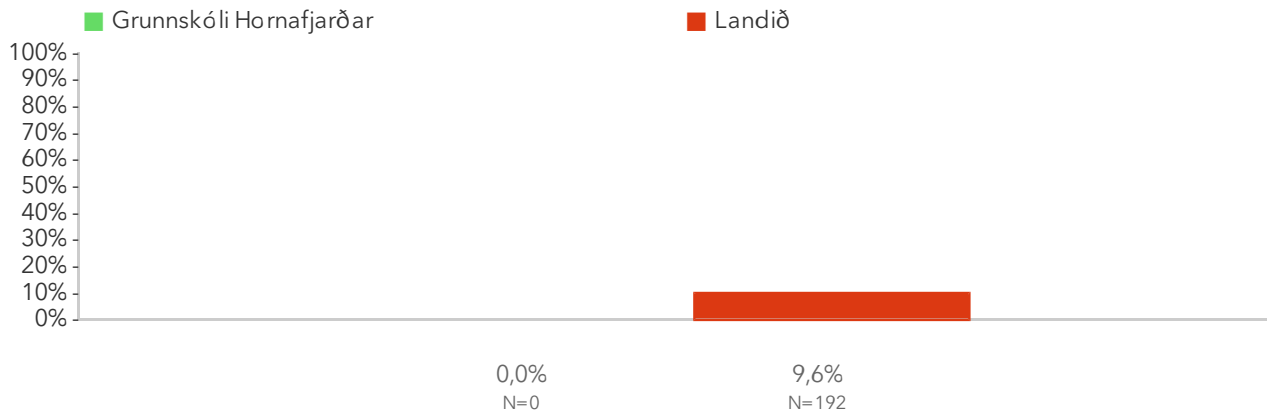
Ef nemandi segist hafa orðið fyrir einelti á síðustu 30 dögum er hann í kjölfarið beðinn um að merkja við hvar eineltið átti sér stað.

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. kí-kvaðrat prófi.

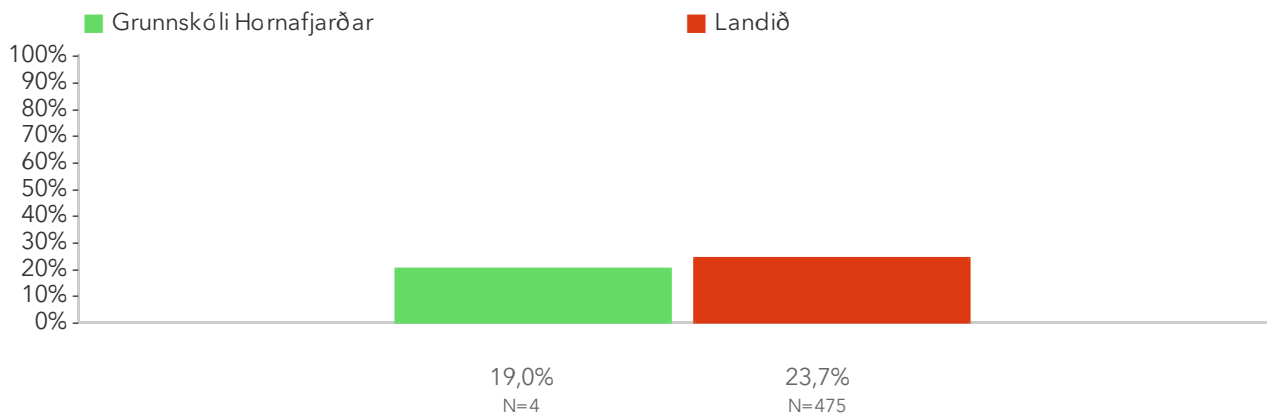
Hvar átti eineltið sér stað? Vinsamlegast merktu við allt sem við á

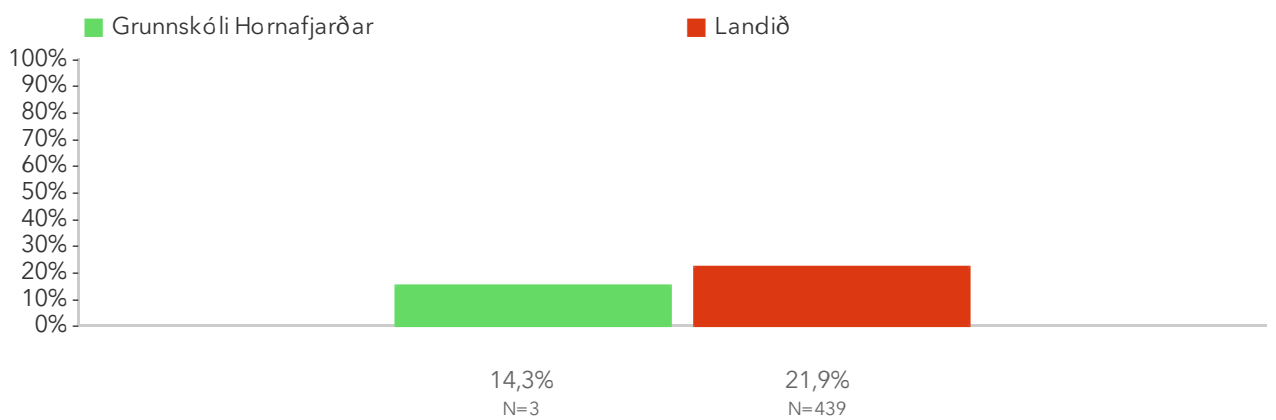
2.7. Á leiðinni til og frá skóla

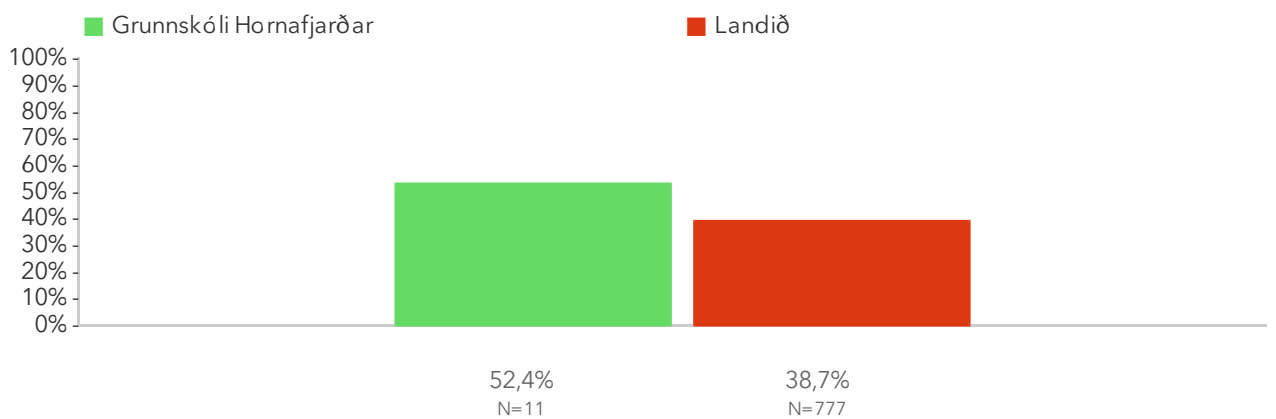
2.7. Í frímínútum innandyrá

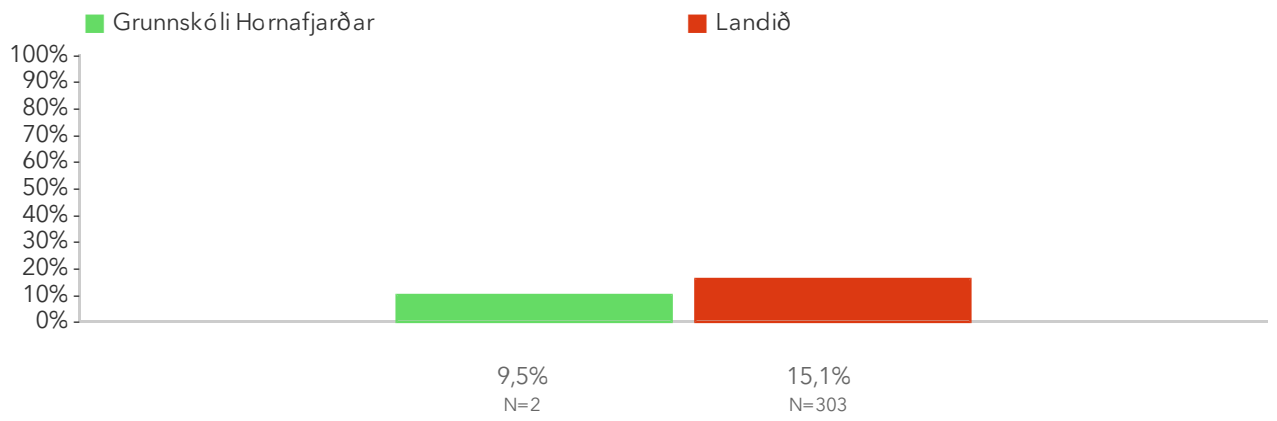
2.7. Í kennslustundum

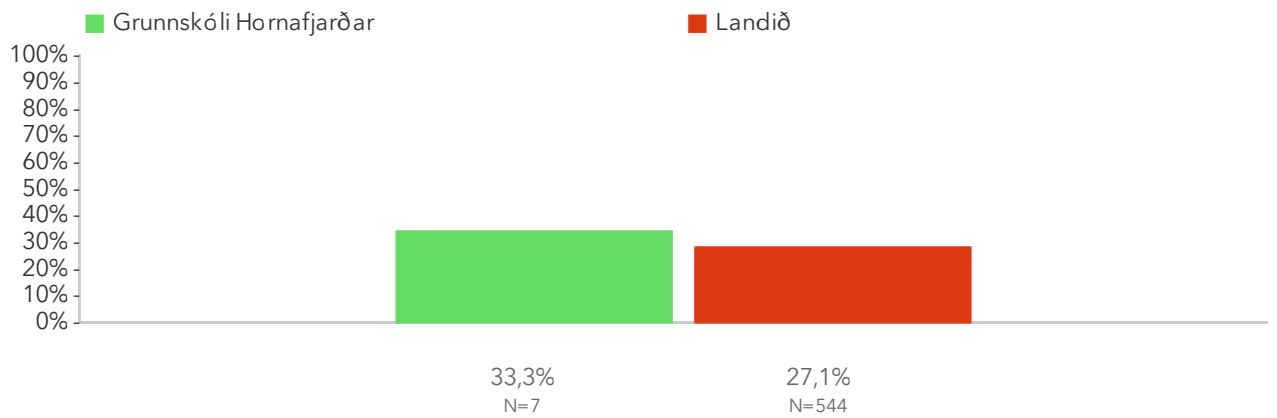
2.7. Í frímínútum á skólalóð

2.7. Á netinu eða GSM

2.7. Annars staðar - Hvar?

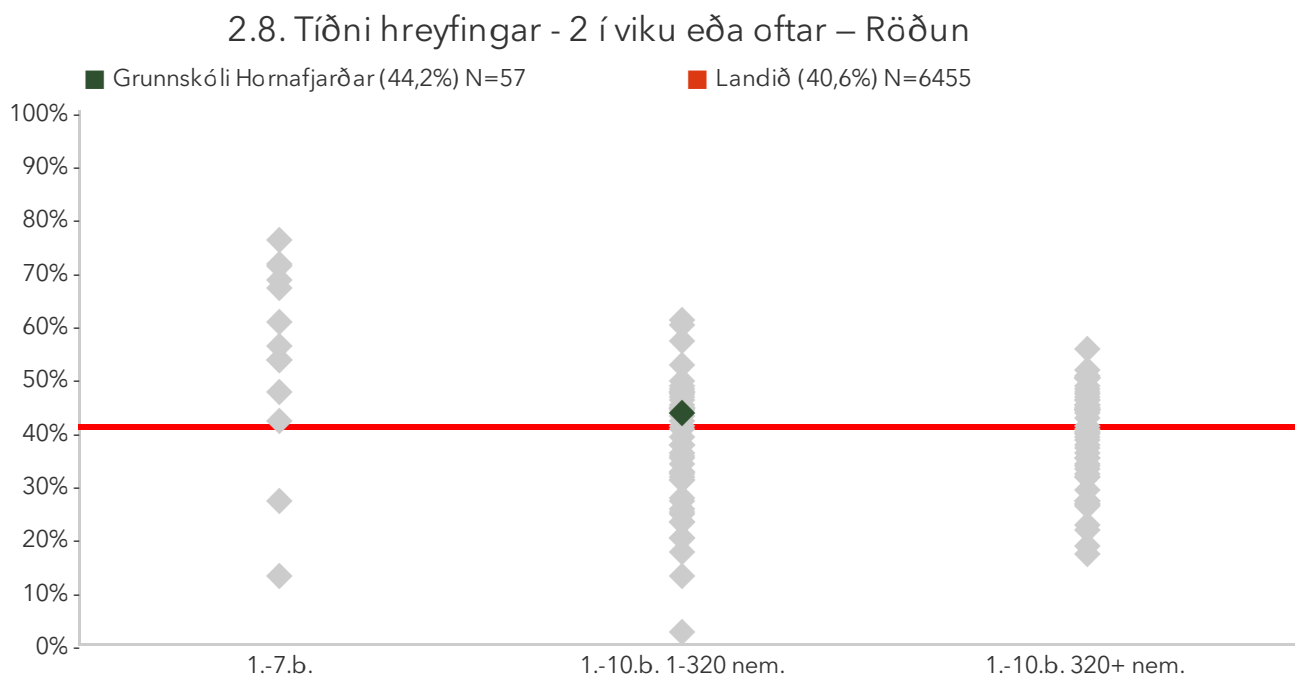
2.8. Tíðni hreyfingar - 2 í viku eða oftar

Undanfarin ár hefur verið spurt um viðhorf til hreyfingar en nú er spurt um tíðni hreyfingar innan og utan skólans.

Reiknað er hlutfall nemenda sem segjast gera allt eftirtalið tvisvar í viku eða oftar:

- Eru í leikfimitímum í skólanum
- Taka þátt í líkamsþjálfun í skólanum utan leikfimitíma
- Stunda íþróttir með íþróttafélagi
- Hreyfa sig þannig að þeir mæðist og svitni utan íþróttæfinga og skóla

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. kí-kvaðrat prófi.

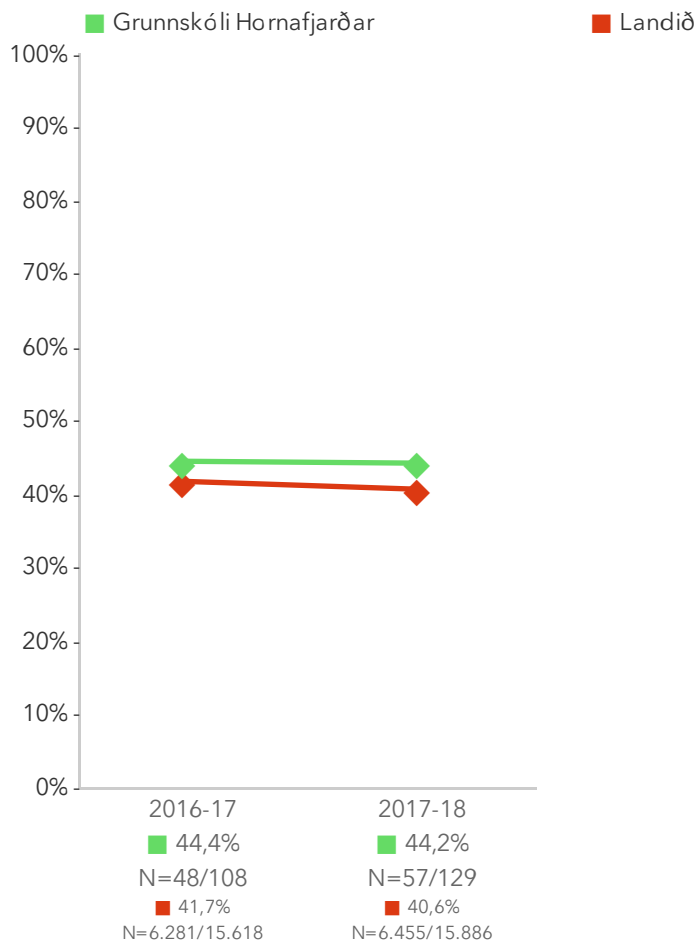

Á þessari mynd sést hvernig útkomur þátttökuskóla dreifast. Útkoma skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtaða útkomu viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð.

Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

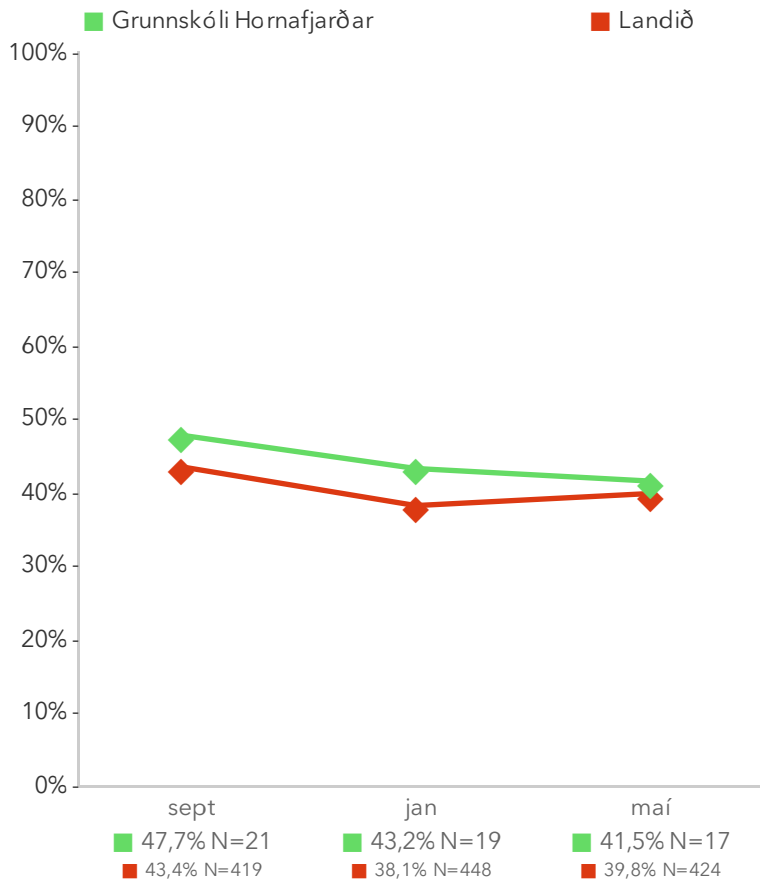

2.8. Tíðni hreyfingar - 2 í viku eða oftar – Ársmeðaltöl

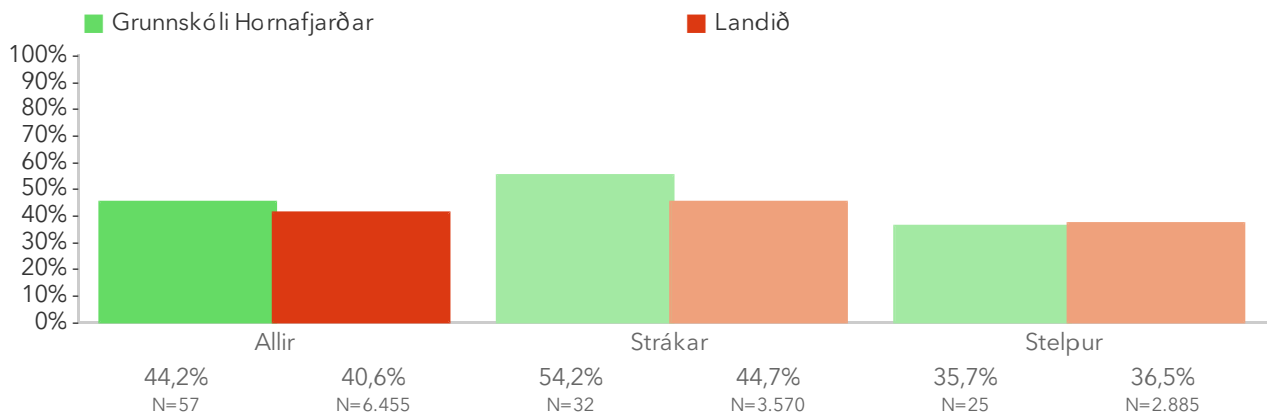
Myndin sýnir breytingar á útkomu skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

2.8. Tíðni hreyfingar - 2 í viku eða oftár – Innan skólaárs

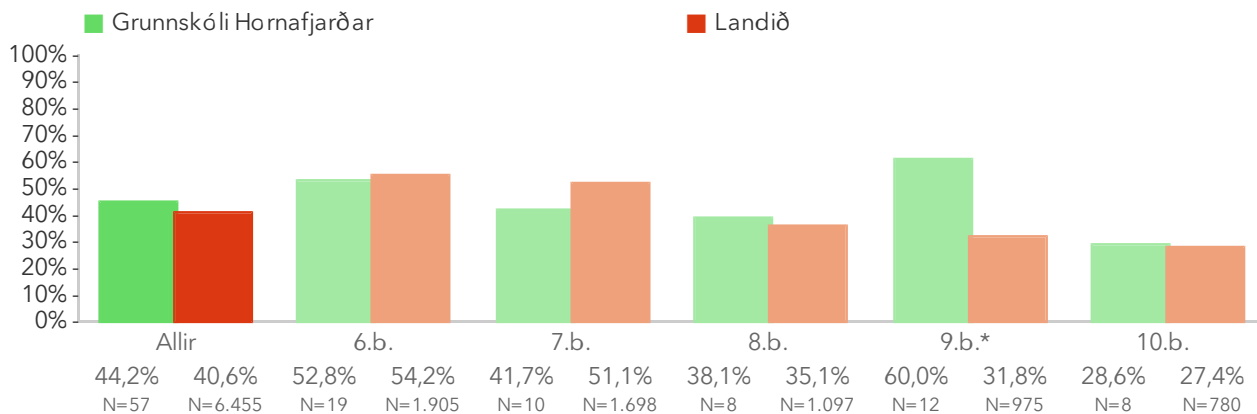
Rauða línan sýnir útkomu landsins í heild og græna línan sýnir niðurstöðu skólans á kvarðanum.

2.8. Tíðni hreyfingar - 2 í viku eða oftár – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

2.8. Tíðni hreyfingar - 2 í viku eða oftar – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

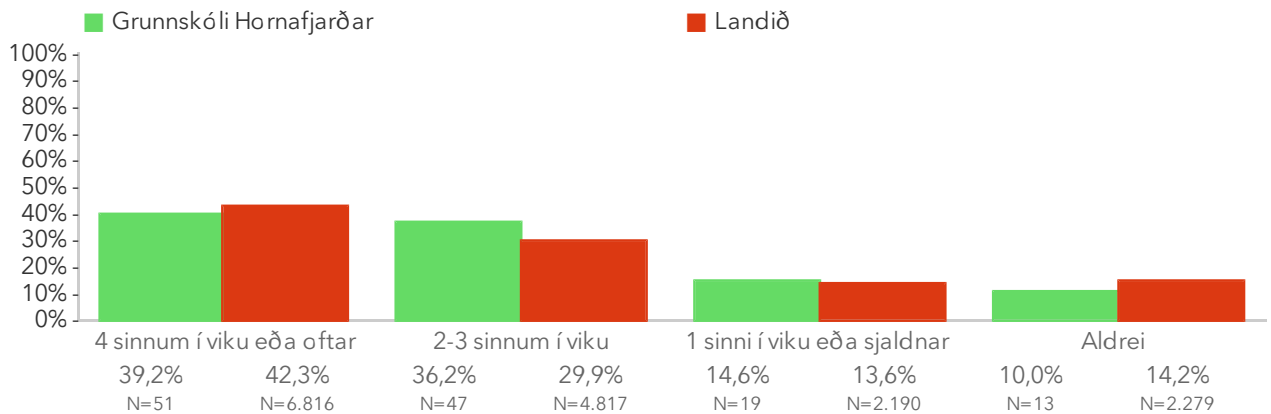
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að segja til um hve oft þeir telja neðangreindar setningar eiga við um sig.

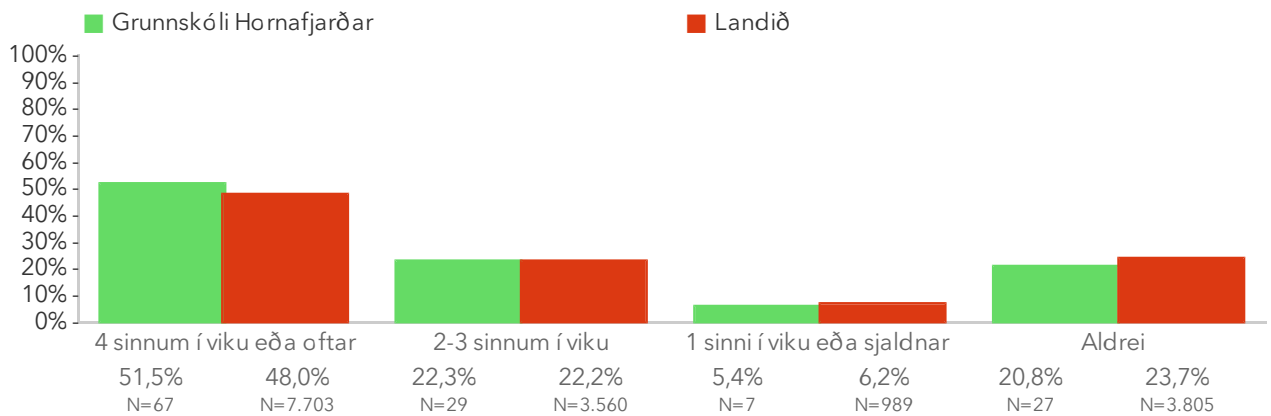
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve oft í viku stundar þú íþróttir eða líkamsrækt? (t.d. fótbolta, sund, dans, þolfimi)

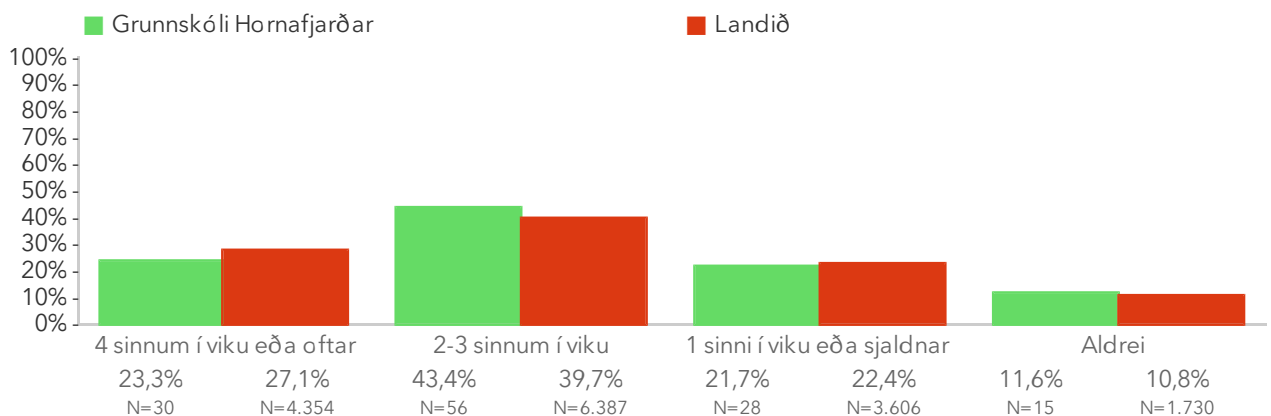
2.8.1 Hve oft tekur þú þátt í íþróttum og líkamsþjálfun í skólanum fyrir utan íþróttatíma, t.d. í frímínútum?

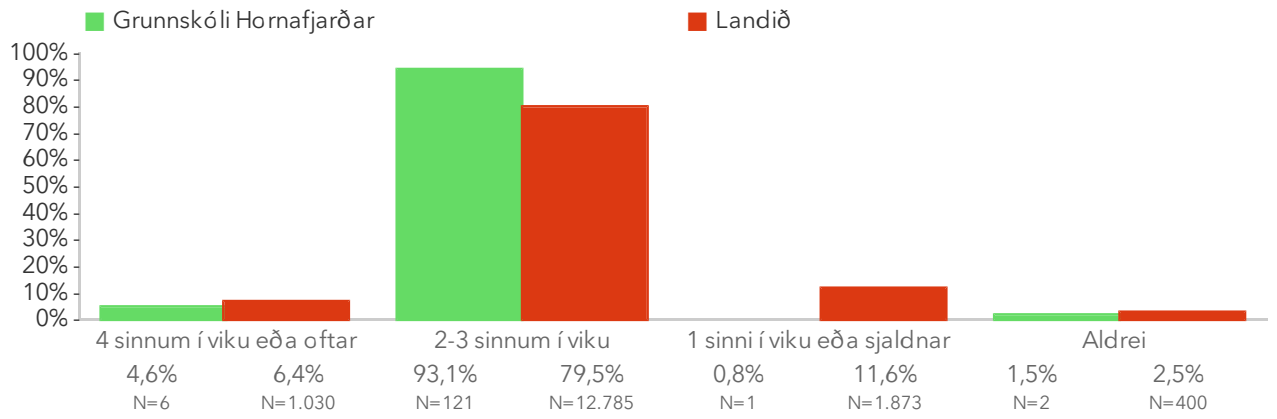
2.8.2 Hve oft stundar þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi?

2.8.3 Þegar þú ert ekki í skólanum eða á æfingu með íþróttafélagi, hve oft hreyfirðu þig þannig að þú mæðist verulega og svitnir?

2.8.4 Hve oft ert þú í þróttatímum í skólanum?*

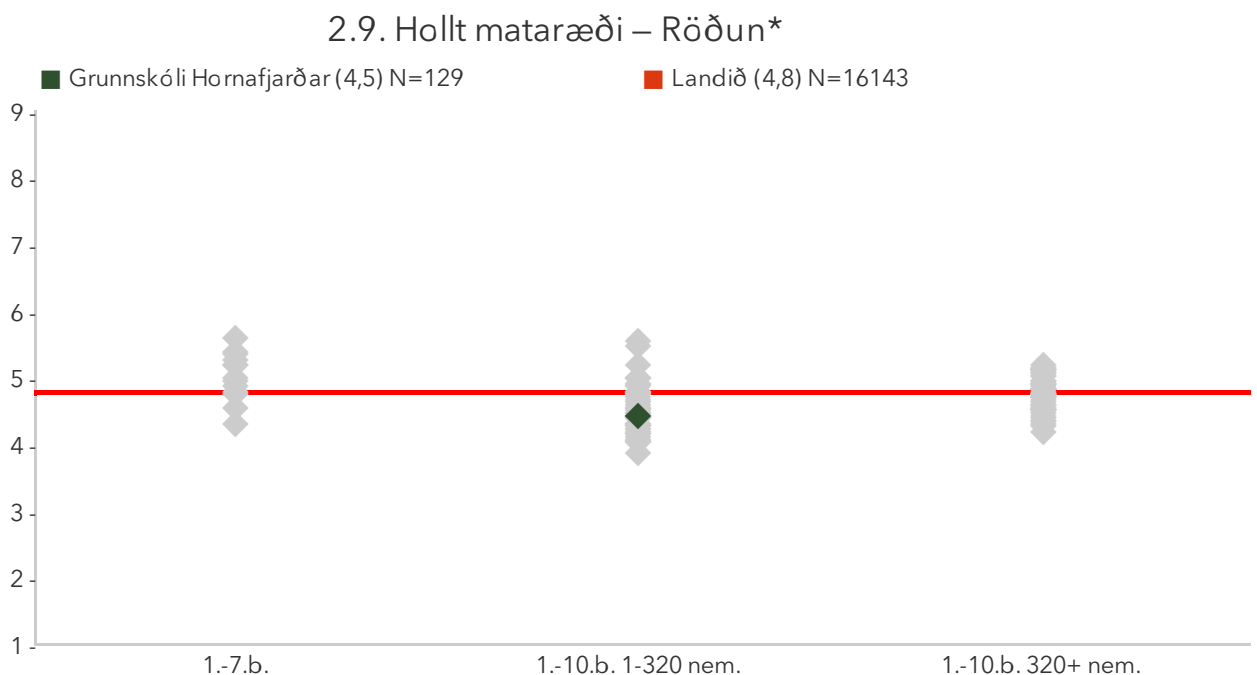

2.9. Holt mataræði

Matsþættinum Mataræði var bætt við Skólapulssinn haustið 2013. Fyrirmynd kvarðans kemur úr rannsókninni National Youth Physical Activity and Nutrition Study (NYPANS) sem Smitsjúkdómastöð Bandaríkjanna (CDC) stóð fyrir 2010. Atriðum og orðalagi hefur verið breytt lítillega.

Útkoma á mælikvarðanum lýsti áður meiri neyslu ávaxta, grænmetis og vítamíns og/eða minni neyslu skyndibita og gosdrykkja. Árið 2015 var gerð staðfestandi þáttgreining á fyrirliggjandi gögnum. Sú greining sýndi fram á að magn hollustu sem innbyrt er gefur betri mynd af mataræði nemenda eitt og sér án þess að óhollustan sé tekin með í reikninginn. Þ.e.a.s. þó óhollustu sé neytt í einhverjum mæli þá þarf það ekki að þýða að mataræði sé slæmt heldur er það magn hollustunnar sem vegur þar þyngra. Því er einkunn á þessum kvarða reiknuð með einungis þeim atriðum sem spyrja um hollar matarvenjur.

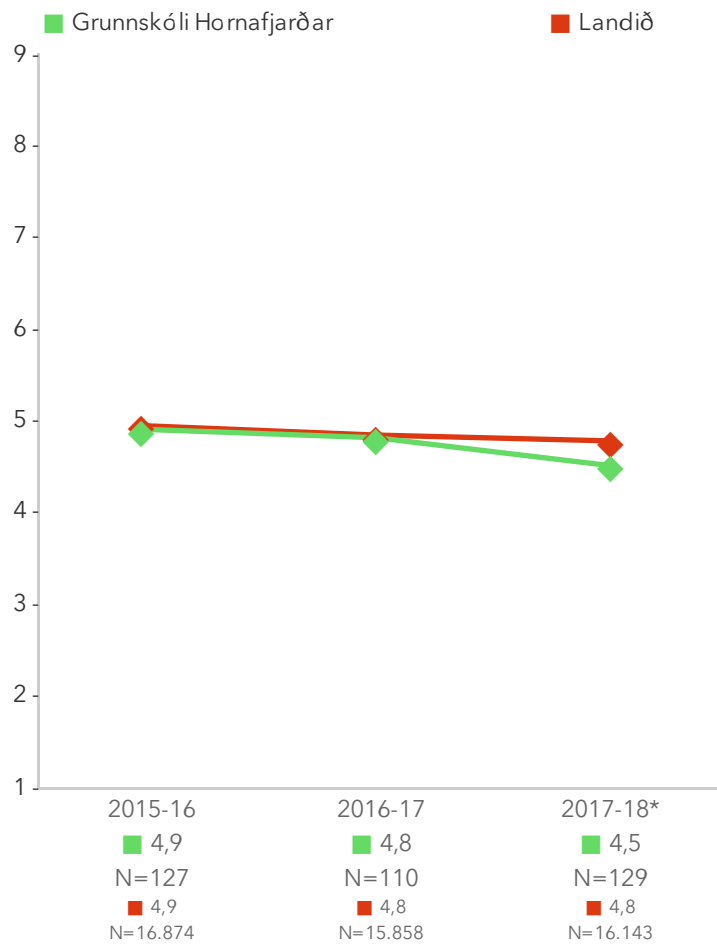
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

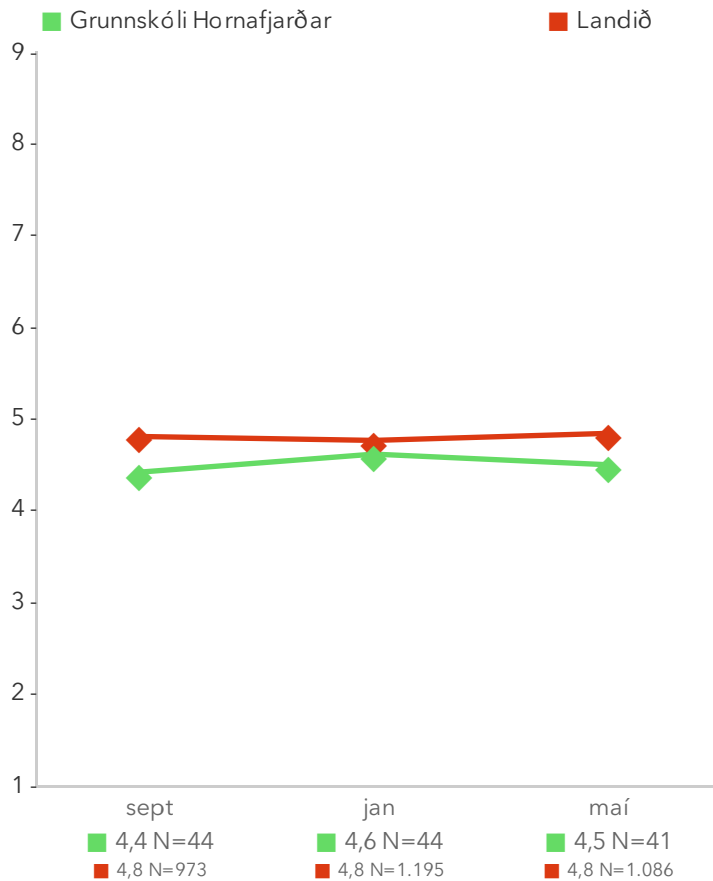
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

2.9. Holt mataræði – Ársmeðaltöl

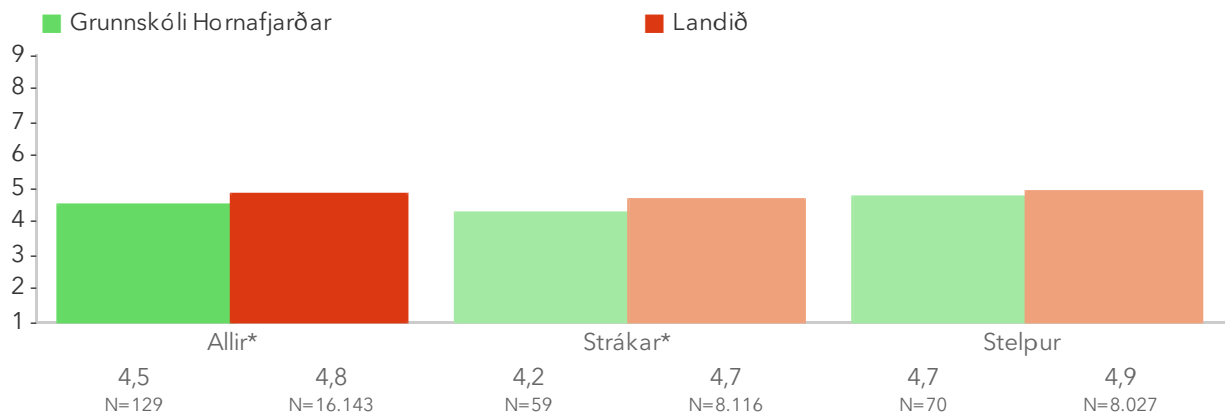
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

2.9. Holt mataræði – Innan skólaárs

Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

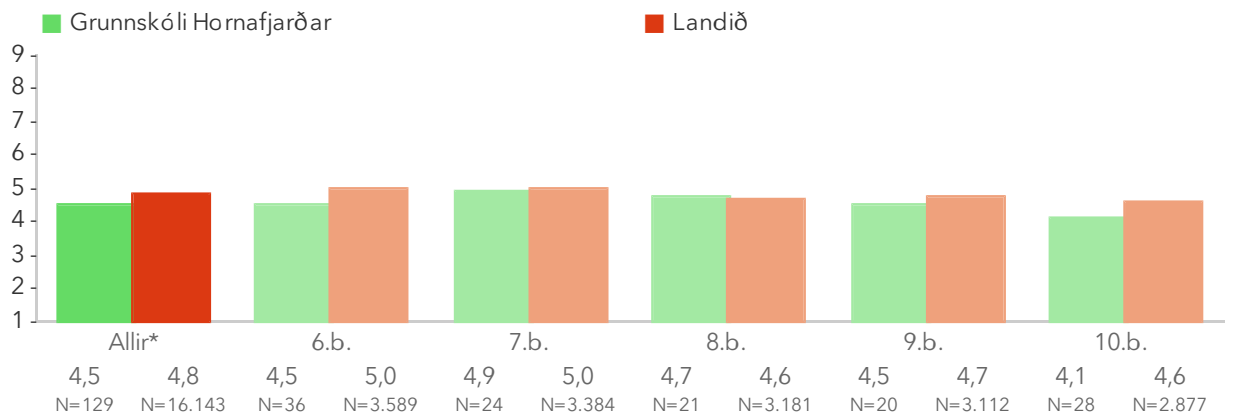
2.9. Holt mataræði – Kyn*

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

2.9. Holt mataræði – Árgangamunur

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

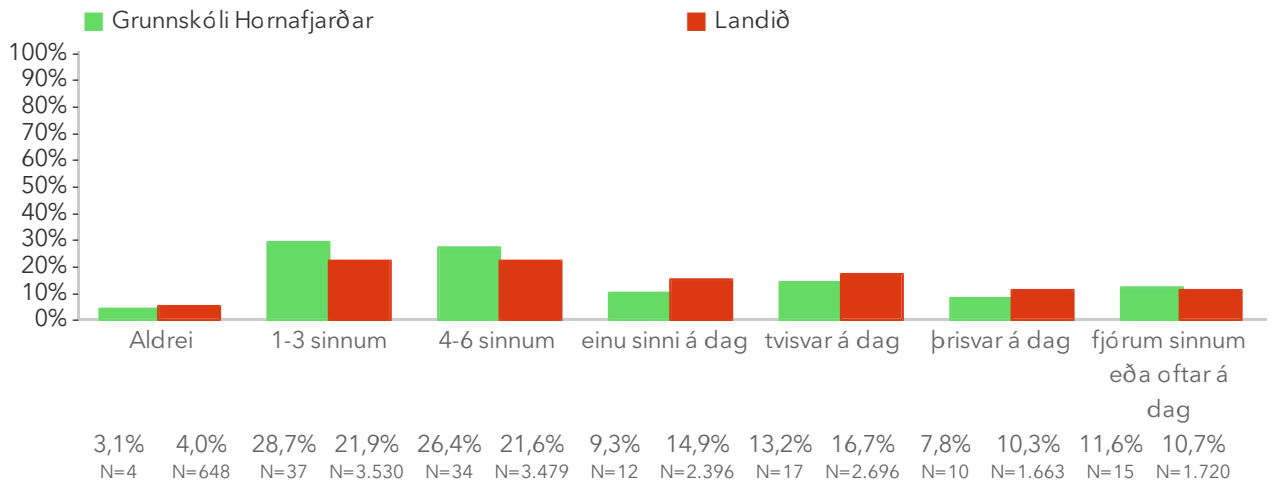
Nemendur eru beðnir að segja til um hve oft, á síðustu 7 dögum, þeir borðuðu eða drukku eftirfarandi.

Athugið að spurt er um óhollustu í liðum 2.8.4 og 2.8.5 og telja þær spurningar ekki með í útkomu skólans á kvarðanum (sjá nánar í lýsingu á kvarða).

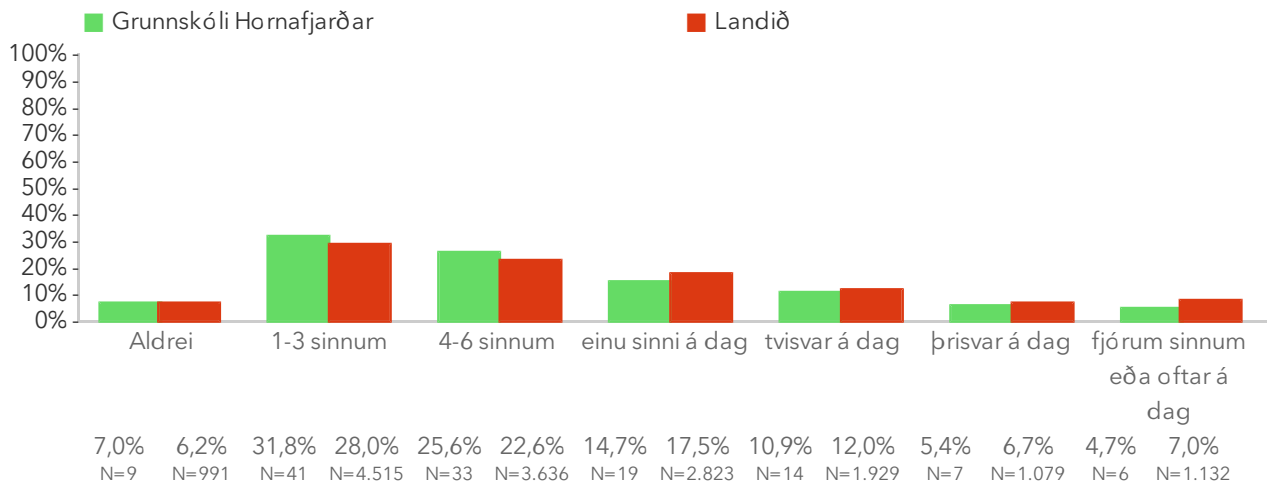
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Á síðustu 7 dögum, hve oft borðaðir þú eða drakkst eftirfarandi?

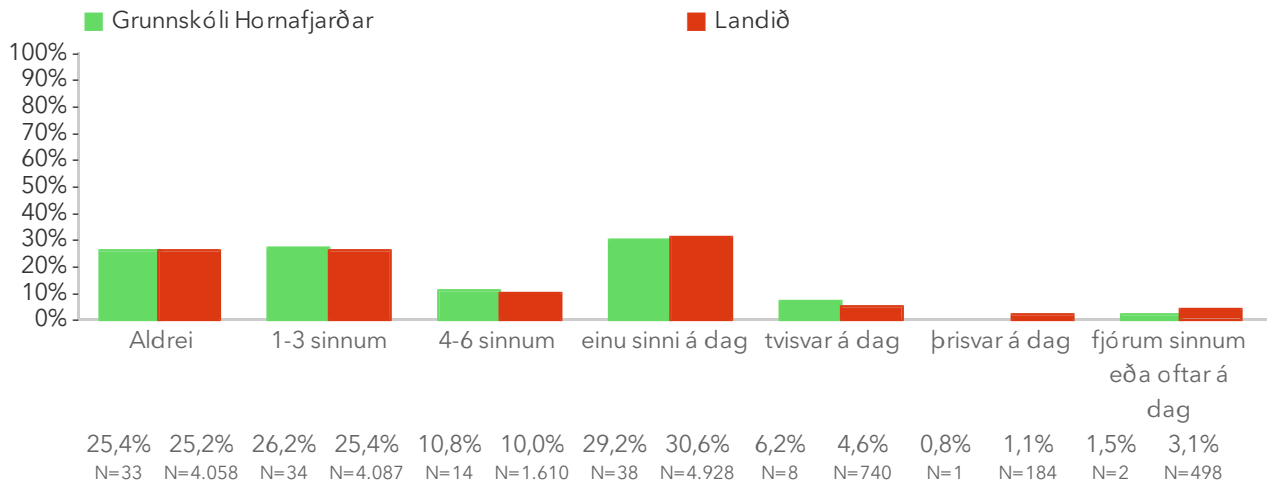
2.9.1 Ávextir (t.d. epli, appelsínur, bananar)

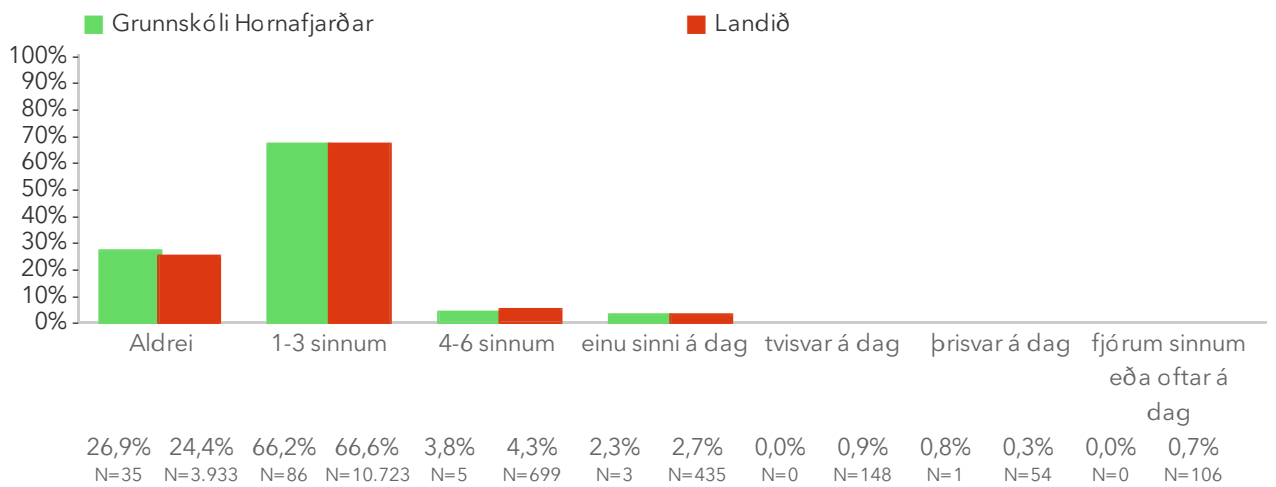
2.9.2 Grænmeti (t.d. gulrætur, salat, gúrka, paprika)

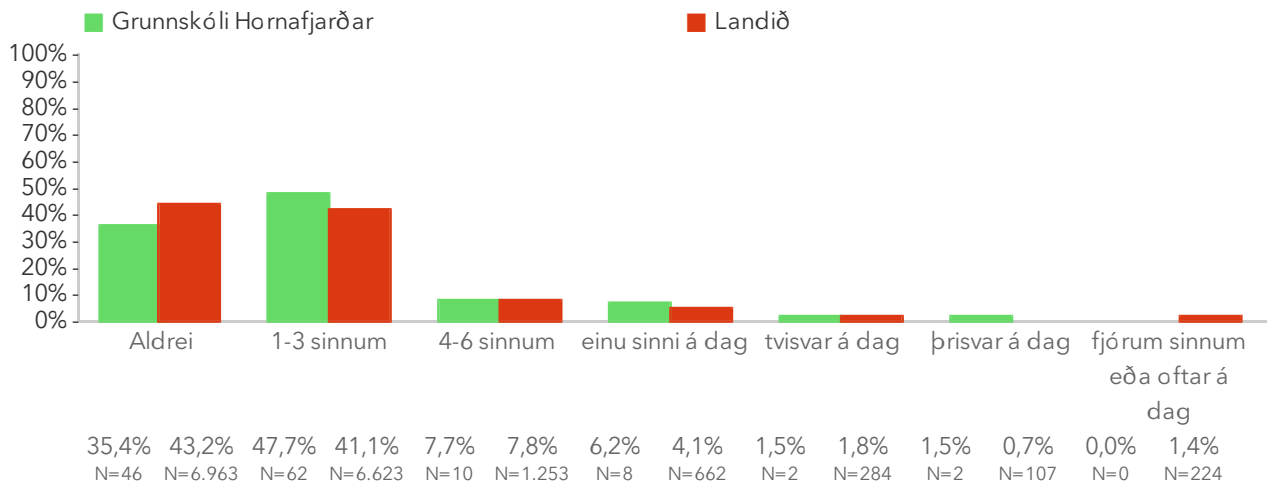
2.9.3 Vítamín eða fjölvítamín (t.d. lýsi)

2.9.4 Skyndibitar (t.d. hamborgarar, pítsa, franskar kartöflur)

2.9.5 Gosdrykkir (t.d. kók, pepsí)

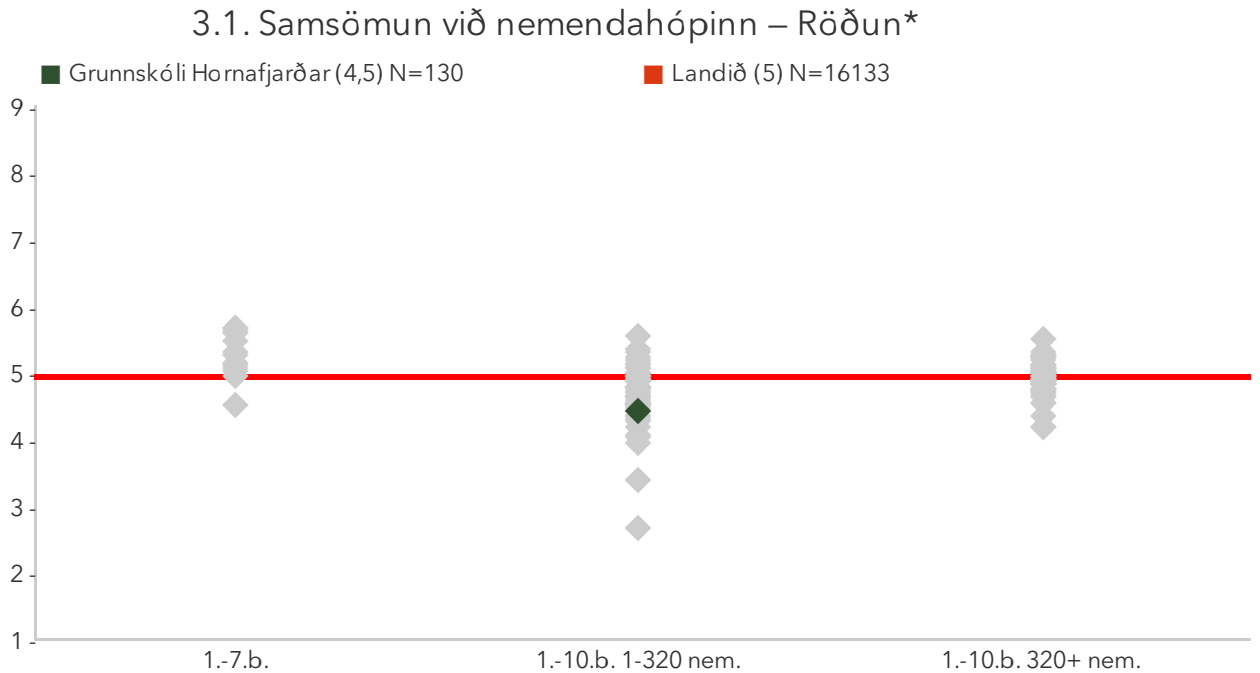
Skóla- og bekkjarandi

3.1. Samsömun við nemendahópinn

Kvarðinn sem notaður er í Skólapúlsinum til að meta samsömun við nemendahópinn var þróaður af OECD fyrir PISA 2000 og var einnig notaður í PISA 2003. Þessum kvarða er ætlað að draga saman viðhorf nemenda til skólans, meta að hve miklu leyti nemendum þykir þeir tilheyra skólanum, að skólinn sé staður þar sem þeim líði vel.

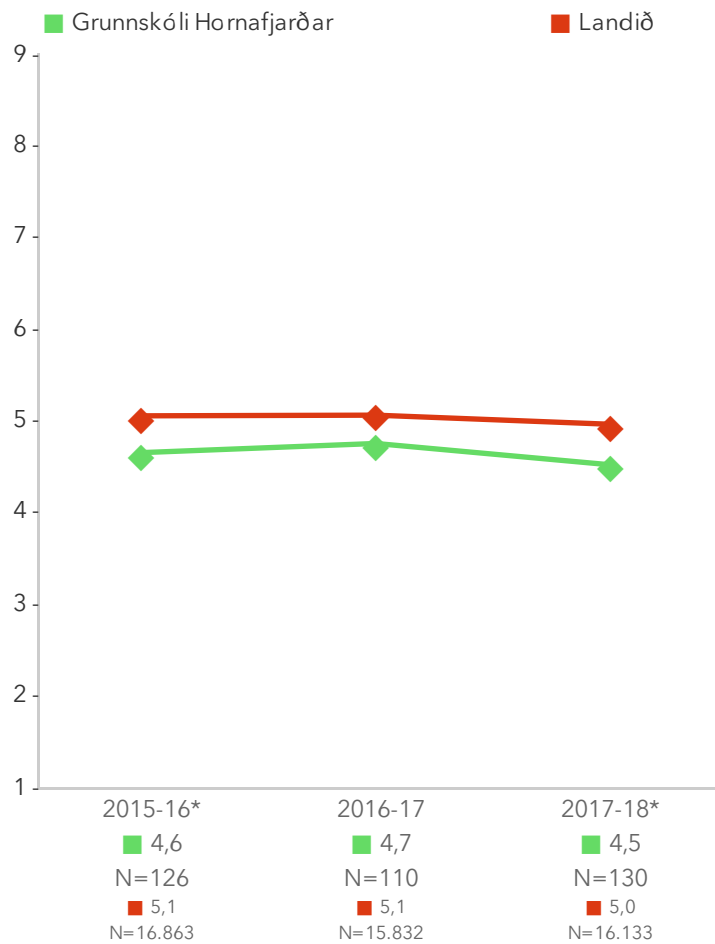
*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

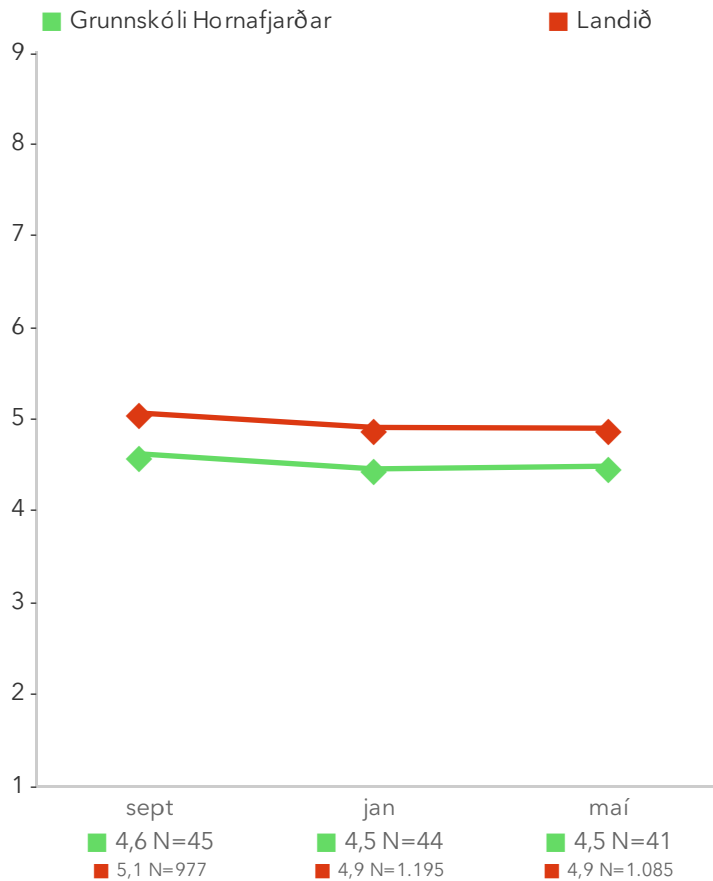
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

3.1. Samsömun við nemendahópinn – Ársmeðaltöl

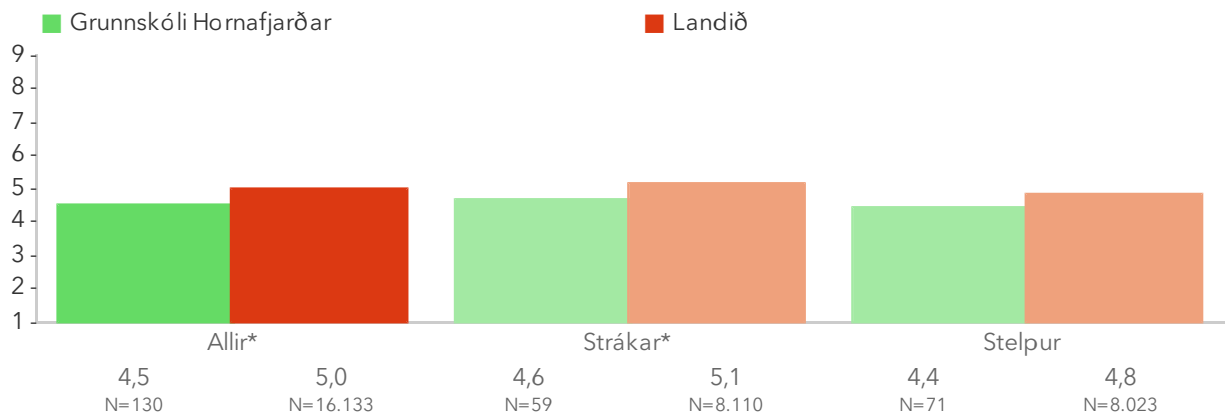
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

3.1. Samsömun við nemendahópinn – Innan skólaárs

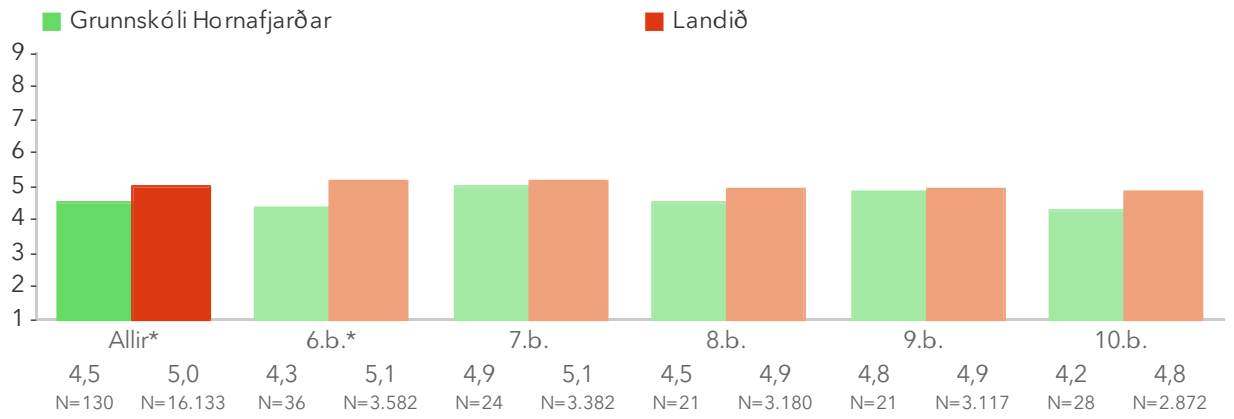
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

3.1. Samsömun við nemendahópinn – Kyn*

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

3.1. Samsömun við nemendahópinn – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

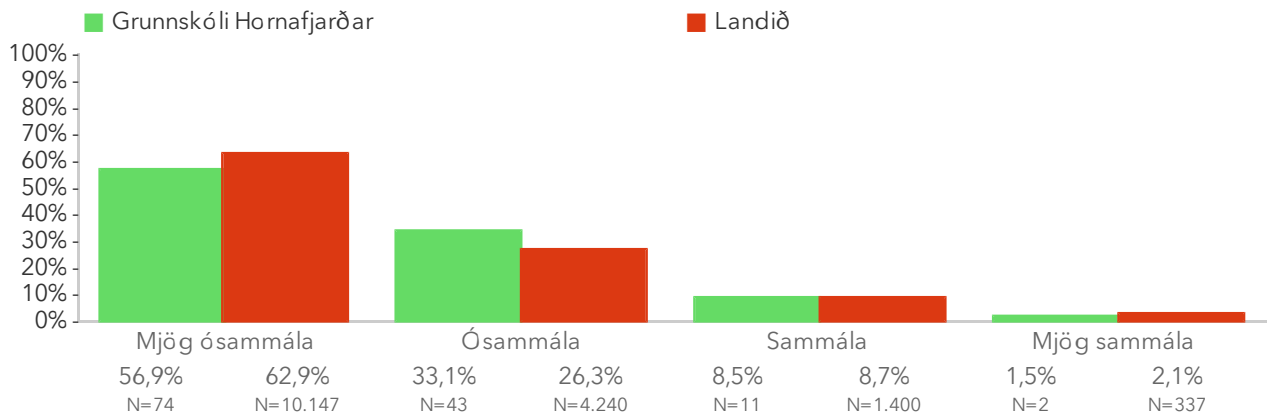
Nemendur eru segja til um hversu sammála eða ósammála þeir eru eftirfarandi staðhæfingum um líðan sína í skólanum.

Athugið að liðir 3.1.1., 3.1.4 og 3.1.6 eru orðaðir andstætt við aðra liði í spurningasafninu og heildareinkunn á kvarðanum.

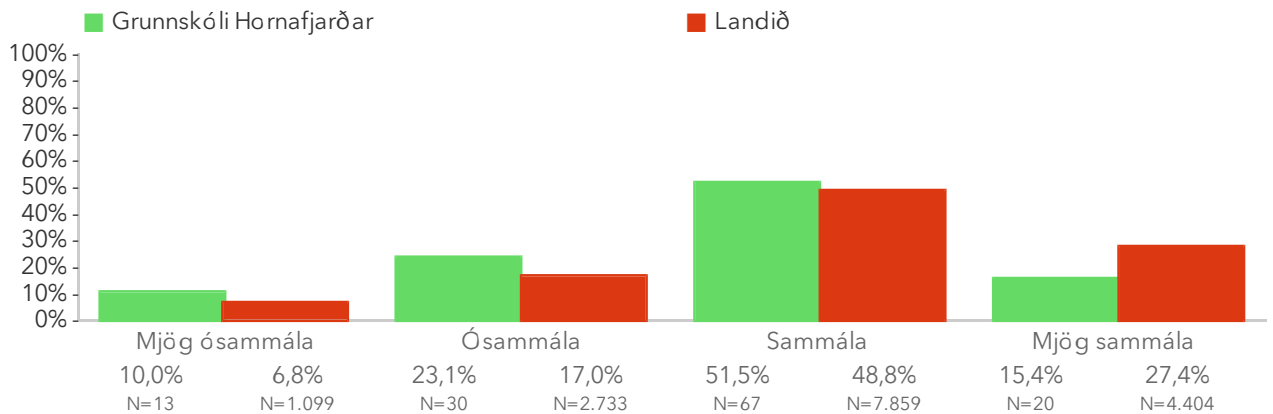
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Í skólanum mínum...

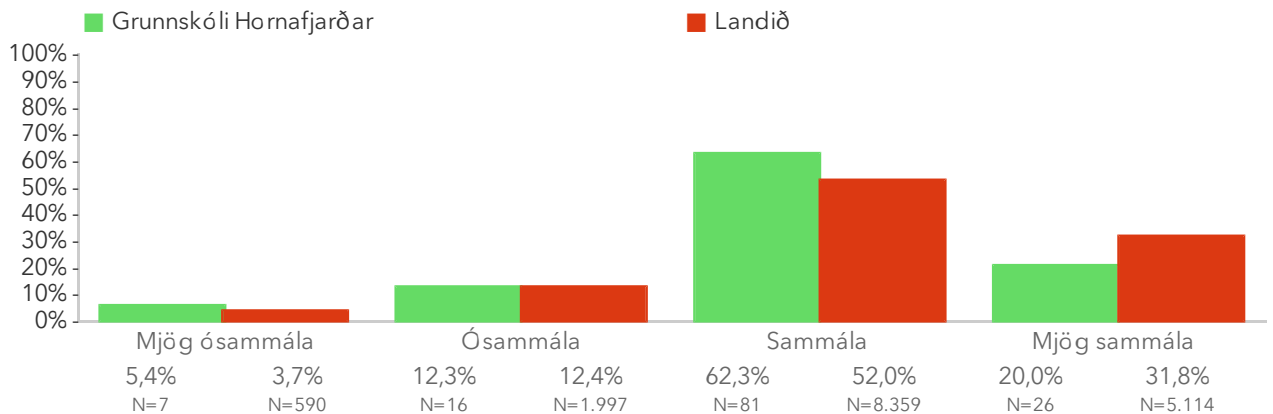
3.1.1 líður mér eins og ég sé skilin(n) útundan.

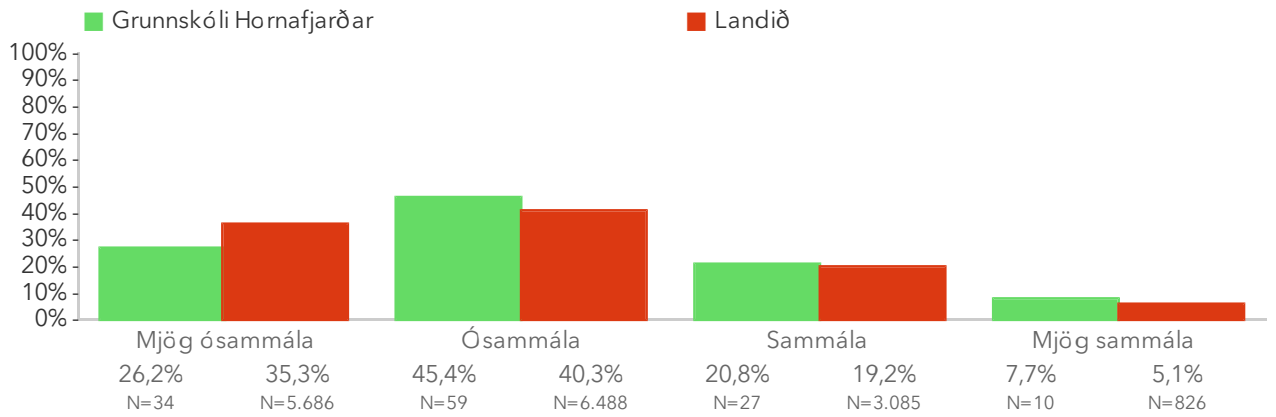
3.1.2 á ég auðvelt með að eignast vini.*

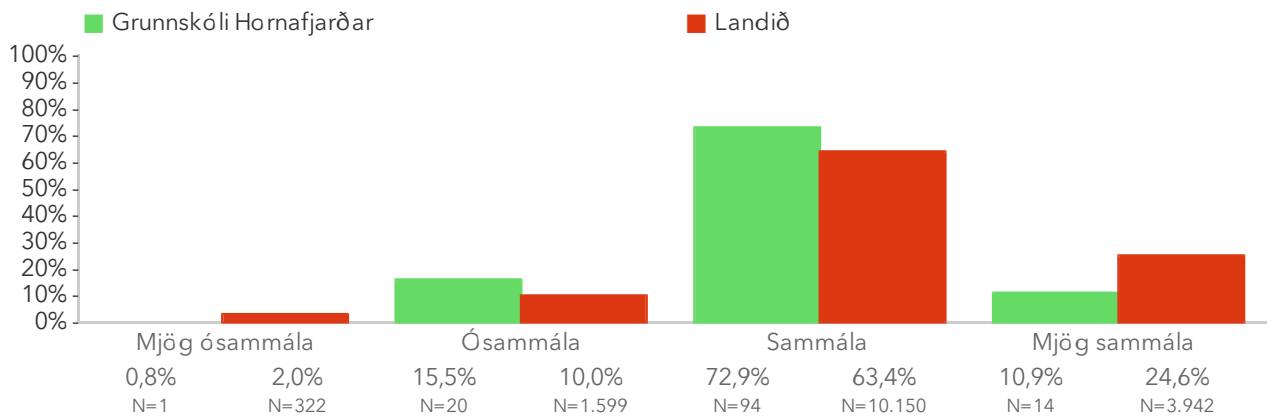
3.1.3 tilheyrir ég hópnum.*

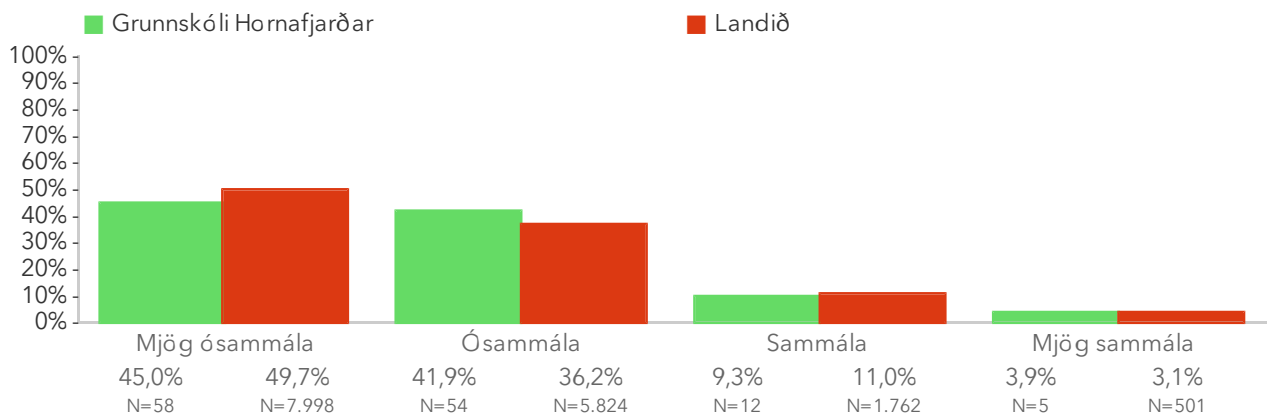
3.1.4 líður mér kjánalega og eins og ég passi ekki við hina.

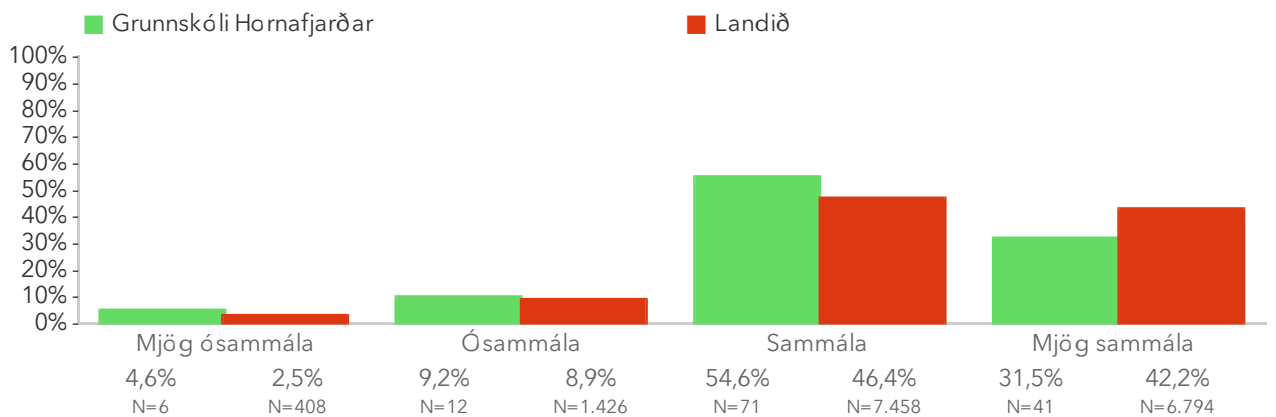
3.1.5 líkar öðrum vel við mig.*

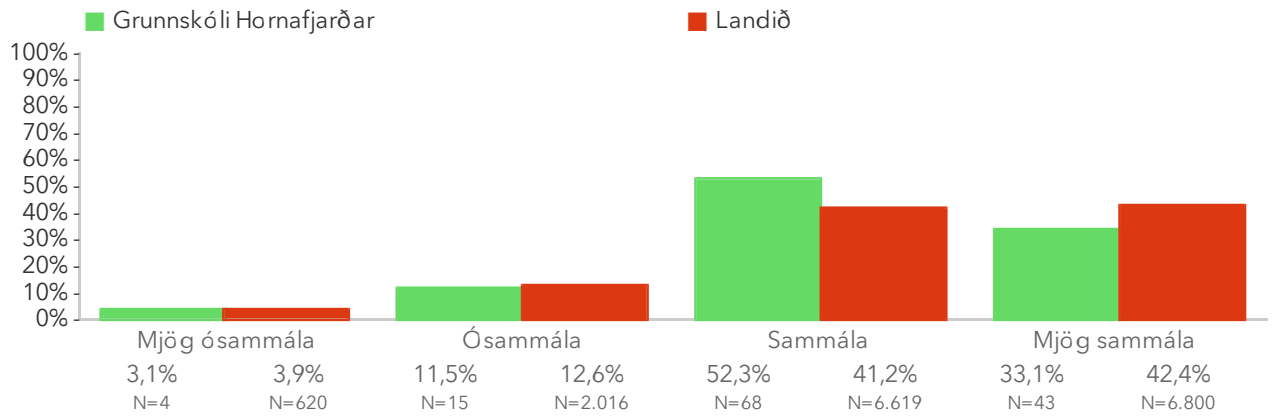
3.1.6 er ég einmana.

3.1.7 er ég hamingjusöm/hamingjusamur.*

3.1.8 er allt í besta lagi.

3.2. Samband nemenda við kennara

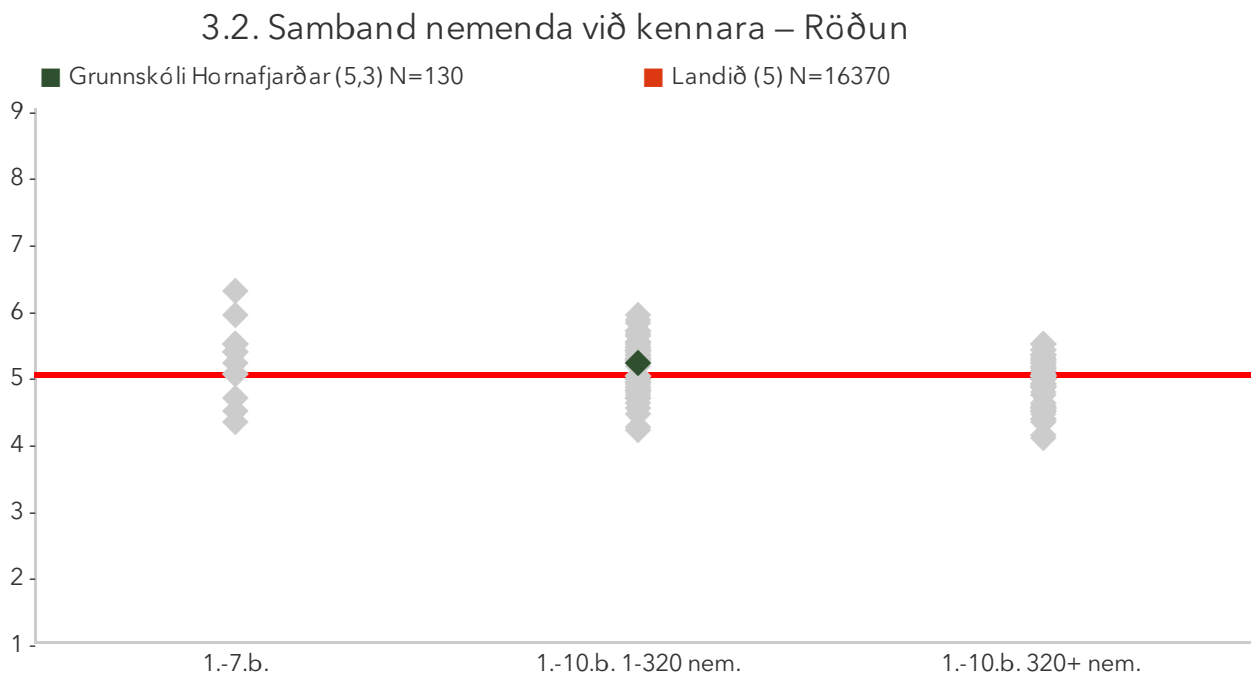
Jákvætt samband nemenda við kennara er eitt af mikilvægum þáttum í uppbyggingu á góðum skóla- og bekkjaranda. Í PISA rannsókninni hefur jákvæður skóla- og bekkjarandi verið skilgreindur m.a. út frá þeim stuðningi sem nemendur fá frá kennurum, þeim aga og vinnufriði sem ríkir í tímum og sambandi nemenda við kennara. Niðurstöður PISA 2000 benda til þess að lesskilningur nemenda sé meiri í skólum þar sem jákvæður skóla- og bekkjarandi ríkir (OECD, 2001).

Kvarðinn sem notaður er til að meta hve jákvætt sambandið er milli nemenda og kennara í skólanum var þróaður í PISA 2000 og einnig notaður árið 2003.

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

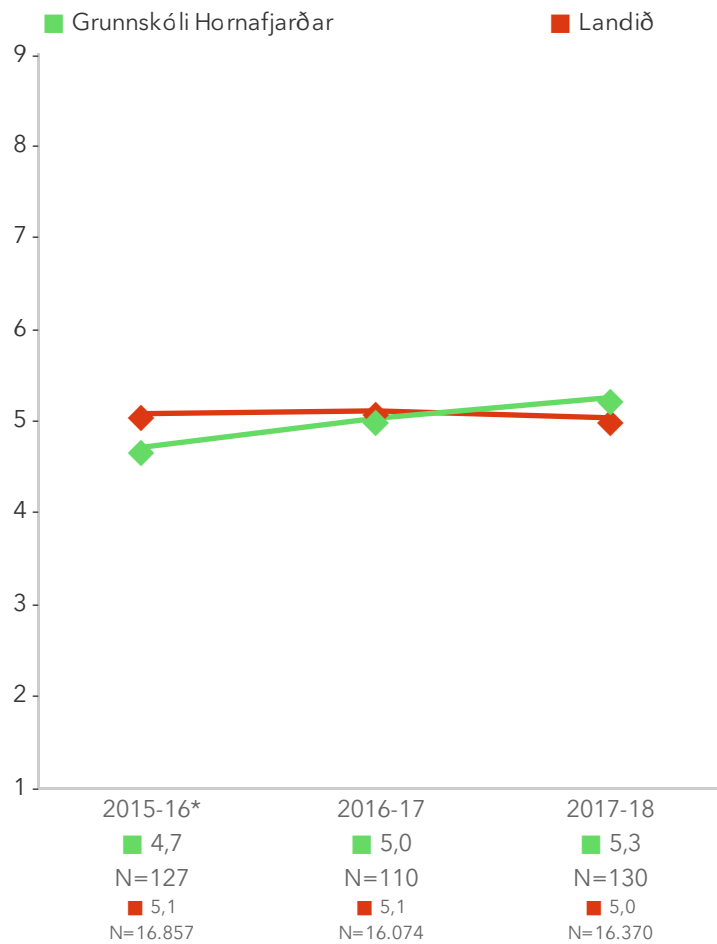
OECD (2001). Knowledge and Skills for Life: First results from the OECD PISA 2000. París: OECD.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þátttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

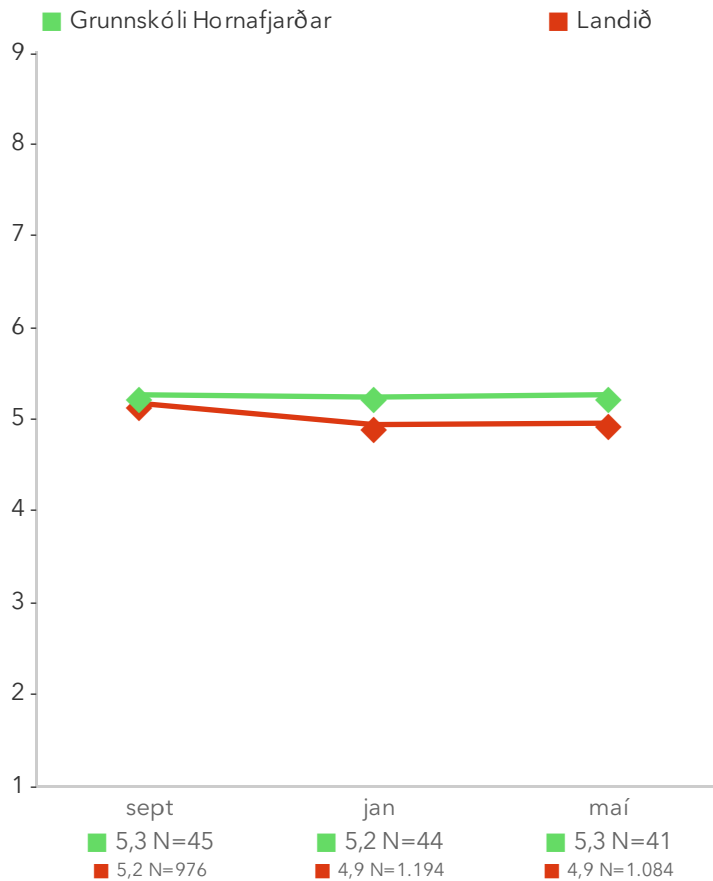
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

3.2. Samband nemenda við kennara – Ársmeðaltöl

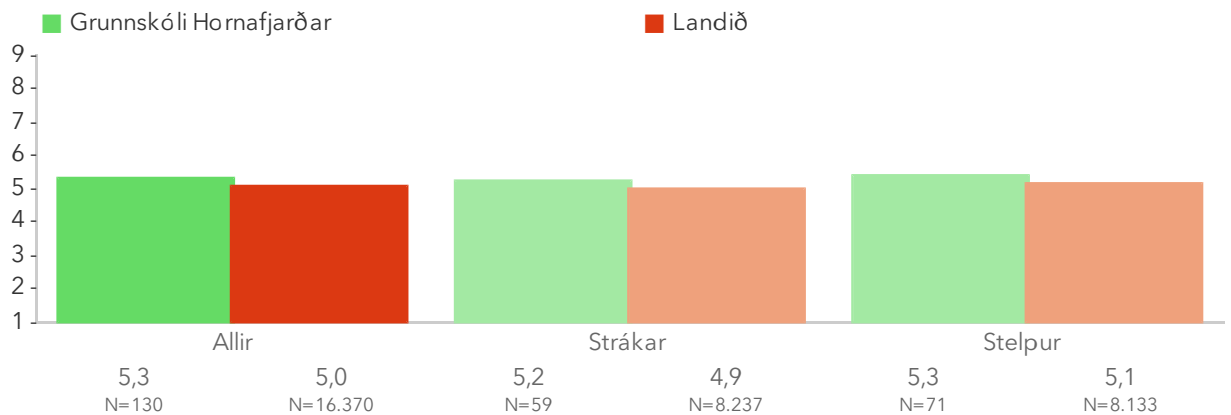
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

3.2. Samband nemenda við kennara – Innan skólaárs

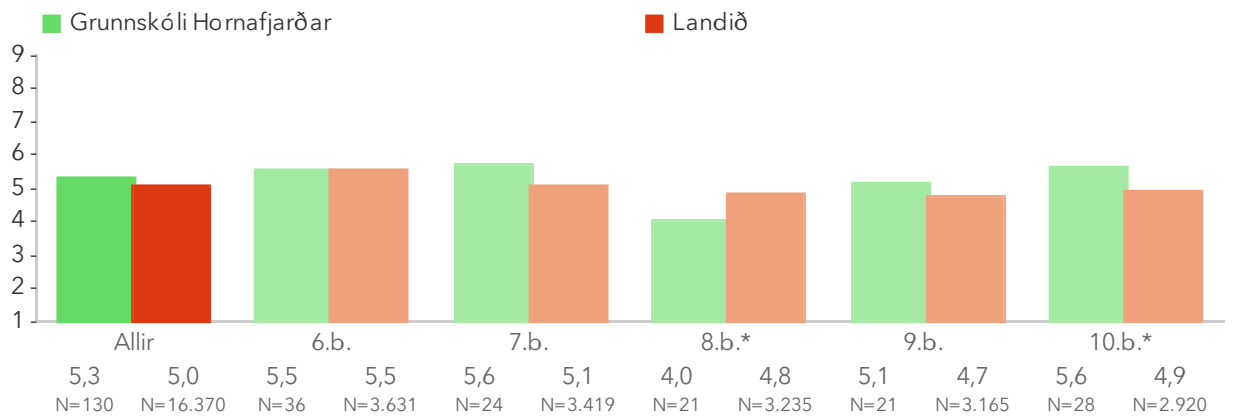
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

3.2. Samband nemenda við kennara – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

3.2. Samband nemenda við kennara – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

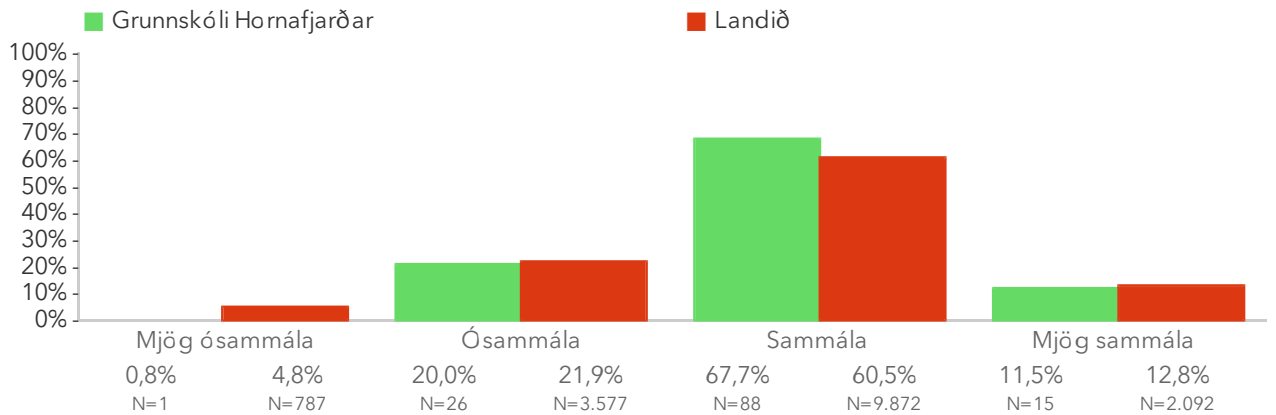
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að merkja við hversu sammála eða ósammála þeir eru neðangreindum staðhæfingum.

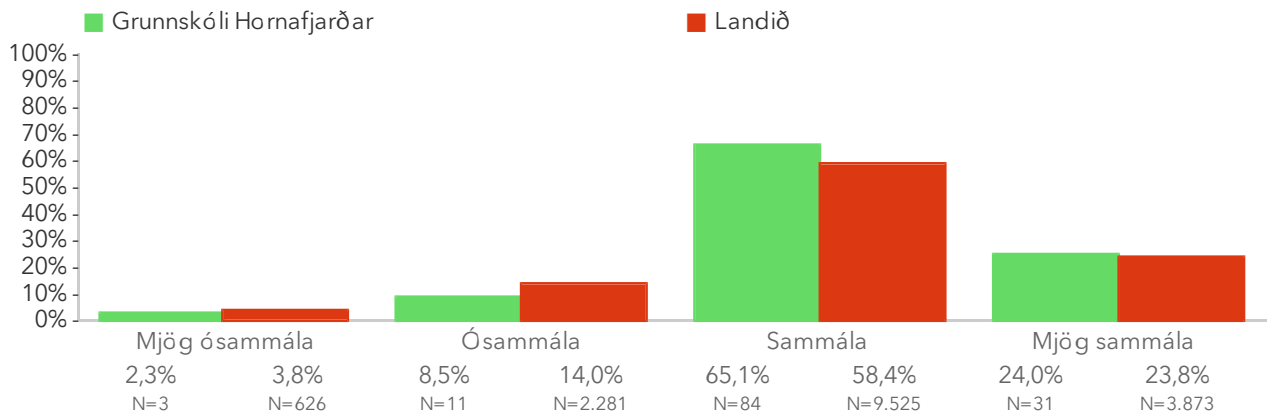
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve ósammála eða sammála ert þú eftirfarandi setningum?

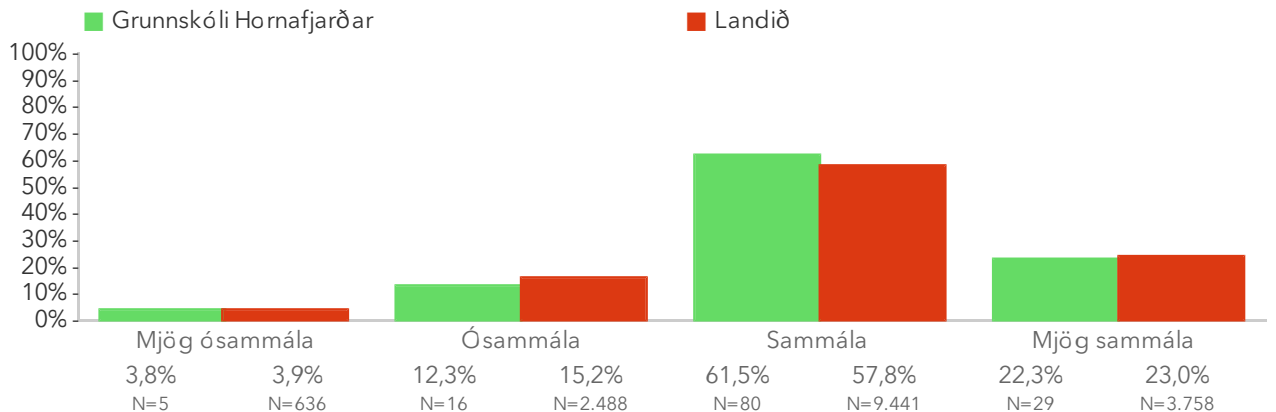
3.2.1 Nemendum semur vel við flesta kennara.

3.2.2 Flestir kennarar eru áhugasamir um að nemendum líði vel.

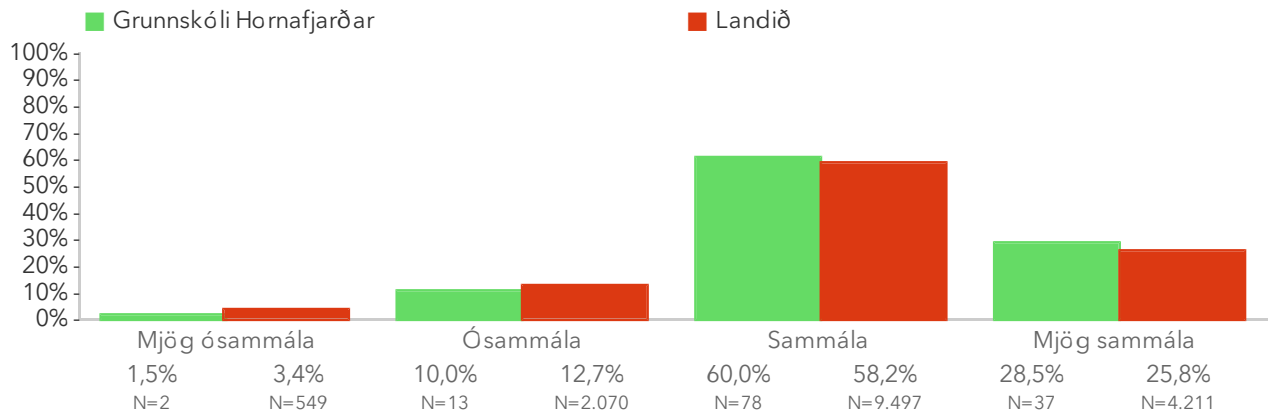

3.2.3 Flestir kennararnir mínir hlusta vel á það sem ég hef að segja.

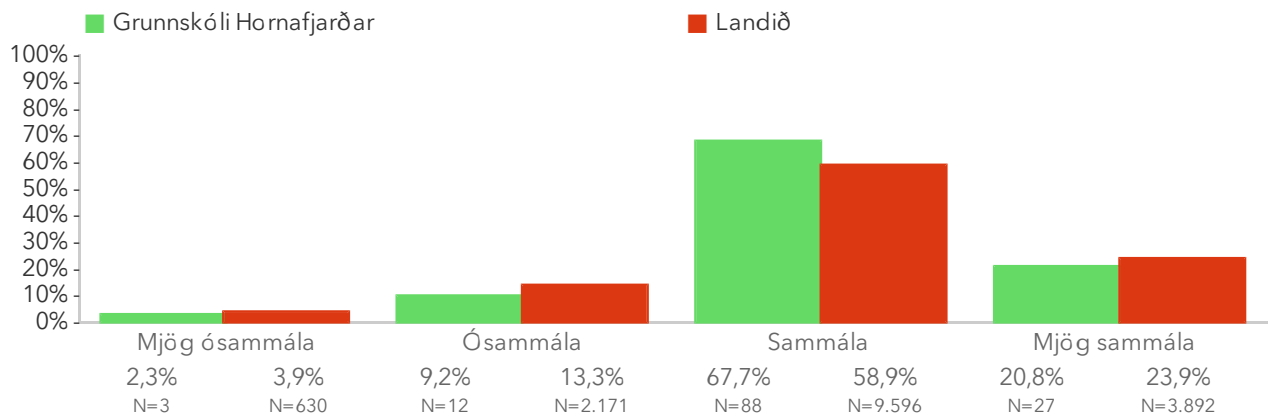

3.2.4 Ef mig vantar auka aðstoð þá fæ ég hana frá kennurunum mínum.

3.2.5 Flestir kennararnir mínir eru sanngjarnir við mig.

3.3. Agi í tímum

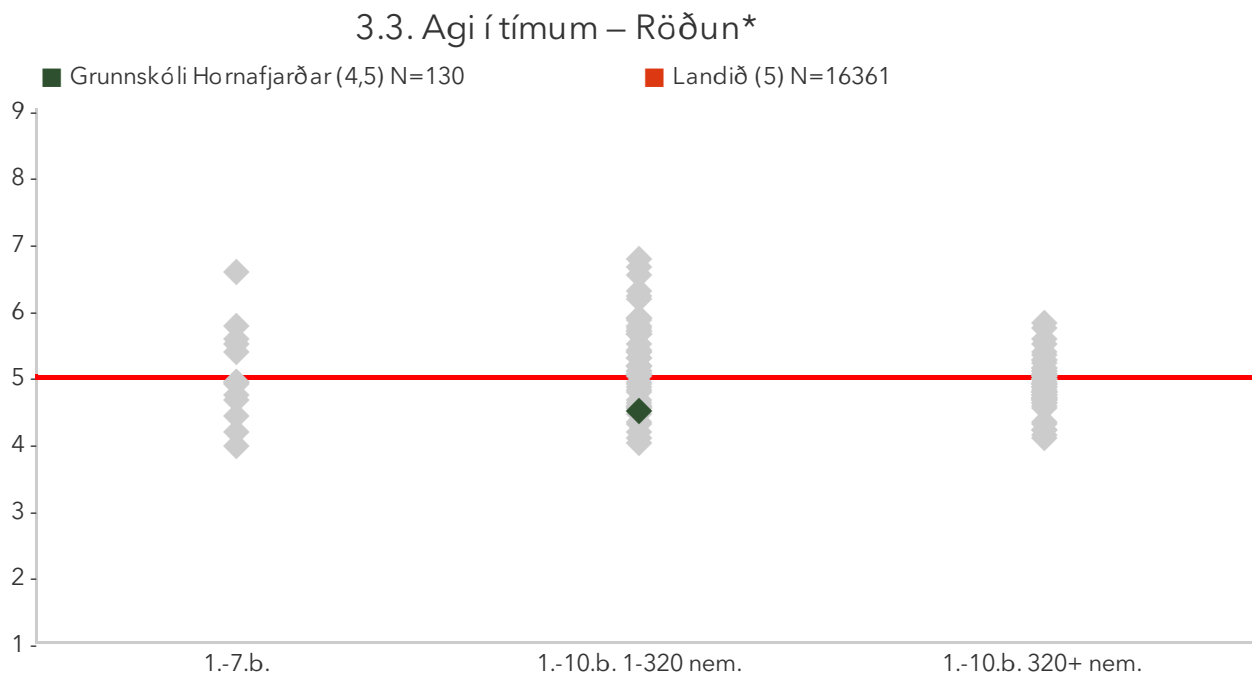
Agi í tímum er einn af þeim þáttum sem endurspeglar vel þann vinnuanda sem ríkir í skólanum. Agi er mikilvæg forsenda fyrir virkni og árangursríkri tímastjórnun og nýtingu á kennslutímanum. Í PISA 2000 og 2003 voru nemendur spurðir nokkurra spurninga til að meta hvernig þeir upplifðu aga í sínum kennslutímum í íslensku og í stærðfræði. Þar komu í ljós jákvæð tengsl milli aga í tímum og námsárangurs nemenda (OECD, 2003). Niðurstöðurnar sýna að agi í tímum í íslenskum skólum er á heildina lítið lítið eitt minni en gengur og gerist að meðaltali í OECD ríkjunum (OECD, 2003).

Kvarðinn úr PISA 2000 og 2003 er aðlagður fyrir Skólapúlsinn þannig að staðhæfingarnar eiga við um kennslutíma almennt.

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

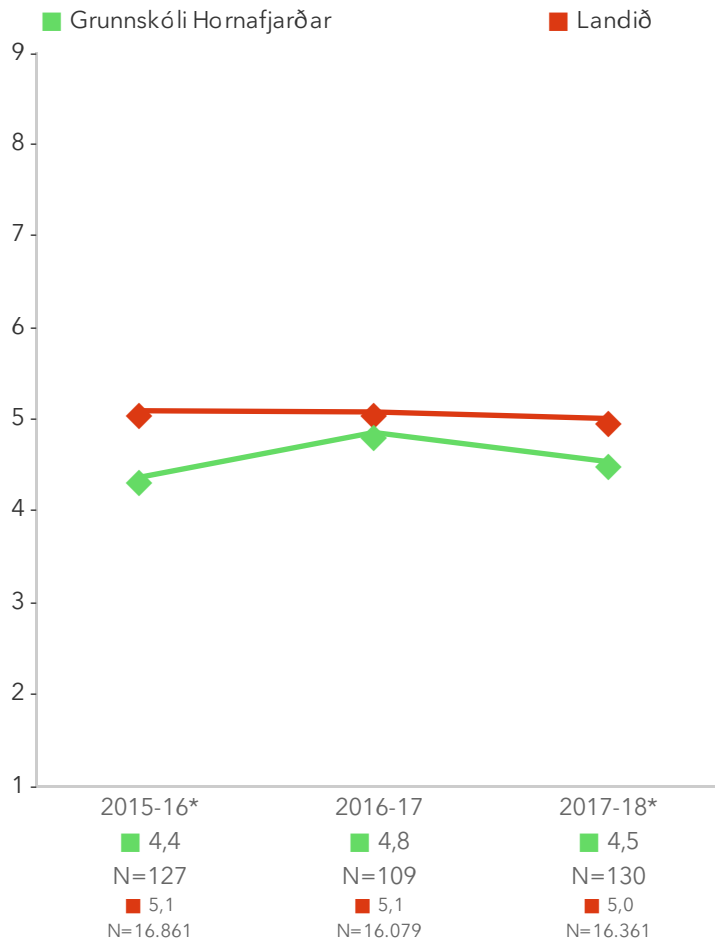
OECD (2003). Literacy Skills for the World of Tomorrow - Further results from PISA 2000. París: OECD.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

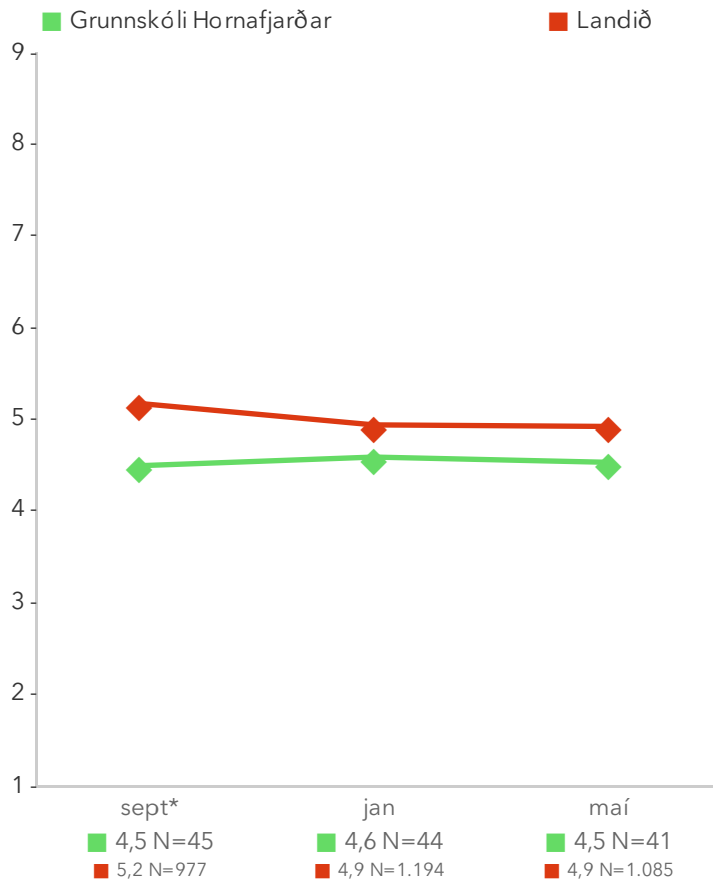
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

3.3. Agi í tímum – Ársmeðaltöl

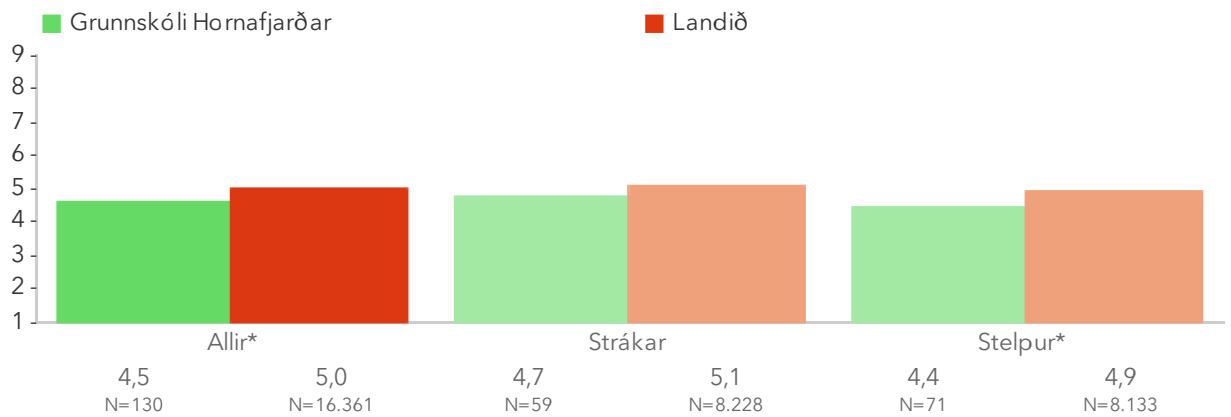
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

3.3. Agi í tímum – Innan skólaárs*

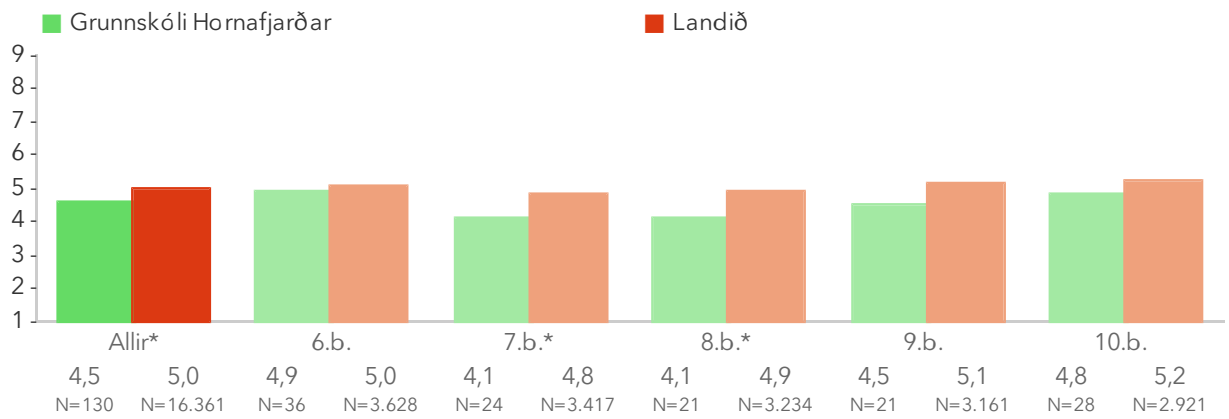
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

3.3. Agi í tímum – Kyn*

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

3.3. Agi í tímum – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

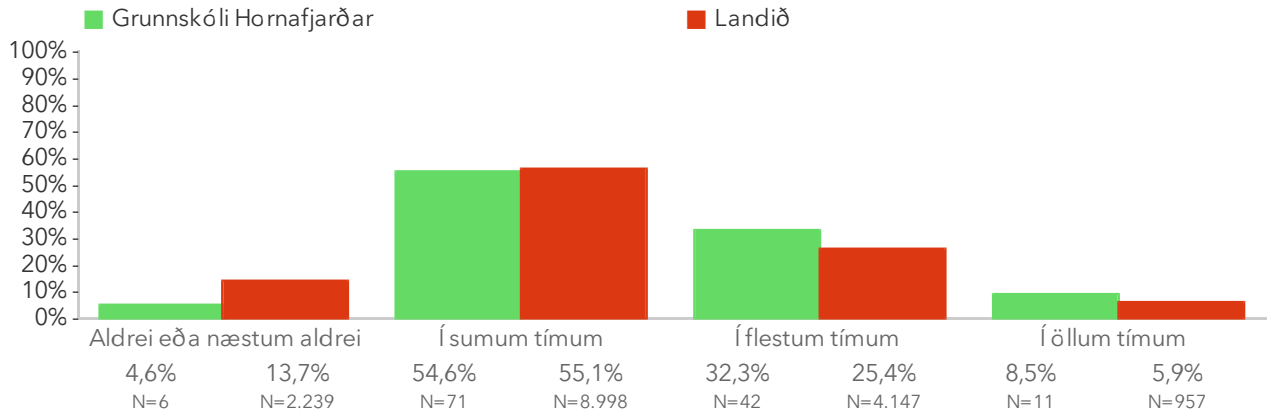
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að segja til um hve oft eftirfarandi gerist í kennslustundum hjá þeim.

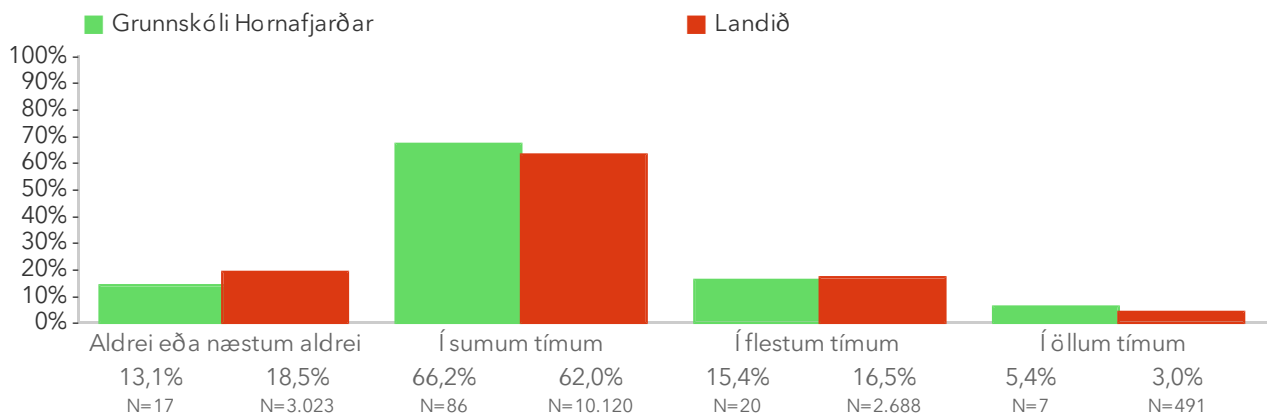
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve oft gerist eftirfarandi í kennslutímum hjá þér?

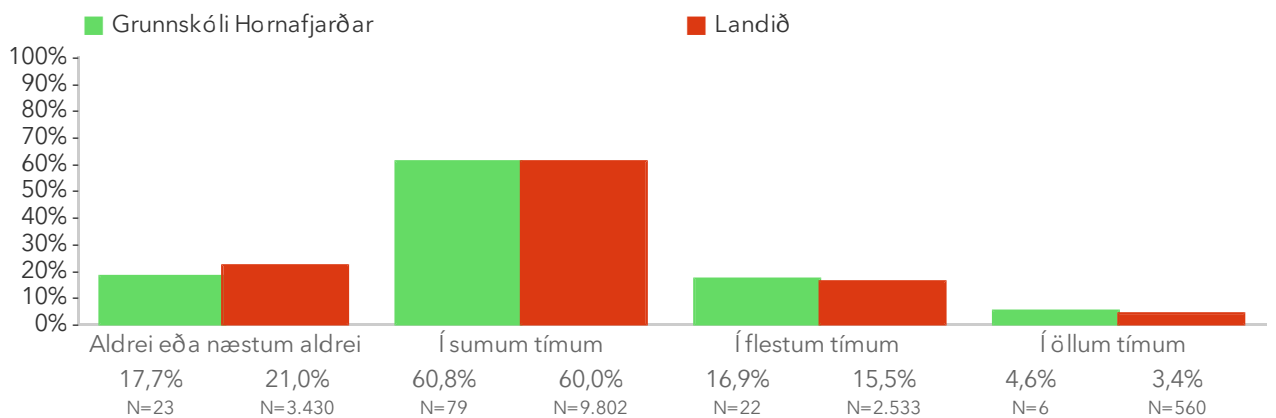
3.3.1 Kennarinn þarf að bíða lengi eftir því að nemendur róist.*

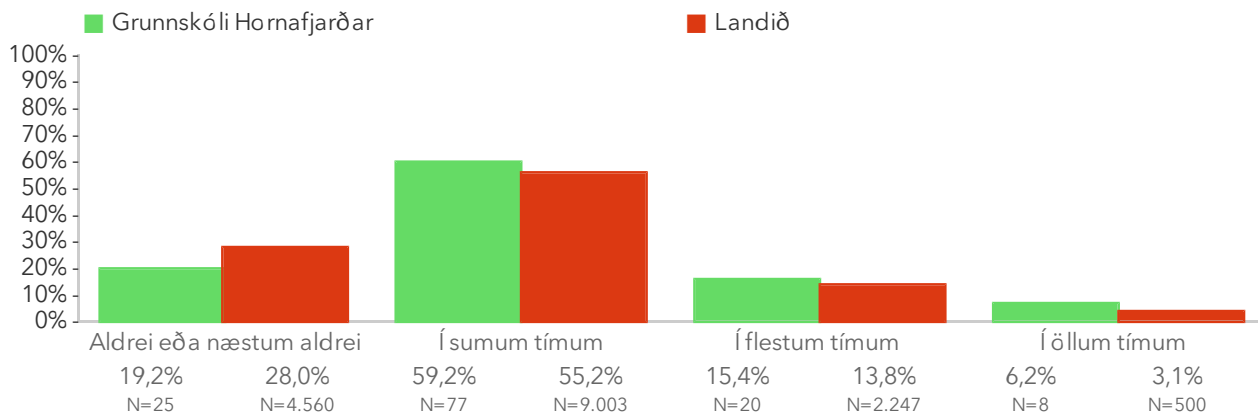
3.3.2 Nemendur geta ekki unnið vel.

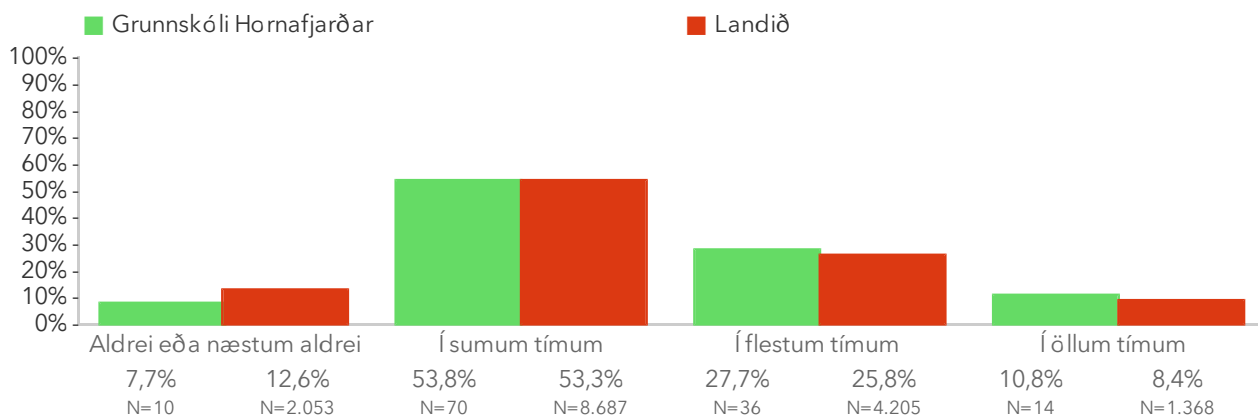
3.3.3 Nemendur hlusta ekki á það sem kennarinn segir.

3.3.4 Nemendur byrja ekki að vinna fyrir en langt er liðið á kennslustundina.*

3.3.5 Það er hávaði og óróleiki.

3.4. Virk þátttaka nemenda í tímum

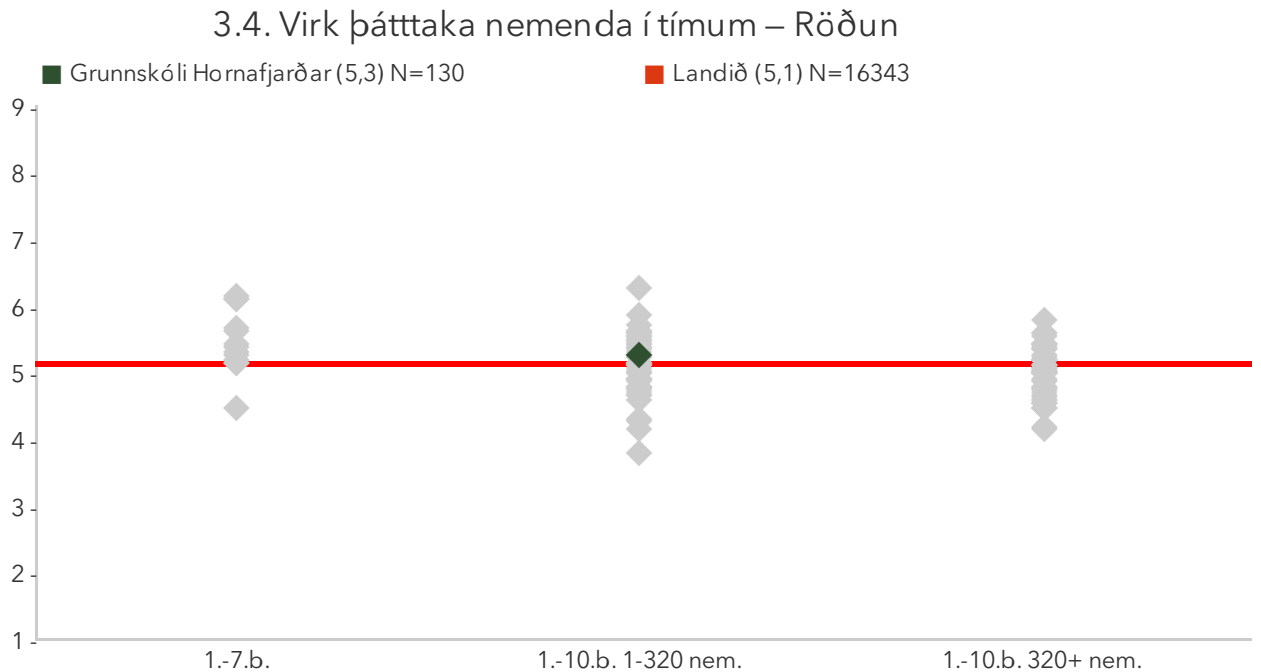
Virk þátttaka nemenda í tímum er mæld með fjórum spurningum sem gefa til kynna hversu oft nemendur fá tækifæri til að tjá skoðanir sínar og taka þátt í opnum og skipulögðum umræðum um námsefnið. Rannsóknir hafa sýnt að þátttaka í hópumræðum og æfingar í að færa rök fyrir máli sínu geta hjálpa nemendum að festa í sessi þá þekkingu, færni og viðhorf sem að þau hafa tileinkað sér með náminu (Nussbaum, 2008).

Matsaðferðin var þróuð í PISA verkefninu árið 2006 og árið 2015 var atriðum kvarðans fækkað úr fjórum í þrjú í kjölfar staðfestandi þáttgreiningar.

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

Nussbaum, E. M. (2008). Collaborative discourse, argumentation, and learning: Preface and literature review. [Review]. *Contemporary Educational Psychology*, 33(3), 345-359.

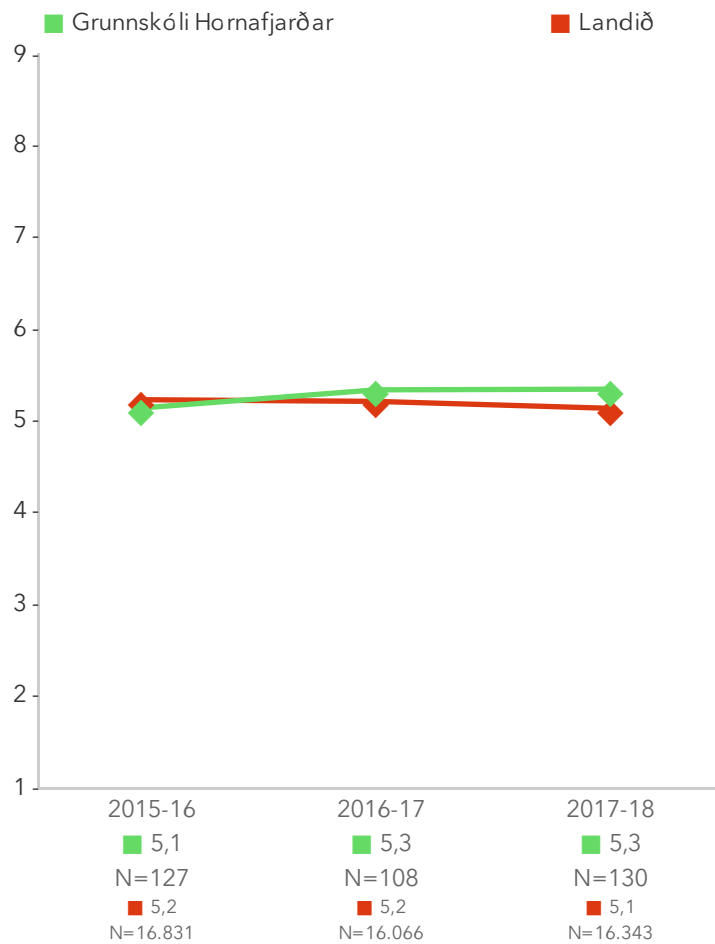

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

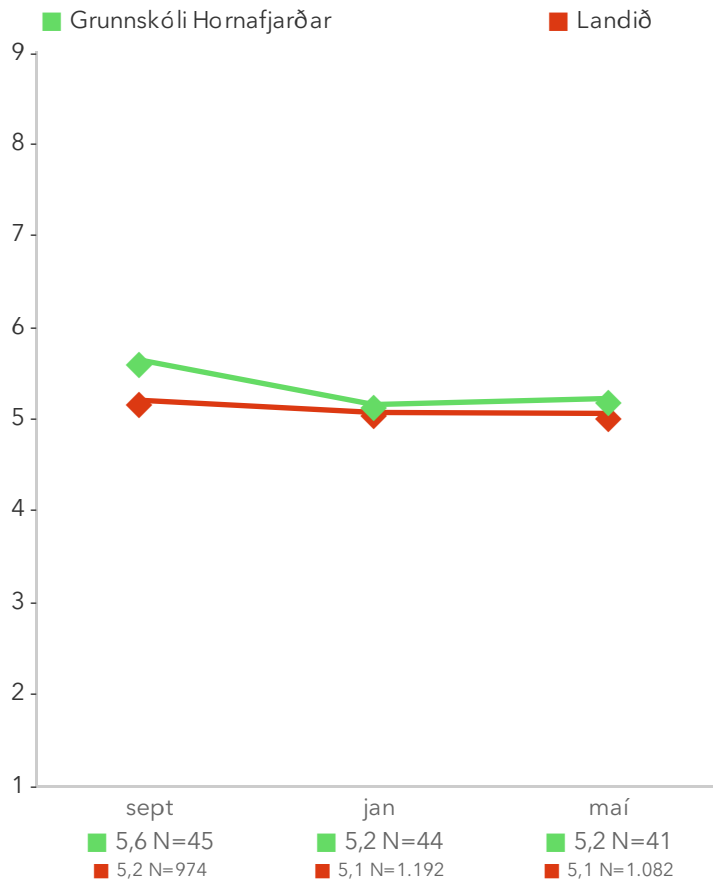

3.4. Virk þátttaka nemenda í tímum – Ársmeðaltöl

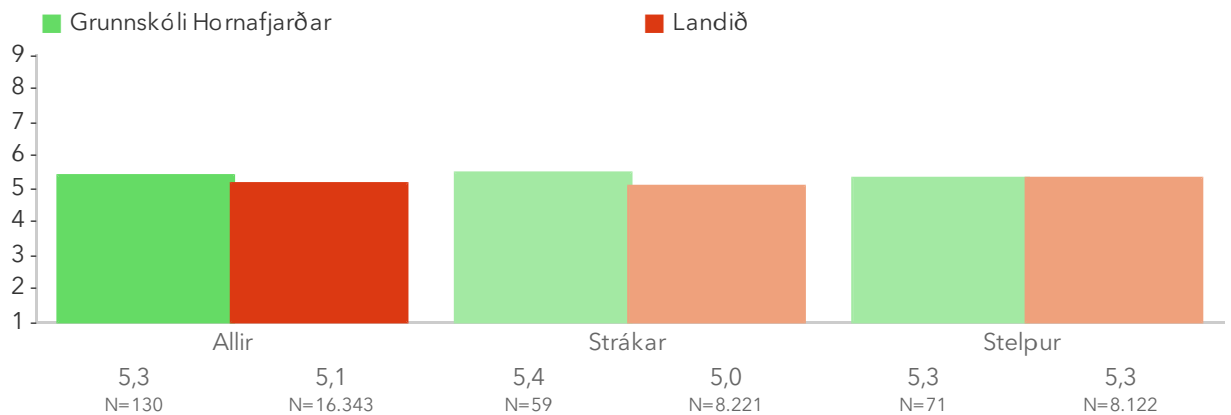
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

3.4. Virk þátttaka nemenda í tímum – Innan skólaárs

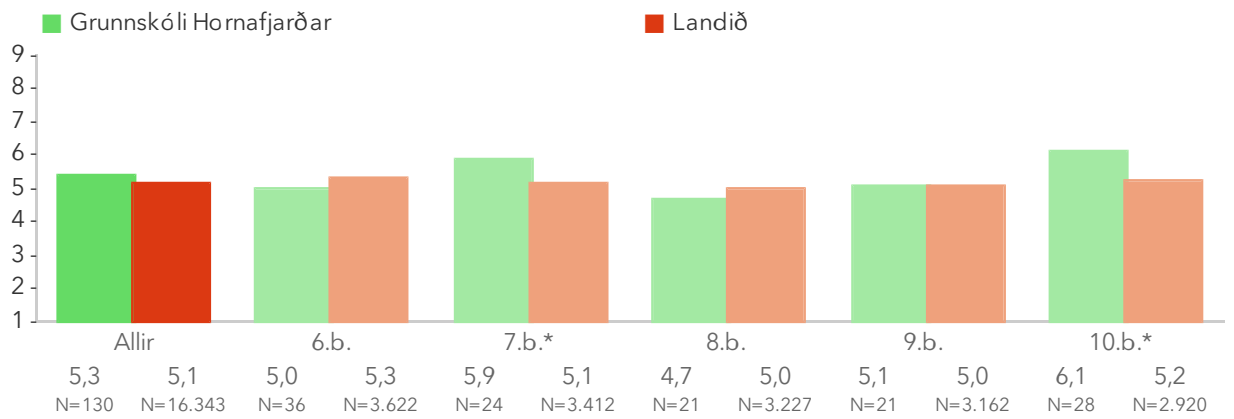
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

3.4. Virk þátttaka nemenda í tímum – Kyn

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

3.4. Virk þátttaka nemenda í tímum – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarpinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

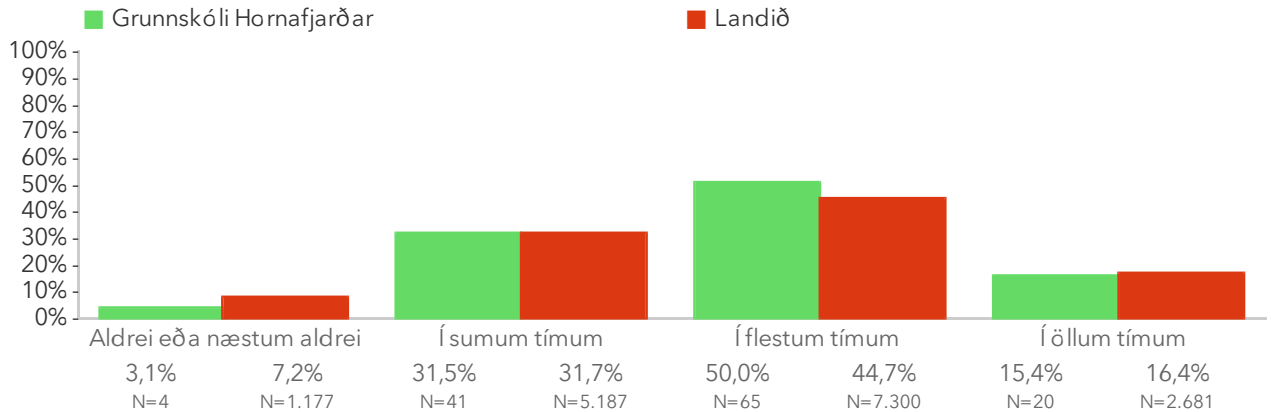
Spurningar sem mynda matsþátt

Nemendur eru beðnir að segja til um hve oft eftirfarandi gerist í kennslustundum hjá þeim.

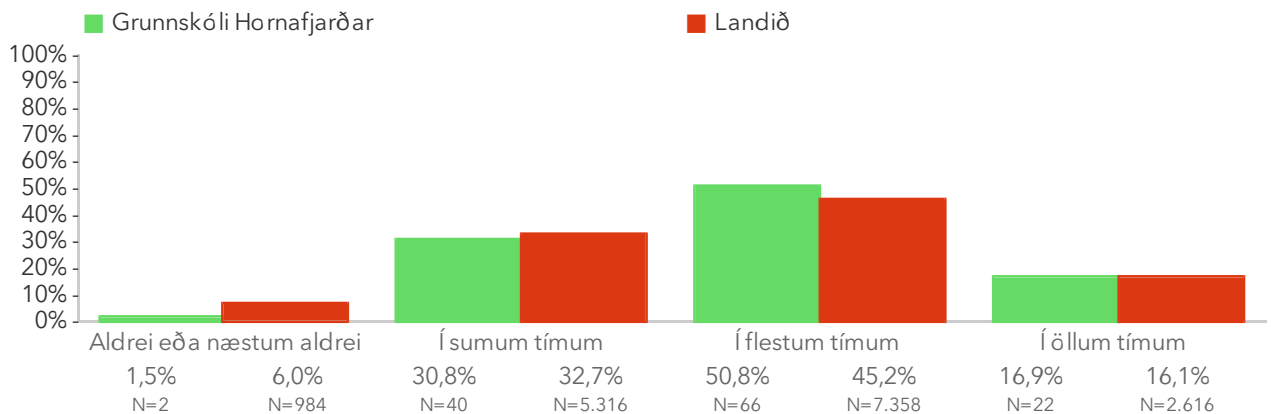
*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

Hve oft gerist eftirfarandi í kennslutímum hjá þér?

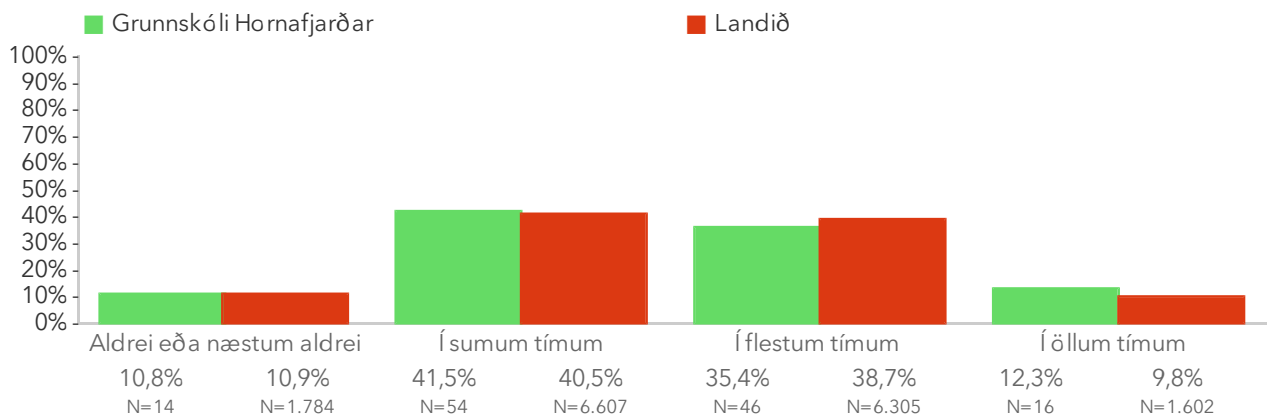
3.4.1 Nemendur fá tækifæri til að útskýra hugmyndir sínar.

3.4.2 Í tímum fá nemendur tækifæri til að koma skoðunum sínum um ákveðin viðfangsefni á framfæri.

3.4.3 Nemendur ræða saman um námsefnið.

3.5. Mikilvægi heimavinnu í náminu

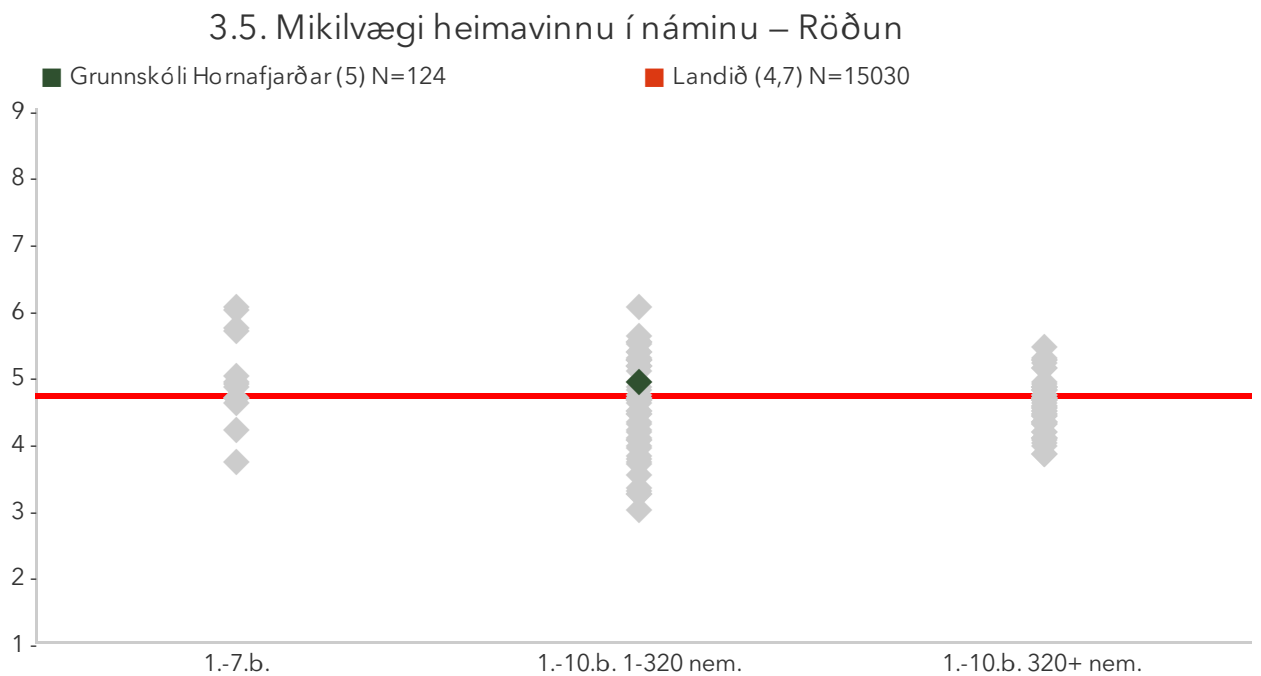
Mælikvarðinn samanstendur af fjórum spurningum sem í sameiningu gefa til kynna hversu mikilvæg heimavinnan er í náminu bæði hjá kennurum og nemendum. Rannsóknir hafa gefið misvísandi niðurstöður um gagnsemi heimavinnu og bent hefur verið á að meta þurfi kennsluaðferðir og aðstæður nemenda í hverju tilfalli þegar gagnsemi heimavinnu er skoðuð (Trautwein og Koller, 2003).

Aðferðin við að meta mikilvægi heimavinnu í náminu var þróuð í PISA verkefninu árið 2000.

*Tölfræðilega marktækur munur á hópum skv. ANOVA prófi.

Heimildir:

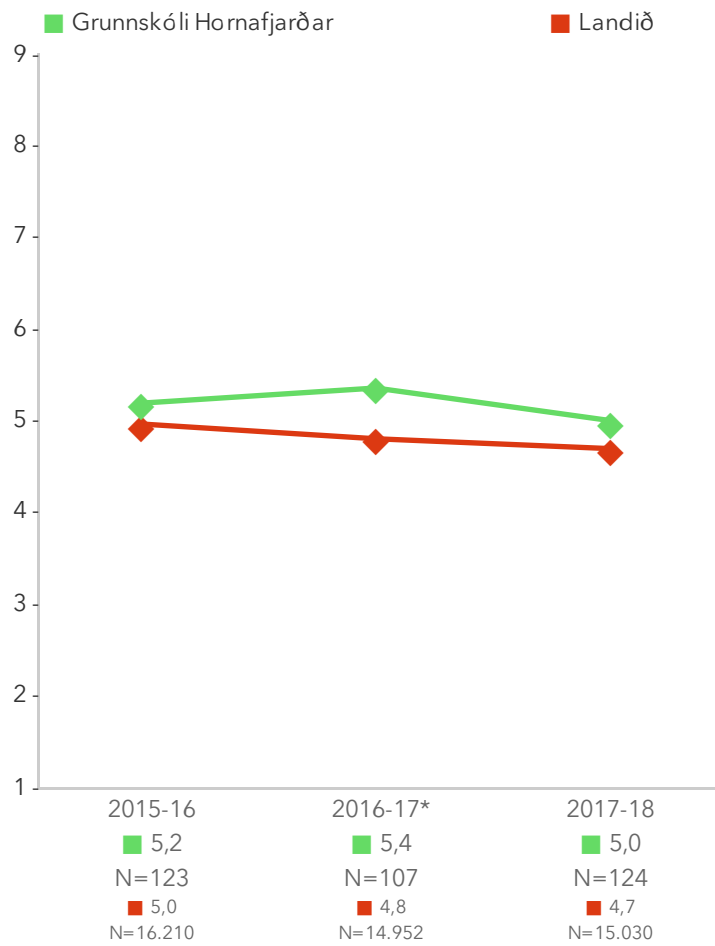
Trautwein, U. og Koller, O. (2003). The relationship between homework and achievement - Still much of a mystery. *Educational Psychology Review*, 15(2), 115-145.

Á þessari mynd sést hvernig meðaltöl þáttökuskóla dreifast. Meðaltal skólans er merkt með dökkgrænum punkti á myndinni og rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal viðmiðunarhópsins þar sem skólar fá vægi í samræmi við stærð. Munur uppá 0,5 stig telst ekki mikill munur, munur uppá 1,0 stig telst töluverður munur og munur uppá 1,5 stig og meira telst mikill munur.

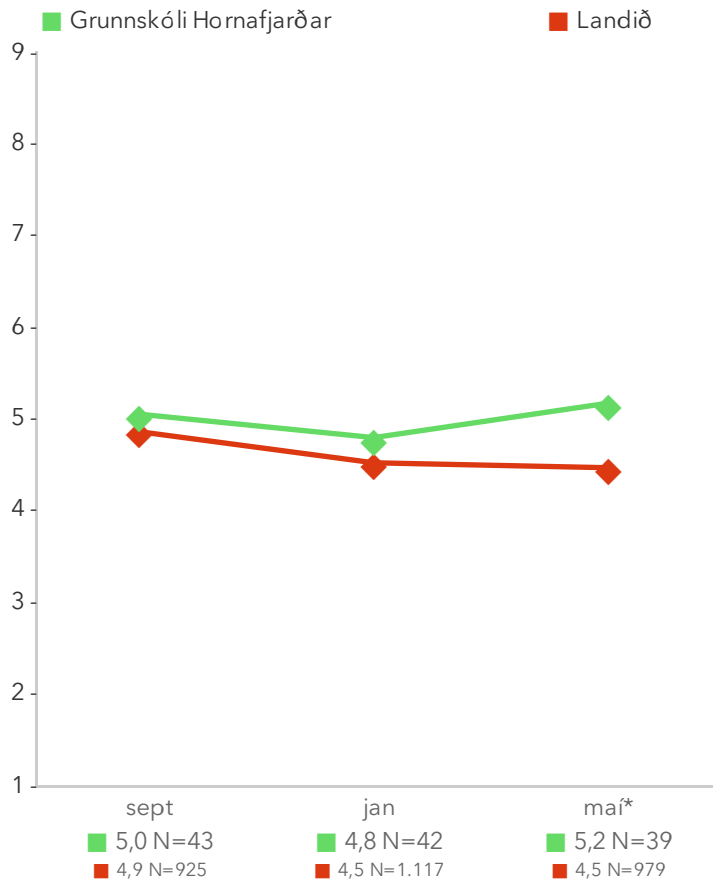
Fyrsta punktaröðin sýnir niðurstöður í skólum með einungis 1.-7. bekk. Næsta punktaröð sýnir niðurstöður lítilla skóla (1-319 nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk. Seinasta punktaröðin sýnir niðurstöður stórra skóla (320+ nem.) sem einnig eru með nemendur úr 8.-10. bekk.

3.5. Mikilvægi heimavinnu í náminu – Ársmeðaltöl

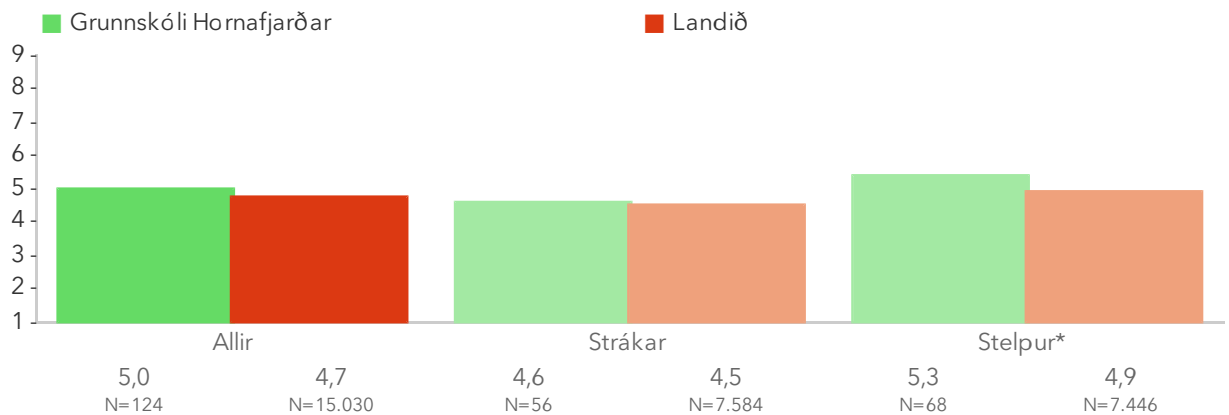
Myndin sýnir breytingar á meðaltali skólans á milli ára í samanburði við þróunina á landinu í heild.

3.5. Mikilvægi heimavinnu í náminu – Innan skólaárs*

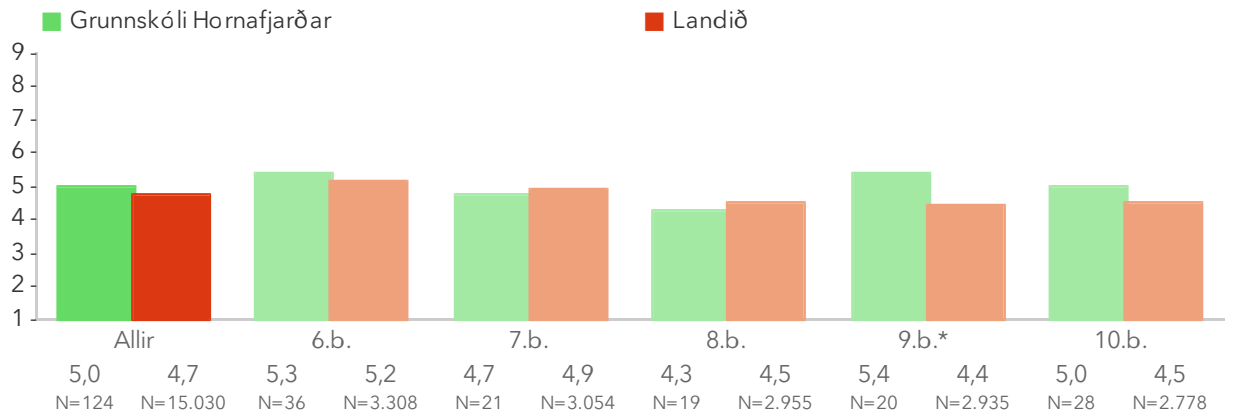
Rauða línan sýnir vigtað landsmeðaltal og græna línan sýnir meðaltal skólans á kvarðanum. Hátt gildi á kvarðanum sýnir að viðkomandi þáttur er sterkt einkenni nemenda í skólanum.

3.5. Mikilvægi heimavinnu í náminu – Kyn*

Þessi mynd sýnir kynjamun meðal svarenda í skólanum, samanborið við kynjamun á meðal svarenda í viðmiðunarhópnum. Niðurstöður fyrir hvort kyn eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

3.5. Mikilvægi heimavinnu í náminu – Árgangamunur*

Þessi mynd sýnir árgangamun meðal svarenda í skólanum samanborið við viðmiðunarhópinn. Niðurstöður fyrir hvern árgang eru birtar þegar lágmarksfjöldi er náð.

Spurningar sem mynda matsþátt

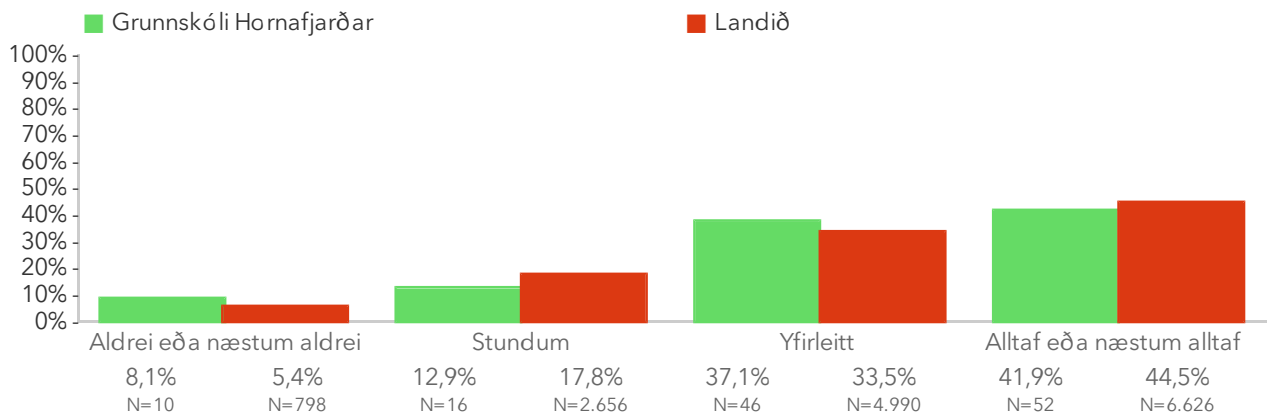
Nemendur eru beðnir að segja til um hve oft þeir telja neðangreindar setningar eiga við um sig.

*Tölfræðilega marktækur munur á dreifingu skv. kí-kvaðrat prófi.

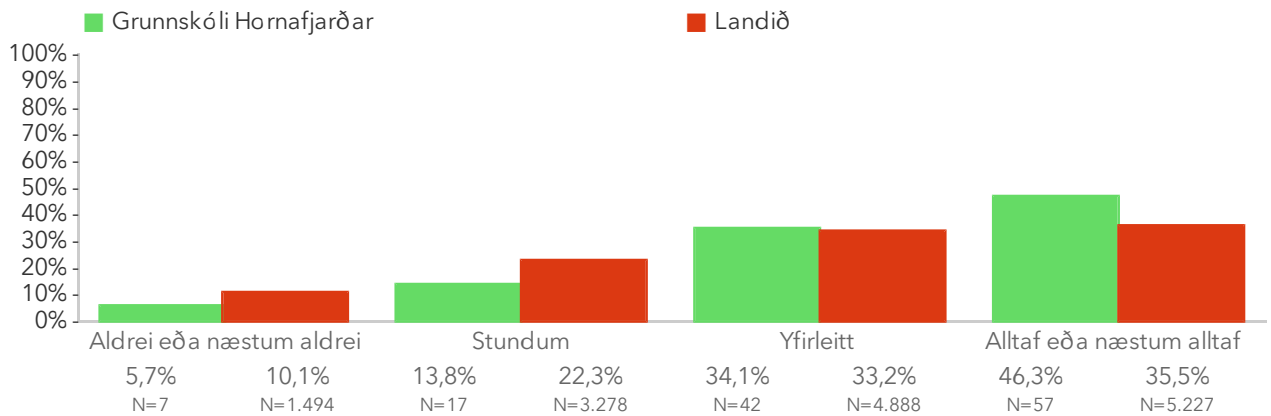
Hversu oft eiga eftirfarandi setningar við um þig?

(Ef þú færð aldrei heimavinnu þá máttu sleppa þessum spurningum og fletta á næstu síðu).

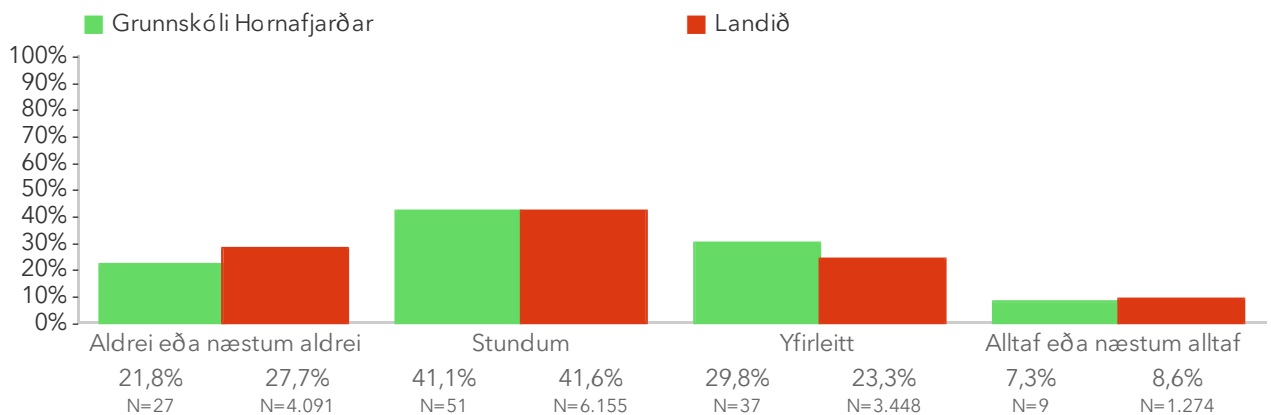
3.5.1 Ég klára heimavinnuna mína á réttum tíma.

3.5.2 Kennararnir fara yfir heimavinnuna mína.*

3.5.3 Ég fæ heimaverkefni sem mér finnst áhugaverð.

3.5.4 Heimavinnan mín er hluti af lokaeinkunn.

